

NAŠ ČASOPIS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNIKA

LETO VIII.

ŠTEVILKA 70

DECEMBER
1980

POGOVOR S PREDSEDNIKOM OBČINSKE SKUPŠČINE
VLADIMIRJEM MEJAČEM

Dogovorjene naloge bomo morali opraviti

Prav je, da ob koncu leta, ki se je vse preveč hitro izteklo skušamo na kratko ugotoviti, kako smo izpolnili in reševali pomembne naloge. Zato smo zaprosili za pogovor predsednika občinske skupščine Vladimira Mejača, ki je spregovoril o najpomembnejših letošnjih opravljenih nalogah in o nalogah, ki nas čakajo v novem letu:

«Leto, ki se izteka, je tudi leto, v katerem se zaključuje sedanje srednjeročno obdobje, na drugi strani pa tudi leto intenzivnih priprav in izdelave planov za naslednje srednjeročno obdobje, v katerega vstopamo novim letom. Ravno v pripravah in dokumentih smo na vseh vseh vložili veliko naporov in jih postavili na realna tla. Zastavljeni so, da jih bo možno tudi izvršiti. Če na samem začetku smo se v občini dogovorili, da plani ne smejo biti spisek želja, ampak dogovor o tih najpomembnejših nalogah, ki jih treba opraviti v prihodnjih petih letih. Mislim, da smo se pri sestavljanju povišali držali načela, da gospodarstvo ne bo bolj obremenjeno, kot bilo v sedanjem srednjeročnem obdobju, s tem pa jim bo ostalo več denarja oz. več sredstev za njihov daljnji razvoj.

Pri sestavljanju teh programov je upoštevan položaj našega gospodarstva in stabilizacijska prizadevanja, ki so pomemben faktor v našem nadaljnjem gospodarjenju. To so v združenem delu predvideli racionalnejšo porabo, naložbe so usmerili v novo tehnologijo, zavili so se, da bodo v prihodnjih petih letih povečevali izvoz in zmanjševali izvoz.

Občani in delavci v delovnih organizacijah so se pri pripravljanih programih zavedali sedanjega položaja našega gospodarstva in so se razumevanjem upoštevali usmeritve. Če pogledamo nekoliko na področje družbenih dejavnosti, lahko gotovo vemo, da se zaključujeta tudi dve največji naložbi. Do prihodnjega leta bosta zgrajena dva velika objekta: v Borovnici in na Ljubljani. Ravno v to so bile vključene vse sile in naporji in lahko rečemo, da je najboljši preec problem na tem področju dejavnosti rešen. Nekoliko se sicer zataknilo pri izgradnji vrtocev, vendar so se občani tudi tu spopadli in program se bo sicer nekoliko kasneje in z majhnimi spremembami realiziral.

V prihodnjih letih bo na področju družbenih dejavnosti precej manj finančnih investicij, zagotovljena pa bodo sredstva za izvajanje rednega programa. Pri načrtovanju za prihodnje srednjeročno obdobje so se pokazali tudi nesporazumi in neso-

glasja, ki pa nedvomno izhajajo predvsem iz pomanjkanja dolgoročnejšega pogleda na posameznih področjih družbenih dejavnosti. Le za šolstvo vemo, kako bo tekla razvoj do leta 2000. Do takih programov bomo morali čimprej priti tudi na drugih področjih.

V bodoče bomo morali načrtovati bolj dolgoročno in upoštevati načelo, da naj bo družbeni standard v vseh krajevnih skupnostih približno enak. Mislim, da sicer že gremo v to smer, vendar bi morali še bolj upoštevati načelo policentričnega sistema razvoja same občine.

V razvoju naše občine pa se kaže tudi vedno večja potreba po povezovanju z Ljubljano. Smo namreč primestna občina in je povezava nujna, če hočemo določena vprašanja zadovoljivo rešiti. V Ljubljano se iz naše občine vozi na delo okrog 3500 delavcev, tam ustvarjajo dohodek, uporabljajo pa dobrine, ki jih z vlaganjem svojih sredstev ustvarja naše združeno delo. Vključimo jih lahko samo s samopriskevkom, vendar je to vsekakor premalo za vse tisto, kar moramo narediti.

Počasi prihajamo do tega, da so začeli v Ljubljani razumeti: ne gre za odstopanje sredstev občinam, iz katerih se ljudje vozijo na delo v Ljubljano, ampak, da gre za razporeditev ustvarjenega dohodka, ki pripada krajevni skupnosti, v kateri delavec živi. V tem smislu so še vidni nekateri pozitivni premiki predvsem tam, kjer je izkazan interes tudi ostalih občin v regiji.

Tudi na področju delovanja delegatskega sistema, nasploh je storižen določen pozitiven premik. Kar precej naporov smo vložili in vsa politična dejavnost je bila usmerjena v osveščanje občanov in delegatov. Mnogi ocenjujejo tudi delegatsko prilogo za pozitiven korak k delovanju delegatskega sistema. Vsem občanom skušamo zagotoviti obveščenost in možnost, da preko delegatov vplivajo na določitve. Seveda pa je prisoten problem delovanja delegacij. Se vedno je premalo povezav med posameznimi delegacijami. Marsikje so delegacije prepuščene same sebi. To sicer ni splošen pojav, toda prisoten je. Prihaja do različnih stališč celo iz iste sredine. Zgodi se, da

ima iz ene delovne organizacije v občinski skupščini za isto problematiko povsem različno stališče kot delegacija za SIS.

Seveda moramo biti tudi samokritični, materiali včasih niso tako oblikovani in dovolj razumljivi, da delegati in vsi, ki delegatsko prilogo prebirajo izluščijo osnovni smisel. Poskušali bomo pripraviti krajše povzetke, da bo gradivo tako pripravljeno, da bi usmerjalo delegate o čem naj bi razpravljali in se opredeljevali. Kritični smo lahko tudi do odgovorov na delegatska vprašanja tako na vsebino kot tudi na prekorajevanje rokov za odgovore.

Tam, kjer se ljudje zanimajo, kjer so enotni in vedo kaj hočejo, tudi marsikaj naredijo. V nekaterih krajevnih skupnostih so razpisali samopriskevke, prostovoljno delajo in lahko rečemo, da je bilo ravno na področju komunalne v teh krajevnih skupnostih veliko narejenega. Nismo pa še uspeli celovito rešiti vodooskrbe, čeprav je bilo vloženo veliko naporov, da bi prišli do sanacijskega programa. Šele sedaj se počasi oblikujejo ustrezne rešitve, čeprav bi moral biti sanacijski program vodooskrbe predložen skupščini že konec prejšnjega leta. Pojavilo se je pač strokovni problemi, ki smo jih morali dati v preverjanje strokovnim institucijam, da bo odločitev lahko čim pravilnejša. Dokončno tudi nismo rešili vprašanja čistilnih naprav, ne toliko zaradi sredstev kot zaradi tehničnega in strokovnega reševanja teh zadev.

Se naprej in še bolj morajo pobude in motivacija za odločitve prihajati od občanov, le tako bomo dosegli še večje uspehe. Vemo, da prizadevanja za ustalitev gospodarstva zahtevajo racionalnejšo obnašanje na vseh področjih našega dela in življenja. Zato bomo morali še vestneje vsak svoje prej dogovorjene naloge opraviti. V srednjeročnih planih smo v okviru realnih možnosti prišli do za vse sprejemljivih odločitev. Zagotoviti in neprestano spremljati pa bomo morali izvajanje teh programov, ker bomo le tako dosegli zaupanje občanov in njihovo pripravljenost za sodelovanje.

In za konec: Kaj želite občanom v novem letu? »V novem letu želim vsem občanom veliko sreče, zadovoljstva in delovnih uspehov, predvsem pa zdravlja.«

Vsem pripadnikom JLA ob njihovem prazniku 22. decembra iskreno čestitamo.

Komunisti, pripadniki JLA iz kasarne Ivana Cankarja, so konec novembra imeli volilno programsko konferenco, na kateri so obravnavali dosedanje delo, spregovorili o stabilizacijskih prizadevanjih in si začrtali program dela v prihodnjem letu. M. BORČIČ

Spet je leto naokrog in že delamo obračune, tudi v samih sebi. Kaj smo uresničili od nalog, ki smo si jih zadali ob koncu lanskega leta? Česa nismo uresničili? Kateri skrite želje so same naše prave poti in katerim niti z največjim trudom nismo mogli pomagati v življenje?

Morda bi morali biti kdaj bolj dosledni in odločni, da bi jih izpeljali, svoje načrte in želje. Vseh tako nikoli ne bomo. So pa nekateri, ki so nam vodilo življenja, od teh ne smemo odstopati, tudi če jih ne dosežemo nikoli. Ali kot je rekel Cankar: Važna je pot k cilju!

Pokažimo dedku Mrazu, da znamo pridno in pošteno delati, pa nas bo vsako leto — in včasih tudi sproti obdaroval.

Tako bomo laže stopali v novo leto, pripravljani na vzpenjanje proti cilju, proti vrhu grebena. Naj nas tam tudi čaka nov napor, zadovoljno bomo pogledali v dolino. V dolino našega dela, naših uspehov in razočaranj. In nam bo domača in mila ta dolina, z vsakim drevesom in grmom posebej, z vsakim trepetom veje, ki je dihala z našimi napori.

Srečno v novem letu 1981!
UREDNIŠTVO

Veliko osebne sreče, zadovoljstva in izpolnjenih skritih želja ter delovnih uspehov pa vam želijo tudi

OBČINSKA SKUPŠČINA DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE IN SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI

2. SEJA OK ZKS: O STABILIZACIJI IN SREDNJEROČNIH PLANIH

Nobenih nepokritih investicij

Uresničevanje nalog zveze komunistov pri uveljavljanju politike gospodarske stabilizacije in pripravah na nov srednjeročni plan je bila osrednja tema 2. seje občinske konference ZKS Vrhnika sredi novembra. V uvodni razpravi je predsednica občinske konference ZKS Marija Iskenovič poudarila, da so osnovne organizacije razpravljale o poteku usklajevanja v fazi razprave o osnutku družbenega dogovora o temeljnih plana občine in o osnutkih samoupravnih sporazumov o temeljnih planov SIS družbenih dejavnosti za prihodnje plansko obdobje ter o povračilu o izvajanju nalog pri pripravah planskih dokumentov.

V uvodni razpravi je spregovorila o aktivnostih zveze komunistov v občini, predvsem osnovnih organizacij, komiteja in komisij občinske konference ter članov, ki so sodelovali v raznih oblikah dela in poudarila, da so te aktivnosti predstavljale realizacijo sklepov prejšnje seje konference. V nadaljevanju pa je opozorila tudi na nekatere težave in slabosti in spregovorila o naporih za uspešno poslovanje ob ukrepih gospodarske stabilizacije.

Ravno o teh naporih so spregovorili tudi številni razpravljalci. Tako je Marko Istenič opozoril, da se v Liku srečujejo s pomanjkanjem reprov materialov in surovin in da se nato boje, da bo proizvodnja proti koncu leta tekla v zmanjšanem obsegu. Peter Gabrijel je spregovoril o težavah zaradi slabe oskrbe s hlodovino in z žaganim lesom in da niso napovedi za naslednje srednjeročno obdobje nič kaj optimistične in da bo potrebno več dogovarjanja med gozdarji in proizvajalci pohištva. Nadalje je Branko Stergar ugotavljal, da se s podobnimi težavami ukvarjajo tudi druge delovne organizacije in bi kazalo preveriti smotnost širjenja takih dejavnosti. Poudaril je, da velja za naše celotno gospodarstvo, za vse proizvodne dejavnosti, da je potrebno ugotoviti kje so meje naših nadaljnjih možnosti ozioroma širitve obsega proizvodnje, kajti prišel je čas, ko bomo morali drugače razmišljati in vlagati sredstva za večjo produktivnost in za višjo kvaliteto in s tem zagotoviti svoj obstoj. Usmeriti se

bomo morali v zunanje tržišče, kar pomeni, da ne bomo smeli ostati na isti kakovostni ravni, če se bomo hoteli pojaviti na tujih izredno konkurenčnih tržiščih.

Delegati z gospodarstva so si bili edini, da bi kazalo v srednjeročnih planih poudariti, boljše kvaliteto, večjo produktivnost in možnost nastopanja na zunanjem trgu.

Mihaela Verbič je poudarila, da je zaskrbljujoče, da vsi komunisti niso enako odgovorni do stabilizacijskih prizadevanj in opozorila na nadaljnje naloge, ki so: pravilna politika zaposlovanja, nadaljnja usmeritev prestrukturiranja gospodarstva, realno planiranje in pospešitev aktivnosti v pripravah na sprejem srednjeročnih planov.

Anton Debevc je menil, da je bila stara pot gospodarjenja in življenja zelo lagodna in da so vsi »grehi« danes pred nami. Račune je sedaj treba poravnati in razrešiti težke probleme, za to pa bo treba marsikaj žrtvovati. Dejansko bo treba napraviti proračun in vse naše želje in potrebe postaviti v realne okvire. Poudaril je, da se komunisti moramo zbuditi in se držati odnosa do osnovnih dogovorjenih principov obnašanja v tej situaciji. Zato je treba pri vsakem, ki politiko usmerja drugače, ukrepati. Tudi v zvezi komunistov je treba izreči ustrezne kazni tistim, ki se tej politiki nočejo podrediti. Med drugim se je dotaknil tudi investicij in dejal, da o tistih investicijah, ki niso pokrite, sploh ne smemo govoriti in pri tem ne smemo dovoliti nobenih odstopanj. Tudi v občini moramo vedeti, ali smo vsi na tej »liniji« ali ne.

Tudi v nadaljnjih razpravah so bile prisotne ugotovitve, da v dosedanjih usklajevanih planskih dokumentov za prihodnje srednjeročno obdobje v občini ni bila prisotna v zadostni meri sprejeta stabilizacijska politika. Še

zlasti ne na področju skupne porabe in pri pripravi planov krajevnih skupnosti.

Konferenca je podprla stališča in prizadevanja izvršnega sveta, da se izoblikujejo programi na področju družbenih dejavnosti na podlagi in v okviru realnih možnosti in da se odpovemo vsem tistim željam, ki niso ustrezno pokrite s predvidenim dohodkom.

Usklajevanje srednjeročnih načrtov, ki v tistem trenutku še ni bilo zaključeno iz objektivnih razlogov, mora potekati v okviru organov, ki so za usklajevanje odgovorni in pristojni. To pa so: občinska skupščina in njen izvršni svet, samoupravne interesne skupnosti, organizacije združenega dela in krajevne skupnosti, so menili delegati. Dogovorili pa so se, da bo komite občinske konference ZKS na osnovi razprave, ocen in stališč IS in po svoji oceni organiziral in sklical komuniste na tistih področjih družbenih dejavnosti, kjer stališča še niso bila usklajena. Tako naj bi komunisti skupaj z aktivnimi ljudi in občani kar najbolj neposredno pripomogli k uveljavitvi sprejete politike v družbi in še posebej politike in stališč Zveze komunistov in s tem k sprejetju najracionalnejših rešitev.

Razvoj gospodarstva v občini je odvisen od cele vrste faktorjev, predvsem pa, so poudarili v razpravi, od stopnje modernizacije, stopnje zaposlovanja, produktivnosti dela, zlasti še od tega, kako se bomo s celotno proizvodnjo usmerili v izvoz. Zato je v pripravah srednjeročnih načrtov 1981 — 1985 potrebno realno oceniti možnosti razvoja vsake organizacije združenega dela in v tem okviru tudi realno oceniti možnosti rasti družbenega bruto proizvoda. Prav tako je treba ponovno oceniti realnost in možnost vseh predvidenih investicij v organizacijah združenega dela.

Na prihodnji seji občinske konference bodo komunisti spregovorili o komunalni problematiki in nalogah komunistov na tem področju. Zato so člani konference zadolžili komite za pripravo ocene razmer na komunalnem področju. Poleg tega pa bodo ocenili uresničevanje sklepov konference v pripravah srednjeročnih planov še posebej v krajevnih skupnostih in možnosti uvedbe samopriskevkov.

PREJETE PROGRAMSKE USMERITVE OK SZDL ZA LETO 1981

Na 4. seji občinske konference SZDL sredi decembra so delegati obravnavali poročilo o aktivnosti občinske organizacije SZDL v letošnjem letu, sprejeli programske usmeritve za leto 1981 in razpravljali predlogu dogovora o temeljnih družbenega plana razvoja občine in o temeljnih samoupravnih sporazumov SIS za plansko obdobje 1981 — 1985.

Ob dnevu JLA in v Novem letu 1981 želi vsem članom ZRVS, pripadnikom JLA in občanom veliko uspeha in medsebojnega sodelovanja

OBČINSKA
KONFERENCA ZRVS
VRHNIKA

Vrhniška klavnica — da ali ne?

V zadnjem času je bilo izrečenih precej besed o vrhniški klavnici, ki naj bi po mnenju veterinarskega inšpektorata prenehala obratovati. Verjetno pa so tudi drugi »globlji« vzroki, ki niso povsem v skladu z mnenji kmetov in z našim občinskim interesom

Tudi delegati na 4. seji občinske konference SZDL Vrhnika so v razpravi opozorili tudi na problem nadaljnjega obratovanja vrhniške klavnice in konferenco seznanili z ravnanjem medobčinskega veterinarskega inšpektorata, ki je na predlog republiškega veterinarskega inšpektorata izdal odločbo o ukinitvi klavnice Kmetijske zadruge Vrhnika z utemeljitvijo, da ne ustreza določilom Pravilnika o minimalnih higienskih in tehničnih pogojih za obratovanje klavnice.

Ob tem pa so opozorili na dejstvo, da ima Kmetijska zadruga Vrhnika že od svojega nastanka dalje tudi delovno enoto Mesnine, kjer koljejo živino in predelujejo meso. Imajo svoje trgovine in mesnice in tako je na vrhniškem področju sklenjena celotna veriga od proizvodnje do potrošnje mesa. To je bilo za proizva-

jalce mesa, mnogokrat pomembno predvsem ob pojavljanju viškov mesa, ko so svojo proizvodnjo na tržišče plasirali ravno skozi lastno klavnico in mesnice do potrošnika. Pomembno pa je bilo tudi za potrošnika, saj je ob splošnem pomanjkanju mesa bila preskrba na vrhniškem področju kolikor toliko urejena.

Ne gre zanemariti dejstva, da je zadrugi na Vrhniki že dolgotrajna tradicija in ni presenetljivo, da je 630 kmečkih gospodarstev sklenilo sodelovati s Kmetijsko zadrugo na osnovi dohodkovnih odnosov.

O ukinitvi klavnice je razpravljala tudi že Izvršni svet Skupščine občine Vrhnika ter Svet za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu, gozdarstvu in na vasi pri OK SZDL, ki sta ugotovila, da je pri tako neorganiziranem trgu in preskrbi z mesom ukinitve klavnice na Vrhniki nesprejemljiva, saj gre za klavnico, ki deluje v

sestavi Kmetijske zadruge, ki s kmetovalci razvija zelo dobre kooperantske odnose. Izvršni svet meni, da bi s tem, ko bi vrhniško klavnico ukiniteli, uničili večletne napore Kmetijske zadruge in kmetov. Pomembno pa je dejstvo, da klavnica v zadnjih letih ni poslovala z izgubo. Zato so obvezali Kmetijsko zadrugo Vrhnika, da takoj sprejme kratkoročni sanacijski načrt za odpravo pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila veterinarska inšpekcija, in da pripravi dolgoročni sanacijski program rešitve klavniških prostorov.

Takega mišljenja so tudi samoupravni organi Kmetijske zadruge Vrhnika, ki so že večkrat razpravljali o odločbi za prenehanje klavnice na Vrhniki in ugotovljajo, da so s tem enostranskim ukrepom kmetje zelo prizadeti. Predvsem zato, ker so klavnico sami zgradili in so vanjo vložena sredstva kmetov in delavcev. To je pravzaprav njihovo minulo delo. Predvsem pa kmetje poudarjajo, da zaupajo dohodkovnim odnosom z zadrugo in da bi ukinitve klav-

nice sprožila tudi problem zadrugištv kot takega. Ugotovljajo, da je v času stabilizacijskih prizadevanj in splošnega varčevanja zaradi prevoza živine v Ljubljano ali v kako drugo, še oddaljenejšo klavnico, nesmotno predvsem zaradi prevoza živine v klavnico in vožnje mesa nazaj na Vrhniko. S tem bi imeli za 1.760.000 din več stroškov.

O klavnici so razpravljali tudi že na Zdrugi zvezi Slovenije in občinska konferenca SZDL je bila podobnega mnenja. Namreč klavnica na Vrhniki je bila zgrajena s sredstvi zadruge oz. njenih članov kmetov in je bila njena kapaciteta dimenzionirana izključno na organizirani proizvodnji na svojem območju. V klavnici, ki je sestavni del Kmetijske zadruge, imajo urejene dohodkovne odnose, kar je brez dvoma v interesu združenja kmetov, kakor tudi ustvarjanja družbeno ekonomskega položaja kmeta, ki ga predvideva Zakon o združenem delu in Zakon o združenju kmetov. Uveljavljeni dohodkovni odnosi in na tej osnovi obojestranski interes za povečanje primarne proizvodnje je naloga, ki ji v zadrugi posvečamo največ naporov in pozornosti in da se uveljavi med vsemi subjekti, ki sodelujejo v procesu proizvodnje, predelave in prometa kmetijskih proizvodov.

S tako oblikovanimi odnosi imajo člani Kmetijske zadruge zastavljen tudi izredno širok program nadaljnega povečanja proizvodnje, predvsem prašičev.

Na podlagi teh dejstev bi zaprtje klavnice na Vrhniki povzročilo veliko družbeno politično in ekonomsko škodo združenju kmetov na tem in na širšem območju. Zaprtje klavnice bi prizadelo dosedanjo raven doseženih dohodkovnih odnosov in negativno vplivalo na nadaljnji potek združevanja kmetov.

Zaradi družbenoekonomskih in tudi političnih posledic, ki bi nastale z ukinitvijo klavnice, so delegati na seji občinske konference socialistične zveze podprli stališče Kmetijske zadruge, kmetov in občanov Vrhnika, da se klavnica sanira in obratuje še naprej. O tej problematiki bodo razpravljali tudi vsi trije zbori Skupščine občine Vrhnika.

Za stabilizacijo in učinkovitejšo družbeno kontrolo

Na razširjenem sestanku občinskega odbora Zveze združenih borcev NOV v začetku decembra so borci obravnavali sedanjí gospodarski položaj v Jugoslaviji, Sloveniji in v svetu. Govorili so o političnih razmerah v svetu in domovini ter še posebej v občini.

Po poslušanju uvodnih besed predsednika Izvršnega sveta Franca Krašavca in sekretarja občinskega komiteja ZKS Jožeta Perparja in po razpravi so zavzeli stališča in opredelili naloge borcev v sedanjem družbenoekonomskem in političnem trenutku.

Borci se v celoti strinjajo z usmeritvijo in delom Zveze komunistov, socialistične zveze delovnih ljudi in izvršnih organov v SR Sloveniji ter v občini Vrhnika za uresničevanje politike ekonomske stabilizacije. Borci se bodo pri izvrševanju teh nalog po svojih sposobnostih in možnostih tudi angažirali.

Tudi vnaprej se bodo zavzemali za uresničevanje samoupravnih socialističnih odnosov in za hitrejšo uveljavljanje institucij političnega sistema, na čemer morajo sloneti vsi ukrepi ekonomske stabilizacije.

Za uspešno uresničevanje družbene in gospodarske stabilizacije terjajo odločen boj proti pretirani in ne dovolj premišljeni predvsem investicijski in splošni porabi. Borci odločno podpirajo zahtevo, da se vse oblike porabe na vseh nivojih spravijo v okvir dejanskih možnosti. Takša politika mora biti vgrajena tudi v načrte za obdobje 1981—1985.

Borci se bodo z vso svojo močjo borili, da se zakoni, dogovori in samoupravni sporazumi dosledno spoštujejo. Terjali bodo, da kršitve le-teh tudi materialno odgovarjajo. V ta namen je treba nujno okrepiti splošno družbeno kontrolo in inšpekcijske službe.

Ob tem še zlasti ostro obsojajo tiste, ki hočejo izkoriščati sedanjí gospodarski položaj in na lahek ter nezakonit način pridobivati sredstva, špekulirati z blagom in surovinami, podkupovati. Obsojajo vse povzročitelje naštetih in podobnih pojavov, ki demoralizirajo delovne ljudi.

Proti takim pojavom in povzročiteljem je potrebno nastopiti z vso ostrino, jih javno pokazati in zahtevati, da za posledice materialno odgovarjajo, so poudarili.

Z uresničevanjem stabilizacijske politike je treba vso skrb posvetiti načrtni in dolgoročni kadrovski politiki in politiki zaposlovanja.

V okviru stabilizacijske politike se je treba zavzemati tudi za ohranitev življenske ravní delovnih ljudi in občanov, skrbeti za večjo produktivnost in nagradjevanje po delu.

Ko so govorili o znižanem povprečnem realnem osebnem dohodku, so poudarjali, da se moramo zavedati, da so kategorije občanov z nižjimi prejemki še posebno prizadete. Njim je treba zato posvetiti še posebno skrb.

Doseženo stopnjo idejne in akcijske enotnosti subjektivnih sil v občini je potrebno še nadalje utrjevati. Zato bodo tudi borci s svojo aktivnostjo prispevali k uresničevanju programov družbenopolitične aktivnosti v vseh temeljnih samoupravnih skupnostih in še posebej v krajevnih skupnostih. Borci podpirajo prizadevanja zveze komunistov in drugih družbenopolitičnih organizacij, da se mladi hitreje vključujejo v družbeno in politično življenje.

Utrjevanju obrambne sposobnosti in družbene samozasčite bodo tudi borci posvečali vso skrb, nudili svojo pomoč in izkušnje.

Vročena državna odlikovanja

Na svečanosti v KS Borovnica je nekaj dni pred 29. novembrom predsednik občinske skupščine Vladimir Mejač podelil odlikovanja dvanajstim občanom, ki jih je odlikovalo predsedstvo SFRJ. Ob tej priliki je spregovoril predsednik občinskega odbora ZZB NOV Franc Fortuna in med drugim poudaril:

»Tudi vi ste s svojimi dejanji v borbi in v izgradnji samoupravnih socialističnih družbe prispevali temu, da so temelji naše samoupravne skupnosti trdni, ker so s krvjo povezani in naša prednost domovini je porok, da bo ta samoupravna skupnost tudi v bodoče dosegala takšne uspehe kot dosedaj. Bili ste borci in aktivisti narodno osvobodilne borbe in ste s svojim delom doprinesli svoj del k osvojitvi naše domovine in ste vzor mladim, generaciji, ki koraka po TITOVI poti.

Odlikovanja, ki jih prejmete, pomenijo zahvalo naše družbene skupnosti za vaše dosedanje predano delo.

Istočasno pa naj vam bodo tudi v vspehodu za vaše nadaljnje delo pri izgradnji naših samoupravnih socialističnih odnosov.

Čestitko, dve skladnici in rdeče nageljne, so jim podarili tudi pionirji in mladinci.

Odlikovanja so prejeli: Red zaslug za narod s srebrno zvezdo: Anton Bizjak, Ana Petrovič, Valentina Fefer, Marija Furlan, Anton Grbec, Janez Jereb, Franc Molek, Jože Petelin, Anton Petrič in Jože Žibert.

Medalja zaslug za narod: Marija Hribar in Ivanka Kim.

Delovanje OO ZSMS Vrhnika

V tem poročilu ne bi našteval kaj smo naredili oziroma česa nismo, ampak bi se raje nekoliko dotaknil problemov, s katerimi se srečuje OOZSMS Vrhnika že nekaj let.

Če na primer pogledamo samo malo nazaj in pričnemo ugotavljati, koliko predsednikov se je zamenjalo v zadnjih sedmih letih, nam že to pokaže, da nekaj ni v redu, zamenjalo se jih je namreč štirinajst.

Vsako novo predsedstvo je v začetku svojega delovanja pokazalo izrazito zavzetost za delo, vendar pa se je ta zagnanost že po pol leta v letu spremenila v popolno pasivnost kljub temu, da smo neaktivne člane predsedstva zamenjali in na novo volili.

Tudi odziv samih mladih Vrhnčanov na posamezne akcije OOZSMS ni bil kaj spodbuden, seveda so bile tudi izjeme, tukaj mislim akcije, ki so zelo dobro uspeli, vendar je bilo to še v tistem obdobju, ko se je predsedstvo maksimalno angažiralo za posamezne akcije. Poglejmo si primer, ko je OO sklicala vse mlade, ki živijo v KS Vrhnika, to je prek tisoč mladincev, udeležilo pa se jih je samo sto. Velikokrat pa se sliši iz ust mladih kritika, češ da bi radi delali, pa ne morejo, ker pač ničesar ni. Seveda ničesar ni, če pa vsi samo govorijo, ko pa jih postaviš pred dejstvo, ni nič od njih, razen tega da pride na ples in noče plačati vstopnine, češ da je aktiven mladinec. Mnogokrat smo lahko tudi slišali, da je OO skupina ljudi, ki je zaprta sama vase. Mogoče je bilo v tem tudi nekaj resnice, vendar pa smo vsakogar, ki je hotel delovati v OO, sprejeli z odprtimi rokami.

Problem je tudi z mladimi komunisti, saj jih je med dosedanjimi člani OO bore malo, pa še od teh jih je večina samo na papirju. Mislim, da je do sedaj izgledalo tole pisanje dokaj pesimistično, vendar mislim, da je treba stvari jemati take kot so in si ne smemo metati peska v oči, zato bi navedel še nekaj vzrokov za slabo delovanje OO. Eden izmed njih so prav gotovo odnosi v sami KS Vrhnika. S KS ne morem reči, da smo imeli slabe odnose, vendar ti odnosi niso bili pravilno zastavljeni.

Popolnoma druga pesem pa je bila z odnosi med DPO. Ugotovljamo lahko, da KK SZDL praktično sploh ni delovala, z OO ZK pa tudi ni bilo povezave kljub temu, da smo vabili predstavnike vseh DPO na naše sestanke. Če nekoliko pogledamo vse te vzroke in razmislimo, kaj narediti, se nam prav gotovo utrne mnogo rešitev. Splošne ugotovitve, ki jih je ugotovilo že prejšnje oziroma dotedanje predsedstvo predsedstvo OK ZSMS in marsikateri aktiven posameznik, pa so najbrž naslednje:

— skrbeti je treba za kadre, oziroma članstvo, to pomeni posvetiti več pozornosti mladincem, ki končujejo osnovno šolanje, oziroma so ga pred kratkim končali;

— poostri odgovornost mladih komunistov in jih aktivno vključiti v delo OO ZSMS;

— nujna in prepotrebna je preobrazba krajevnih skupnosti, tako bi lahko tudi mladinci delovali v manjših OO, kar bi pomenilo, da bi pritegnili več mladih.

Lahko bi naštel še mnogo pomembnih nalog, vendar mislim, da smo jih začeli v novem akcijskem programu. Torej naj nam bodo te ugotovitve naloga, ki se bodo izvajali v naslednjem mandatnem obdobju.

PEČAR ANTON

Delo vaše skupnosti Dol — Bistra

Vaška skupnost Dol-Bistra je bila osnovana v začetku leta 1980, zato njeno delovanje še ni v polnem razmahu. V letošnjem letu smo imeli tri sestanke, na katerih smo govorili o naslednjih problemih:

Prvi sestanek smo imeli v začetku leta, ko smo osnovali svojo vaško skupnost, saj smo imeli občutek, da je občina pozabila na nas. Na tem sestanku smo izvolili vaški odbor ter predstavnike SZDL; govorili smo tudi o perečih problemih, ki tarejo prebivalce naše vasi že vsa leta po vojni. Sem spadajo predvsem vodovod, kanalizacija, javni telefon, asfaltiranje poti ter javna razsvetljava.

Drugi je bil posvečen razpravi o srednjeročnem planu naše občine, ki je bil objavljen v prilogi Našega časopisa. Plan smo skoraj v celoti podprli.

Pred kratkim smo govorili o prednostnih delih v vasi. Potreben bi bil asfalt, vendar pa se zaradi velike finančne udeležbe samih vaščanov nismo odločili zanj, saj imajo v večini nizke pokojnine. Zato smo se zaenkrat odločili za javni telefon, ki je tudi zelo potreben, saj v silí dostikrat nimamo od kod poklicati zdravnika na dom.

V letošnjem letu smo opravili tudi očistevalno akcijo ter nabavili posode za smetitar tako poskrbeli za lepše in bolj zdravo okolje. Vendar pa nam uspeh kvarijo »padalci« od druge, ki doma nimajo posod za odpadke in jih nosijo na naš konec in odmetavajo iz avtomobilov. Zato menimo, da bi morali imeti posode za smeti tudi v drugih krajih naše občine. Ne bi smel obveljati izgovor, da se smeti skurijo, ker vse pa tudi ne zgori (stara posoda, konzerve, itd.).

FRANČIŠKA CELARC

Nova cesta skozi Breg in Pako

Ponosno, zbrani v velikem številu, so ob dnevu republike Brežani odprli asfaltirano cesto skozi Breg in Pako. Toni Grdina, predsednik gradbenega odbora, je ob otvoritvi dejal, da je bila ta investicija v vasi največja doslej in da so nanjo prav zares ponosni. Poudaril je:

»Minilo je že več kot osem let, odkar so se pričeli pogovori glede ureditve ceste skozi vas, toda vse naše prošnje za denarno pomoč so takrat naleteli na gluha ušesa, čeprav je cesta občinska in povezuje dve vasi. Vaščani nismo obupali, temveč vztrajali. Z ustanovitvijo gradbenega odbora pred dvema letoma

so se pričela izvijati tudi prva prostovoljna dela na tej cesti. Uredili smo propuste. Dogovorili smo se tudi za denarni prispevek ter sami zbrali 30 milijonov starih dinarjev. Po predračunski vrednosti izvajalca, ki je znašala 170 milijonov S din, so nam poleg SKIS-a, ki je prispeval 120 milijonov S din, priskočili in nam finančno pomagali tudi delovni organizaciji »Fenolit« Borovnica in Gozdno gospodarstvo Vrhnika, prav tako pa tudi naša Krajevna skupnost Borovnica. Vsem se najlepše zahvaljujemo, saj so nam s tem pomagali ne le finančno, temveč tudi moralno in nas vzpodbudili k nadaljnjemu delu.«

Trak je prerezal, in tako uradno odprl cesto, predsednik vaškega odbora Tone Kovač.

Šoli vidno rasteta

Na dveh naših največjih gradbiščih je izredno živahno, le zadnji mraz in sneg je nekoliko zaustavil delovno vnetje. Kljub neugodnim vremenskim razmeram pa Igradovi delavci in krovci hitijo, da čim prej spravijo

Marjan Košir, vodja gradbišča na borovniški šoli, je povedal, da posamezne faze gradnje ne tečejo sicer po terminskem planu, saj so v zaostanku s pokritjem objekta skoraj za dva meseca. Nedvomno pa to ni njihova krivda. »Dokler je bilo še možno, smo praktično delali cele dneve, tudi v slabem vremenu. Praktično smo svoje, tisto gradbeno delo, opravili. Je le še nekaj manjših zidarskih del. Zataknilo pa se je pri strehi. Izvajalec del Termika je bila prisiljena začeti pokrivati z drugačnim materialom, kot je bilo po projektu predvideno. Ustavljen je bil namreč uvoz tiste pločevine, zato so nekoliko kasneje začeli pokrivati s profilirano pločevino in na učilniškem delu objekta je že streha. Tako v tem pokritem delu instalaterji že delajo — napeljujejo vodovod in instalirajo naprave za centralno ogrevanje.

Težave pa so s pokritjem telovadnice. »Hoja« bi morala že pred časom montirati lepljene nosilce za streho. Pa jih niso in tako v tem delu objekta ne moremo nadaljevati z delom. Seveda imajo tudi oni probleme, nimajo namreč lepila in obljubili so, da bodo takoj, ko bodo lepilo uvozili, izpolnili pogodbeno obveznost.

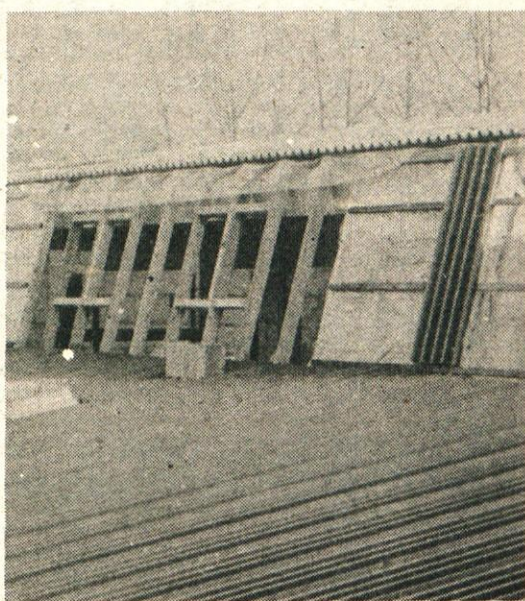
To so tiste težave, ki pa jih bomo morali nadoknaditi. Z obrtniki smo že imeli nekaj sestankov in

se zmenili, da bodo dela kljub tem težavam opravili. Najbrž pa bodo morali delati tudi marsikatero popoldne, da bo vse res končano do roka, to je, do začetka novega šolskega leta. Vsi se trudimo in zavedamo se, da mora do takrat objekt biti narejen.

Na gradbišču šole za šolski okoliš Dragomer — Log pa je Andreja Mole povedala: »V glavnem se držimo zastavljenega terminskega plana. Le sneg nas nekoliko ovira. Do sedaj nismo izgubili niti enega delovnega dneva. Težav z materialom skorajda nimamo. Tudi s streho ne, saj gre za drugačno izvedbo kot na šoli v Borovnici. Računamo, da bo objekt do novega leta pokrit, vsaj s krovci smo tako dogovorjeni, upam, da ne bo pri tem problemov. Zaenkrat nimamo težav z obrtniki in računamo, da bodo vsi začeli z delom, takoj ko bo streha. Centralarji in vodovodarji pa že delajo od začetka decembra.

Kljub kasnejšemu pričetku del menim, da smo zamujeno nadoknadili in se bodo dela v zimskem času nemoteno odvijala. Nekaj komplikacij lahko pričakujemo pri kompletiranju objekta. Trdimo pa lahko, da bo šola narejena do roka in da bodo otroci z novim šolskim letom začeli pouk že v novi šoli, saj imamo na razpolago več časa, kot smo ga recimo imeli za Vrhnisko šolo.

Do sedaj glede na projekta ni bilo večjih sprememb in tudi porabljena sredstva so v planiranih okvirih. Nedvomno pa lahko pričakujemo tudi po-

V Borovnici je učilniški del šole že pokrit.

Marjan Košir

Andreja Mole

oba šolska objekta, tako v Borovnici kot na Logu, pod streho. Obiskali smo obe gradbiščih in se pri vodjih gradbišč, Marjanu Koširju v Borovnici in Andreji Mole na Logu, pozanimali, če teče gradnja po predvidenem terminskem planu.

Na Bregu odprli vrtec

Ob praznovanju dneva republike so bile v vseh krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah proslave. Še posebno slovesno pa so dan republike proslavili v Fenolitu, saj so skupaj z učitelji odprli tudi nov vrtec. Na otvoritvi je v imenu delavcev Fenolita, Skupnosti otroškega varstva in kolektiva vzgojnovarstvenih zavodov spregovorila predsednica skupščine skupnosti otroškega varstva Veselka Mladenovič in poudarila:

V preteklem obdobju smo na področju otroškega varstva ob pomoči vseh delavcev in občanov občine Vrhnika, zlasti pa delavcev Fenolita uspeli v organizirano varstvo vključiti 656 predšolskih otrok, to je cca 36% vseh predšolskih otrok, od tega 116 v krajevni skupnosti Borovnica in v vaši enoti 48 otrok. Kljub lepi številki pa se še vedno kažejo potrebe po posameznih krajevnih skupnostih čemur smo bili priča ob usklajevanju interesov in potreb po otroškem varstvu za naslednje srednjeročno obdobje.

Potrebe so velike, naše možnosti pa ob sedanjem gospodarskem položaju nekoliko manjše, zato je še bolj pomembno, da so se delavci TOZD Fenolit Borovnica odločili za tako gradnjo, ki omogoča v času ločeno poselitve staršem brezskrbno opravljanje delovnih dolžnosti, kar neposredno vpliva na povečanje produktivnosti dela v temeljni organizaciji.

Stroški gradnje objekta so znašali 4.146 tisoč din. Prispevek temeljne organizacije združenega dela Fenolit kot investitorja tega objekta je znašal okrog 60 odstotkov, ostali del pa so prispevali delavci ostalih organizacij združenega dela preko usklajevanja interesov v skupnosti otroškega varstva.

V mesecu boja proti alkoholizmu je krajevna organizacija Rdečega križa Vrhnika na osnovni šoli Ivana Cankarja organizirala predavanje o alkoholizmu. Za učence 7. in 8. razredov pa tudi več predavanj o škodljivosti kajenja.

Delo, problemi, upanja...

Mladinska organizacija v Sinji gorici je bila ustanovljena leta 1974 na pobudo OO ZKS Sinja gorica. To seveda ne pomeni, da prej mladi v naši KS tako ali drugače ne bi bili aktivni. Res pa je, da je od takrat dalje aktivna, bolj organizirana in povezana z ostalimi aktivnostmi KS.

Ce že opažamo določeno neaktivnost posameznih mladincev — pa ne le mladincev, ampak tudi posameznih krajanov — potem je to v veliki meri posledica odsotnosti kulturnega doma ali prostora, kjer bi se lahko sestajali. KS Sinja gorica je namreč edina v naši občini brez svojih prostorov, ki so tako potrebni za samoupravno in kulturno življenje, pa končno tudi za bliževanje mladih, predvsem mladih. Problema aktivnosti v prostem času zato ne moremo reševati znotraj naše sredine (organizirano), ampak vsak po svoje. Edini prostor, ki ga uporabljamo, je jedilnica »Opekame«, ki jo nam upravni organi z namenom odstopajo za sestanke, vendar je tudi ta premajhna. Ob tej priliki delavcem in vodstvu Opekame zahvaljujemo za gostoljubnost, obenem pa opozarjamo, da bo vsa dokumentacija za začetek gradnje Doma čimprej potrjena. Kljub temu pa smo mladi vedno pokazali voljo do dela z našim sodelovalcem v udarniških, političnih in kulturnih akcijah ter prireditvah KS. Tako smo sodelovali v sodelovanju s krajinami izvedli akcijo za čistejšo okolje, sodelovali v udarniški akciji napeljevanja kanalizacijskih cevi, vedno sodelujemo pri prireditvah proslav, aktivno smo sodelovali pri zadnji akciji NNKP, v delegacijah je večina mladih, skratka: lahko rečemo, da smo prisotni v celotnem delu v KS.

Trenutno vlagamo s samoupravnimi organi in DPO Sinja gorica vse sile, da bi čimprej zgradili za nas tako pomemben objekt kot je Kulturni dom. S sodelovanjem pri začetku gradnje kanalizacije pa smo začeli uresničevati tudi srednjeročni plan 1981—85. ZSKS Sinja gorica

Skrb za gozdove...

Ob koncu leta je navada, da pregledamo uspehe in neuspehe na vseh področjih našega dela in življenja, zato smo v decembru tudi mi izkoristili priliko in povprašali tovariša Stanislava Bajta, gozdarskega tehnika pri GG Ljubljana, TOZD Gozdni obrat Vrhnika, kako na območju naše občine skrbimo za gozdove, s kakšnimi problemi se gozdarji srečujejo pri delu in v kolikšni meri pomlajujemo sestoje.

O gospodarjenju z gozdovi na območju naše občine bi seveda lahko veliko pisali, zato smo se to pot odločili, da pripravimo kratek zapis o pomlajevanju gozdnih površin, oziroma o skrbi in prizadevanjih za vzgajanje novih sestojev. Ljudje še nismo v celoti spoznali prave vloge in pomembnosti gozdov, ne zavedamo se vseh koristi, ki nam jih prinaša les, ampak navadno brezskrbno zamahnemo z roko, češ, gozdovi so problem gozdarjev, oni so odgovorni za njihov obstoj in oni naj se brigajo zanje. Tako mišljenje je precej zgrešeno, kajti gozdarjem pri njihovih prizadevanjih

in duglazija, moramo iskati v škodi, ki jo povzroči divjad, predvsem srnjad in jelenjad. Kdor je bral prilogo prejšnje številke Našega Časopisa, je lahko zasledil, kakšno je številčno stanje divjadi na območju naše občine, predvsem pa to, da je jelenjadi in srnjadi občutno preveč, v kolikor so seveda te ocene točne. V pogorju Snežnika so denimo lovci letos uplenili 1940 kosov jelenjadi, a ugotovili so, da je teh živali še preveč in spričo tega bi lahko tudi naši lovci z odstrelom lahko odločneje posegali med vrste visoke divjadi in vzpostavili željeno ravnovesje, sicer se nam v bodoče obetajo še večje škode.

Finančna sredstva za pogozdovanje zagotovi v večini TOZD Gozdni obrat Vrhnika iz svojih sredstev, nekaj pa se steka tudi iz tujih virov, predvsem iz SIS in pa s strani tovarne celuloze Džuro Salaj Krško, s katero je naš obrat pogodbeno vezan. Načrt pogozdovanja napravijo gozdarji za cel obrat, potem pa ga precizirajo še za vsako gospodarsko enoto posebej: posebej za Vrhniko in posebej za Borovnico. V gospodarski enoti Vrhnika tako v prihodnje leto načrtujejo konverzijo 4,5 ha grmišč in degradiranih gozdov, obenem pa se bodo lotili tudi izpopolnjevanja slabo pomlajenih površin in sicer v obsegu 0,5 ha. Za pogozditev enega hektara površine je gozdni obrat Vrhnika dobil za to namenjena sredstva iz tujih virov, ostalo pa se bo financiralo z lastnimi sredstvi.

Nekoliko drugače je v gospodarski enoti Borovnica, kjer nameravajo prihodnje leto pogozditi 3,5 ha površin, od tega bodo za dva hektara dobili sredstva iz tujih virov. Ker gre v obeh primerih za velika sredstva, moramo z novoposajenimi površinami pravilno ravnati, v teh dneh pred novim letom pa moramo preprečiti ljubiteljem »najlepših« novoletnih drevc vsakršno nesmotno poseganje v mlade sestoje.

Ko so površine posajene s sadikami, to seveda ne pomeni, da je delo opravljeno, ampak se za gozdarja šele začne. Ako hočemo čez nekaj desetletij imeti dobre gozdove z zdravim in vitalnim drevjem, moramo dobro opraviti vsa gozdnogojitvena dela. Začetno razvojno stopnjo sestaja, ko se le-ta pomladi, gozdarji strokovno imenujejo mladje. Iz semen oziroma klic se razvijejo mladice (pri umetni sadnji je to malce drugače) in potem mlada drevesca, kot členi mladja. Negovalne ukrepe v mladju imenujemo nega mladja, v prihodnjem letu pa bodo tako nego na gozdnogospodarskem področju našega obrata gozdarji izvajali na 23. ha površin. Pri omenjeni negi gozdarji posvečajo največjo skrb temu, da se mladje ne poškoduje ob spravilu ali sečnji ostalga drevja, odstranijo manjvredne osebke, pregosto mladje zrahljajo, prizadevajo si za izbiro najboljših osebkov, točneje za individualno vzgojo mladja, poleg ostalih del pa se ukvarjajo še s pripravo tal in z izpopolnjevanjem morebitnih vrzeli, ki so se pojavile kasneje, po pogozdovanju. Poleg nege bodo v prihodnjem letu mladje tudi čistili, in sicer na 29. ha posajenih površin.

Zanimiv je recimo podatek, da tovarna celuloze v Medvodah porabi oziroma potrebuje za svojo dnevno proizvodnjo od 1700 do 2000 kubičnih metrov celuloznega lesa. Toliko celuloznega lesa, kot ga na dan porabi ta znana tovarna, vrhniški gozdarji na našem območju naberajo šele v 15 mesecih. To je lep dokaz, da moramo veliko pozornost posvečati prav pogozdovanju novih gozdnih površin in pomlajevanju obstoječih sestojev ter tako ustvarjati nove zaloge, kajti lesne mase bomo potrebovali zmeraj več. Seveda se nam zaenkrat še ni potrebno bati, da bi lesa zmanjkalo, ob načrtnem gospodarjenju pa se nam kaj takega sploh ne more priteriti.

Gozdnogojitvena dela se potem nadaljujejo v gošči, gošča pa je stopnja, ko se krošnje dreves sklenejo. Pri tem pride do pomanjkanja prostora in do medsebojne borbe med drevesci za obstanek in prostor pod soncem. V tem boju izstopajo močnejša, zdrava in vitalnejša drevesca. Nego in čiščenje gošče bodo gozdarji v prihodnjem letu opravili na 17. ha površin, seveda v sklopu celotnega gozdnogospodarskega območja. Faza oziroma stopnja gošče se

potem zaključijo, ko sestoji ali če hočete, posamezni osebki v njem, dosežejo višino med 6 in 12 metri in ko smo opravili vsa dela nege in čiščenja. Ako smo predhodno dobro delali, se bodo rezultati pokazali že v eni od naslednjih faz gozdnega sestaja — v drogovnjaku — kjer se ponavadi že lepo izoblikujejo sloji. Zgornji, višji sloj, predstavljajo zdrava, močna in vitalna drevesa, srednji sloj že nekoliko zastaja in pospešuje razvoj zgornjega, ob snegolomih, boleznih ali vetrizovalah pa služi kot rezerva poškodovanim osebkom zgornjega sloja. Spodnji sloj je najmanj kakovosten, ima pa predvsem varovalni in meliorativno vlogo. Posegi v sestoji drigovnjaka bodo v prihodnjem letu potrebni na 10 ha površin, nekaj več v gospodarski enoti Vrhnika, manj pa v Borovnici.

Precej dela povzroči gozdarjem divjad, kot smo že uvodoma omenili, predvsem srnjad in jelenjad, ponekod pa so zelo aktivni tudi divji prašiči. Da bi kar najbolje obvarovali mlade osebke pred objedanjem, jih gozdarji zaščitijo s cervakolom, v letu 1981 pa predvidevajo oziroma nameravajo zaščititi okoli 75000 sadik, kar pomeni 300 norma ur dela in to bo precejšen problem, z oziroma na to, da delovne sile primanjkuje. Posamezna ura se vrednoti okrog 60 novih din.

Pri sadnji oziroma pogozdovanju kot tudi pri zaščiti sadik pred divjadjo bi lahko veliko pomagala šolska mladina, marsikaj pa se bi dalo storiti tudi z mladinskim prostovoljnim delom. V tej smeri bomo morali prihodnje več razmišljati, kajti za obstoj gozdov moramo skrbeti vsi in ne smemo pozabiti, da brez njih tudi nas ne bi bilo.

Gozdarji v gozdu so takorekč nekaj podobnega kot vzgojiteljice v vrtcu, samo da uporabljajo neprimerno tršo roko pri delu. Za vsako potezo, ki jo gozdar naredi v gozdu, je v polnosti odgovoren, odgovoren sebi in družbi in do bremu gozdarju ni vseeno, kakšen gozd bo vzgojil, predvsem pa mora gozdn v določeno

Pred novim letom je nedvomno največje družinsko veselje okraševanje novoletne jelke. Nekateri prinesejo iz podstrehe zaprašeno drevesce iz umetne mase, ki se da kupiti na tržišču, drugi so skromnejši in okrasijo samo primerno vejo, katero odseka v gozdu, so pa tudi taki, ki z nepremišljenim sekanjem mladih smrečic povzročijo v gozdovih velike škode. Da bi v kar največji meri preprečili tako ravnanje, bo TOZD Gozdni obrat Vrhnika tudi letos poskrbel za prodajo novoletnih smrečic, cene letih pa se bodo letošji gibale med 20. in 300. novimi dinarji, odvisno pa od velikosti. Za naše stanovanje primerne bodo torej stale okrog 100 novih din, kar vsekakor ni veliko, malodane malenkostno. Potrudimo se, da ne bomo delali škode v gozdu in se izpostavliali tveganjem, kajti odsekana smrečica brez plombe lahko pošteno stanjša našo denarnico. Najbrž smo se že odločili: po novoletno drevesce kar najhitreje na gozdni obrat Vrhnika.

obdobju pokazati različne kvalitete in koristi. Gozdarji na Vrhniki so si za prihodnje leto zadali precej nalogo, kajti že samih gozdnogojitvenih del nameravajo opraviti okrog 40 ha in če bomo v prihodnje dosegli še malo boljše povezanost z lesno predelovalno industrijo v občini, bomo zapolnili še tiste vrzeli, ki so se sedaj pojavljale pri gospodarjenju enih in drugih. To pa je želja nas vseh, ki na koncu koncev le ne smemo biti samo pasivni opazovalci gojenja in razvoja gozdov, kajti poseg vsakega posameznika v gozd je poseg v jutrišnji dan, v katerega moramo stopiti z odločnim korakom, zakaj če bomo danes posvečali premalo pozornosti gozdovom in nam bo jutri žal, bo to naše obžalovanje prišlo prepozno, hkrati pa bo pomenilo veliko gospodarsko in družbeno škodo. Hočam reči: »GOZD JE NEDVOMNO NAJVEČJI ČLOVEKOV PRIJATELJ!« in čeprav je to geslo postalo že fraza, si ga izplača zapomniti in se po njem tudi ravnati. F. Tršar

Služiti domovini — kako ponosno zveni

Življenje je kakor sončna ura: pretaka se iz ene polovice v drugo. Prvo polovico, to je otroštvo, navadno prekoračimo mnogo prehitro, največkrat se niti ne zavedamo, kako prekmalu nam je minil brezskrbni del življenja. In kmalu potem, takrat ko požene prvi puh pod brado, čaka mlade fante obveznost, h kateri jih kliče domovina: dekleta jim pripnejo rdeče nageljčke na prsi, simbol slovenstva, z obljubo, da jih bodo zvesto čakale vse do vrnitve iz jugoslovanske ljudske amade. Uvod v vojaško obveznost pa je nabor, ko mladi fantje postanejo obvezniki-naborniki. Letos je mlade nabornike v domu JLA pozdravil predsednik SO Vrhnika Vladimir Mejač, ki je ob tej priložnosti dejal:

»Neodtujljiva in nedotakljiva pravica in dolžnost jugoslovanskih narodov in narodnosti, delovanih ljudi in občanov je varovati in braniti neodvisnost, suverenost ter teritorialno neokrnjenost in z ustavo določeno družbeno ureditev SFRJ. Da pa bi to nalogo lahko opravljali, je pravica in dolžnost slehemelega državljanca, da aktivno sodeluje v pripravah na splošni ljudski odpor in da se pripravja za obrambo in zaščito domovine. Obenem imajo vsi člani naše socialistične skupnosti pravico, da se jim v okviru sistema obrambnih načrtov zagotovijo pogoji za usposabljanje in udeležbo v oboroženem boju in drugih oblikah odpora. Vsi naborniki obvezniki ste torej na začetku te poti, ki vas bo vodila k takemu usposabljanju in dovolite mi, da ta svoj pozdrav končam z mislijo tovariša Tita, ki je vedno poudarjal: »Delajmo, kot da bo sto let mir in pripravljamo se, kot da bo jutri vojn!«

prizadevamo upoštevati maksimalne želje vsakega posameznika. Nabor se pravzaprav začne, ko evidentiramo določeno število obveznikov-nabornikov in za vsakega posameznika se v KS, šole in OZD pošljejo posebni vprašalniki, pri tem pa lahko izredno veliko pomaga in pove svoje mnenje tudi mladinska organizacija. Le tako lahko pridemo do resnično natančnih podatkov, predvsem o sposobnostih, interesni dejavnosti in aktivnosti vsakega posameznika, ki so zelo pomembni pri razvrščanju mladih v vojaške vrste, oziroma ko se odločamo, v katerem rodu in kje bodo služili vojaški rok. Pri sistematizaciji teh podatkov sodelujejo tudi mladi sami. Seveda pa se stvari včasih tudi spremenijo in zasukajo, želje so nemalokrat večje od realnosti, vendar so pri tem vedno objektivni razlogi, ki jih je potrebno upoštevati in nanje tudi vedno računati...«

socialistični zvezi, velikega pomena pa je dobro zastavljena in široka družbena akcija, ki vključuje vse strukture in tako skušamo doseči, da bi vsak dobil v JLA mesto, ki mu gre, v katerega se bo vživel in za katerega je sposoben. Prav na tem področju je premalo sodelovanja med nami in vrhniško mladinsko organizacijo, saj bi slednja lahko več pomagala pri usmerjanju obveznikov nabornikov v različne rodove za služenje v JLA. Vloga ZSMS bi morala biti v celotnem obrambnem sistemu večja, saj temelji našega SLO in DS stoje na ramenih mladih ljudi.«

Kaj mislite o novem zakonu o vojaški obveznosti?

»Menim, da je zakon dovolj realen in postavljen na dovolj trdne temelje, ča se bo uveljavil tudi v praksi, oziroma se že uspešno uveljavlja. Ob tem bi želel povedati predvsem to, da ta zakon, kot vsak drug zakon, velja seveda za naprej, ne pa tudi za nazaj, to pa pomeni, da vsi, ki so že bili oproščeni služenja vojaškega roka, ne bodo odšli na odluzenje, četudi so delovno sposobni. Sedaj pa bo to seveda drugače: vsak, ki bo delovno sposoben, bo moral na odluzenje in za take fante se bodo v vojski našle lažje oblike usposabljanja in dela. O ostalem ne bi govoril, ker bo predolgo, sicer pa se lahko vsakdo zgleda na našem oddelku, kjer bo izvedel, kar ga zanima v zvezi s tem...«

Verjani so se pripeljali kar s traktorjem

žina. Strnili so se v kolo in zavrskali, pa tudi pesem »Računajte na nas...« je na koncu lepo izpadla. In na take fante, sloke in postavne, vsele, prijazne in polne zavesti, naša domovina lahko računa in mora računati! Tudi nekaj deklet sem kmalu opazil, fantje iz Verda so jih pripeljali kar z vozom, kajti tako veleva star običaj in niti slabo, pravo zimsko vreme jih ni moglo odvrtiti od častnega kroga po ulicah Vrhnike. Kaj mladim pravzaprav pomeni nabor, ali res...«

No, kar sami naj povedo:

BOLE Boris — Verd: »Oja, na nabor bi pa z veseljem večkrat šel. Za mladega človeka je to nekaj nepozabnega, posebej še v Verdu, kjer smo mladi naborniki imeli že dan poprej praznik, ko smo pripravljali voz in ga slavno odpravili. To je res lepo nepozabno doživetje, pa kolegi in družba so enkratni, starši včasih malce zmajajo z glavami zaradi našega početja, a če jih pozorno pogledamo, nam ne more uti solza, ki se jim pojavi v očeh. Mladi smo, tudi oni so nekdanji bili in tudi spijemo kaj, ampak samo za »dobro voljo...«

PETKOVŠEK Franci — Zaplana: »Kar prijeto je priti na takle nabor, na katerem se srečamo prijatelji, sošolci in veseljaki. Mislim, da je kar zabavno, morda bi morali ravnati še bolj po vzoru Verda, ampak v Zaplani nas je le premalo za tako stvar, pogrešam pa tudi dekleta. Stvari bi morali še bolj poenostaviti in pripraviti kakšen ustrezen program za nabornike-obveznike. Je pa vseeno lušt-

no, čeprav mislim tudi na služenje vojnega roka, ampak čisto vseeno mi je, kam pojdem... Sedaj je pa najprej na kozarček, da bomo lahko še kaj zapeli...«

GORIŠEK Jana — Verd: »Malce žal mi je, ker tudi dekleta nimamo nabora, mislim, da bi se obneslo. Škoda, ker ni več deklet, zato sem bila sprva v zadregi, a moram priznati, da sem se je kmalu znebila. O, tudi v vojsko bi šla in nič nimam proti enotnim kasarnam, dasi teh verjetno nikoli ne bo. Jaz pa vem, da vojaških vrtev ne bi bilo treba, četudi bi bili vsi skupaj pomešani... Najbrž je lepo biti vojak in se lahko vsakdo s ponosom ozre na tistih petnajst mesecev, no morda bodo pa časi, ko bomo dekleta samo pripenjale pušeljčke in dajale obljube o zvestobi le počasi minili, pa četudi bomo imeli vsak svojo kasarno... Stare tradicije z vozom in tako naprej pa v Verdu zagotovo ne bomo opustili, četudi nas nekateri zaradi tega postrani gledajo...«

SLABE Alenka — Verd: »Nekaj krasnega je nabor, čeprav starejši različno gledajo na naša dejanja. Menim, da bi bilo potrebno ta nabor še bolje organizirati in poskrbeti za zabavo mladih. Mi v Verdu smo si jo kar sami napravili, tu v domu JLA pa so se nam pridružili še mnogi drugi. Tudi spjemo ga radi, ampak samo do tiste mere, ki označuje dobro voljo, kar je dlje se znamo obrzdati... A za enotne kasarne, kaj menim...?!«

JEREB Milan — Ligojna: Čudovito se počutim na naboru, saj mi nič ne

manjka, tudi žejen nisem. Škoda Ligojci in Podlipčani nismo skupnega jezika in tudi mi prišli paj z vozom na Vrhniko, sicer pa je tudi premalo za voz. Kljub temu sem prepričan, da se bom dobro baval in mi bo nabor ostal v lepem spominu, pomeni mi tudi nov korak življenja... Sedaj mislim na služenje vojaškega roka, kam bom šel... mi je vseeno, vojaški rok je vojni rok, kjerkoli že ga služiš... moja Špelca pa »jamra«, rada bi imela čim bližje očem...«

Tako so mi povedali fantje in dekleta in mi rekli, naj brez srmanjke na jeziku tudi napišem, pa so se vriskajoč izgubili nekje v ljuvi. Nekateri na ulicah so se jim dilih, drugi zopet smejali in vedno so oni to že prestali, so zamahnili roko in nevošljivo zagodrnjali za seljaki. Marsikateri nabornik zvrnil kozarček ali več tisti dan, jel »sozalje« ali pa šaljivo »ostico«, ako je že odhajal na odluzenje vojnega roka, marsikdo pa se je vprašal, ali je potrebno vse čemu, šaljive osmrtnice in se nekemu, ki odhaja v vojsko, mu kozarček v slovo in reče: »Na prsi?! Morda so to nekateri rejši občani preživeli, ker nočejo zmeti, a razumeti bodo morali je to tradicija in ker tako želijo proslavljajo nabor mladi. To je njih, del njihovega življenja in dek, ki je neponovljiv, zato upamo, da bodo generacije, ki odhajajo, nekoč znale razumeti ki šele prihajajo. F. TR

Bole Boris

Petrovšek Franci

Jože Lacko

Slabe Alenka

Enega kratkih odmorov na naboru, ko so mladi fantje v dvorani zaplesali kolo in zapeli tisto prirčno pesem: »Druže Tito mi ti se kune-mo...« smo izkoristili za pogovor z načelnikom oddelka za ljudsko obrambo Jožetom Lackom. Povprašali smo ga, kako poteka izbira mladih za služenje v različnih rodovih JLA, potem nekaj o novem zakonu o vojaški obveznosti in na vsa vprašanja nam je prijazno pa tudi izčrpno odgovoril: »Ko izbiramo nabornike izbiramo ali, če hočete, vojaške obveznike za služenje v različnih rodovih JLA, si

Alli to pomeni, da želje vseh vseeno niso potešene?

Poglejte, zgodi se, da bi bili vsi fantje v vojski radi šoferji, ali da jih velika večina želi voziti tanke, nositi mitraljeze in tako dalje. Toda te želje se usklajujejo za celo Slovenijo in če dobimo v štab depešo za tri šoferje ali na primer za deset tankistov, jih ne moremo poslati več kot toliko. Spričo tega potem moramo upoštevati discipliniranost, pridnost, razne aktivnosti, telesne sposobnosti posameznikov in druge lastnosti. O teh stvareh potem odloča, oziroma jih pretehta, tudi kadrovska komisija pri

To je bilo na kratko nekaj misli iz razgovora s tovarišem Lackom, no, če koga stvari zanimajo še podrobneje, bo najbolje, da sam poseže po novem zakonu o vojaški obveznosti ali pa se osebno zgleda na oddelku za ljudsko obrambo, kjer mu bodo rade volje razložili vse podrobnosti ali karkoli koga pač zanima v zvezi s našim SLO in DSZ. Na koncu koncev sem se pomudil med korajžnimi, veselimi fanti — naborniki-obvezniki, ki so jih »zbobnali« skupaj iz vseh vetrov naše male Vrhnike, pa se mi je vseeno zdelo, da so kakor ena dru-

Na hribih je večkrat gorelo

1

Že v letu 1975 je s strani nekaterih »hribovskih« borcev padel predlog, da se napiše kronika vseh dogajanj na »hribih« za časa NOB, saj do sedaj o tem ni bilo napisanega še pravega. Nedolgo za tem sem se lotil pisanja, seveda s pomočjo številnih hribovcev, ki so mi radi pomagali.

Namen mojega pisanja je bil predvsem ta, da se odtrga pozabi vsaj nekaj tistega, kar se je v resnici dogajalo tam gori v času NOB, a tega je bilo, kakor se iz sestavka vidi, kar precej. Prav zaradi tega pa je ta sestavek pisan »po domače«, se pravi bolj za potrebe »hribovcev« samih, saj bo bralec tukaj našel vse polno krajevnih imen in imen poti, vrhov, tako da tistemu ki »hriba« ne pozna dobro, ne bo povsem razumljivo in jasno. Kljub temu je sestavek lahko uporabno gradivo za kroniko Krajevne skupnosti Borovnica ali pa tudi za kroniko občine Vrhnika.

Pri nadaljnjem pisanju kronik ali monografij iz NOB sem bodočim avtorjem na razpolago za potrebno gradivo, ki se nanaša na vojna dogajanja na »hribih«, čeprav so tukaj obdelana tudi nekatera dogajanja, ki so se odvijala izven področja »hribov«, vendar pa so bila na kakršenkoli način povezana s »hribi« ali z njihovimi prebivalci.

ANTON DEBEVEC

Skoraj vse vasi borovniškega konca ležijo v dolini in ob njenem robu, a le tri manjše vasi so se vzpele visoko gori na hribovje, zato te kraje »dolinci« imenujejo »hribi«, prebivalce pa »hribovce«. Te vasi so Pokojišče, Padež in Zavrhi, ki so zares prav hribovske, saj ležijo na nadmorski višini 735 do 760 metrov. Vse tri skupaj so pred vojno premgole komaj 25 hišnih števil in 135 prebivalcev.

Gori je hribovski svet sestavljen iz vodopustnega apnenca in je zato brezvodan, z številnimi dolinami, dolinicami, vrtačami, vdrtinami in brezni, tako značilnimi za kraški svet. Vodo so ljudje že od nekdaj dobivali samo iz vaških vodnjakov, imenovanih štíme, v katere se je po lesenih žlebovih stekala voda s streh. Daleč naokoli so prostrani pašniki in košenice, vse drugo pa pokrivalo z lesom in divjadjo bogati gozdovi. Prav zaradi tega se je ondotno prebivalstvo že od nekdaj ukvarjalo z živinorejo in gozdarstvom, kajti obdelava zemlje je bilo premožnim kmetom, kljub velikemu trudu, dajala dokaj skromne pridelke. Dokaj uspešna je bila le pridelava krompirja, ki je bil eden od poglavitnih virov prehrane. Poleg tega pa so posevki in poljščine bile vedno »na voljo« raznovrstni divjadi, ki se ni prav nič menila za ljudsko revščino in trud.

Kraj je bil z ostalim svetom povezan le s kolvoznimi potmi, a samo od železniške postaje Verd do Pokojišča je bila pred vojno zgrajena sodobna makadamska cesta. Zgradila jo je bivša jugoslovanska vojska za svoje potrebe, ali je seveda prav prišla tudi ostalim ljudem, posebno pa hribovcem. Električna pred vojno ni dosegla teh krajev, pa se je vse delo, kakor tudi branje ob dolgih zimskih večerih, odvijalo ob svečavi in brlečih petrolejkah, a poti so ponoči dodstrikat osvetljevale tudi leskove baklje.

Drugače pa se na hribih ni dogajalo nič posebnega in pomembnega. Kmalu pa se je tudi v to hribovsko tihožitje začel tihotapiti nemir, ki ga je prinašala druga svetovna vojna. Na hribe in okolico so začele prihajati razne vojaške enote. Že prej smo omenili gradnjo ceste Verd—Pokojišče leta 1935, nato pa so gradili cesto od Štampetovega mosta preko Tolstega vrha in Smrečjega

roba proti Menišiji, ki pa jo do napada na Jugoslavijo aprila 1941 niso dokončali. Po notranjskih gozdovih in senošetih so začeli graditi manjše bunkerje in ovire ter vodne rezervoarje — štíme. Na Tolstem vrhu so postavili veliko vojaško tabornišče iz barak, v katere se je nastanil bataljon 2. posadnega polka. Ob poti proti Menišiji so tudi postavili barako, v kateri je bivala neka izvidniška enota. Spomladi 1940. leta so za vasjo Padež ob gozdni jasi imenovani »Mivcova ograda«, postavili baterijo štirih topov, cevi pa so jim naravnali tja nekam proti Postojni. Komanda te enote je bila v zapuščenih Kavzarjevih hiši ob poti Pokojišče—Padež. Tam so imeli tudi kuhinjo, hrano pa so tja do topovskih položajev nosili na ramah. Iz teh topov pa so v sredo 9. aprila 1941 leta izstrelili tri granate tja nekam preko Planine in vojne je tamkaj bilo konec. Drugi dan so bile samo še priprave za umik, ki je bil še isto noč, nato pa je nastalo splošno razsulo. Topove so nameravali odpeljati s seboj, a niso imeli nobene vprežne živali, saj so topovi bili posadni. V tem prizadevanju je komandir baterije — neki aktivni poročnik — z skupino vojakov hodil po Padežu in Pokojišču ter enostavno iz hlevov pobiral vole, da bi z njimi odvelki topove. Vprežne živali so jemali celo civilnim beguncem, ki so se s svojim bomin imetjem umikali od meje, boječ se vojnega spopada. Ni bila smešna, temveč neprijetna slika v tisti noči. Uspeli so odpeljati tri topove in nekaj streliva tja proti Blokam, a četrti top je ostal kar tam na gozdni poti. Verjetno je za njega zmanjkalo vprege, mogoče pa tudi časa. V noči od četrta na petek je bil splošni umik vojaštva na celem sektorju. Vse se je umikalo po poti proti Pokojišču in Padežu ter naprej. Veliko vojakov je že med potjo zapuščalo svoje enote, kakor da jih je »vzela noč.«

Ko so v petek, 10. aprila hribovci zvedeli, da je vojaštvo zapustilo svoja dotadanja bivališča, so takoj pohiteli tja, da bi našli tudi za sebe kaj koristnega in uporabnega še pred prihodom Italijanov. Največ ljudi je drlo na Tolsti vrh, kjer so bila največja skladišča. Odnášali so vse, kar je bilo količkaj uporabnega in kar se je dalo premakniti. Tu je bil cement, betonsko železo, traverze, orožje, strelivo, obleka, obutev, posoda, hrana in še dosti drugega. V začetku so ljudje domov le nosili, pozneje pa so začeli odnašati kar tja v bližino in tam skrivali v gmovju, nato pa z vozovi vozili domov. Najprej pa je zginilo orožje, čeprav je le-tega bilo kar precej. Moški so se vneto vrgli na zbiranje

vsega, od bomb do težkih mitraljezov, čeprav tedaj gotovo ni nobeden vedel, zakaj mu bo to likšna orožje doma. Tudi cement in železje so ljudje s pridom porabili še isto spomlad. Oblačila so odnašali samo nova, nato pa doma prebarvali in sebi šivali civilna oblačila, ki so v poznejših zimskih dnevih posebno prav prišla.

Prihod okupatorske vojske na hribe

Prve laške soldate so hribovci zagledali v nedeljo popoldne, dne 13. aprila, ko so prišli na Pokojišče, menda iz Borovnice. Spraševali so, kje so bunkerji in toporišča jugoslovanske vojske in pa če so še kje »serbo«. Za tolmača je bil Prastav Janez Pirček, ki je bil leta 1918 ujet na Piavi in nato nekaj časa preživel v italijanskem ujetništvu, pa se je tamkaj naučil par sto italijanskih besed. Sicer pa ga kaj dosti niso razumeli, kakor tudi oni njih. Vojake so hribovci gledali nekako postrani in z nezaupanjem, saj je to bila povsem tuja vojska, ki je govorila nerazumljiv jezik. Po krajšem počitku so odšli naprej proti Smrečjemu robu.

Že v začetku maja pa so prišli drugi vojski večjem številu, verjetno cel bataljon, ter zasedli vse tri vasi, komanda pa je bila v prazni Galetovi hiši na Pokojišču. Pred hišo so postavili visok lesen drog, na katerega so vsako jutro dvigali svojo zastavo, pred nočjo so jo pa spuščali. Otroci so radi opazovali to vsakodneвно ceremonijo odrasli so se pa temu rajši izognili, da ni bilo treba stati »mimo«. Ta enota je imela prvenstveno nalogo preiskati hiše in gospodarska poslopja pa tudi okolico vasi ter pobrati vse, kar je bilo vojaškega, kajti prav hitro so ugotovili, da jim je bogati vojni plen ondeslo tamkajšnje prebivalstvo še pred njihovim prihodom. V vaseh so ostali kakšni tri tedne, nato pa so odšli z dokaj skromnimi rezultati svojih obsežnih ali površnih preiskav. Po odhodu te enote se italijansko vojaštvo dolgo več pojavljalo na hribih. Prihajale so le tu in tam karabinerske patrole v spremstvu nekdanjih orožnikov, ki so še ostali v službi. Tudi delo gozdu je povsem zamrlo. Ljudje pa so čakali, ko se bo še vse zgodilo, a na to ni bilo treba dolgo čakati.

(Nadaljevanje prihodnj)

Z Balado o trobenti in oblaku obeležili dan republike

Kulturno srečanje s Součkovno umetniško priredbo Kosmačeve Balade o trobenti in oblaku je bila osrednja občinska prireditev, posvečena praznovanju ustanovitve Jugoslavije. S Temnikarjem je pisatelj izpovedal usodo preprostega človeka, ki iz ujetosti v vsakdanjost stopi v svet nerazumljive moči in skoraj nečloveške etike, kakršno zahtevata vojna in revolucija. Temnikarjeva trobenta je opomin v njegovi zavesti, spodbuda k odločitvi, izraz njegovega

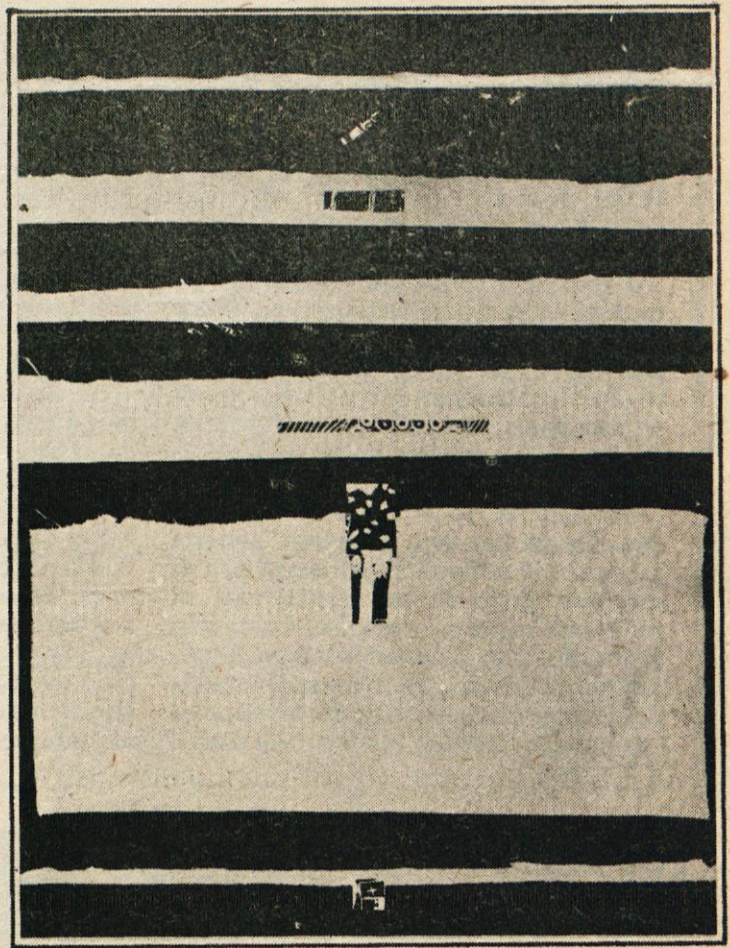
poguma, kot pomenska vez pa beli oblak: simbol upanja, svetlobe in življenja. Kosmač pravi v eni svojih novel: »Vse je samo prelivanje in valovanje, živo, kakor je živo samo življenje.« Naša trobenta, naše življenje, pa je smer našega razvoja, pot in delo, ki smo si jih začrtali v najtežjih razmerah 29. novembra sredi vojne vihrine in nam služita tudi danes za vodilo in vir moči, ko zavestno stopamo po začrtani poti naše revolucije.

Na Logu za dan republike

Kot povsod po Jugoslaviji tako smo tudi pri nas na Logu praznovali 29. november, dan republike. Prostoletno gasilsko društvo Log je organiziralo proslavo, po proslavi pa daljši družabni večer.

Na proslavi je imel slavnostni nagovor član sveta KS Rajko Noe. V svojem govoru je orisal prehojeno pot, spregovoril o pomenu stabilizacije in nakazal nekaj smercov za prihodnje petletno obdobje. Za njim so se vrstile pesmi in recitacije osnovne šole Log pod vodstvom tovarišice Fani Bončina. Za kulturni večer pa so prispevali svoj delež tudi mladinci. Ves kulturni program je prijetno popestrilo pevsko društvo. To društvo je bilo ustanovljeno pred nekaj leti. Na pobudo tovarišice Gutnik Hedvike so se začeli zbirati najboljši in ubrani glasovi Loga. Po daljšem in napornem delu je tovarišica Gutnikova spravila svoj pevski zbor na zelo visoko umetniško raven. K temu je veliko pripomogla KS Log, ker jim je nudila finančno pomoč. Tako nam je kulturni večer prijetno in hitro minil. Po končani proslavi pa so naši vrli ga lici poskrbeli za lep družabni večer.

LUDVIK ROŽNIK

RAZSTAVE

V razstavnem salonu Industrije usnja Vrhnika je nedavno razstavljal mladi vrhniški slikar Marko Jakopič. Marko Jakopič je predstavnik naše najmlajše generacije likovnih ustvarjalcev. Po končani Pedagoški Akademiji se je poleg pedagoškega dela na šoli posvetil predvsem slikarstvu. Začetno še mimetično slikarstvo, ki smo ga videli 1978. leta na Vrhniki, v zadnjem času prerašča zgolj po naravi se zgledejoče dojemanje likovnega prostora v svet čistega likovnega izražanja. Čiščenje likovnega izraza poteka pri avtorju sorazmerno hitro, čeprav so še opazne prvine polpreteklega obdobja, kar je predvsem opazno pri vzpostavljanju subtilnejših odnosov predvsem s močno kontrastnimi elementi na slikarski površini, kakor tudi v risbi. Najdlje v smislu čistega likovnega dojemanja in izražanja je posegel avtor v zadnjih letih. Poleg formalnih metjejskih izrazil, kot so čopiči in barve, se je poslužil tudi kolaža. Različne kvalitete zgolj belih površin grundiranega platna in nalepljenih beljenih in nebeljenih bombažnih tkanin v kontrastu s konkretno črno, skoraj otroško arhaično risbo, in kolažnimi detajli črne belih grafik, ki se posegajo v posnemovalno pojmovanje likovnega prostora, ustvarja zanimive likovne konflikte. Dr. Curk Franc

Nedeljske matineje za otroke in mladino

V prizadevanjih za boljše filmsko vzgojo se je na programskem svetu kino-sekcije ZKO Vrhnika izoblikovala misel, da bi bilo potrebno organizirati stalne predstave za najmlajše in mladino. Doslej v programski shemi ni bilo primerne programa posebej za mladino. Na osnovi ankete, ki jo je izpeljala osnovna šola I. Cankarja med starši svojih učencev, smo se odločili za program risank, otroških in mladinskih filmov domače in tuje proizvodnje. Program je oblikoval Marjan Košir, glasbo iz filmov, ki jo obiskovalci lahko slišijo pred začetkom vsake predstave, pa je pripravil Franc Avsenek. Prve predstave so pokazale, da so otroci navdušeni, spretnost staršev najmlajših pa tudi pomeni podporo odločitvi o nedeljskih filmskih matinejah, ki si jih bodo lahko ogledali tudi otroci in mladina v Borovnici ob nedeljah ob 15. uri.

1. KONJIČEK GRBAVČEK — sov. risanka
18. 1. TOM IN JERRY — amer. risanka
25. 1. Charli Chaplin v TREH BURLESKAH — amer.
1. 2. OLD SUREHAND — nem.-jug. (Ljubitelji Karla Maya in Winetouja ga poznajo)
8. 2. LOLEK IN BOLEK OKOLI SVETA — poljska risanka
15. 2. PTIČI — amer. — Režija: Alfred Hitchcock — Nenavadna grozljivka o napadu ptičev na ljudi
22. 2. VOJINA ZVEZD — amer. Režija: Georg Lucas. Vesoljska pravljica znanstveno-fantastične zvrsti
1. 3. VIDRA — angl. Režija: David Cobham. V obliki napol igranega filma posnet film o vidri in njenih vragolijah
8. 3. MACEK, VREDEN MILIJON DOLARJEV (TOM IN JERRY) — amer.
15. 3. MOJ BRAT IMA ČUDOVITEGA BRATA — češki. Režija: Stanislav Strnad. Trinajstletni Martin ve, kaj je ljubezen, kako se rodijo otroci kako se to prepreči, itd. Njegov starejši brat je prava neroda, ki mu nič ne gre od rok brez Martinove pomoči
22. 3. ZLATI BRAT — češki. Nadaljevanje prejšnjega filma
29. 3. SNEGULJČICA — Disneyeva risanka

M. R.

NOVO »OKENCE«

Vemo, da ne moremo biti deležni moralne in materialne podpore, če svojega dela ne bomo ustrezno predstavili. Tako so že kar v uvodu svojega glasila OKENCE, zapisali mladi z Verda. Kajti še vse prepogosto se dogaja, da se mladi sicer trudijo in delajo, vendar svojega dela ne znajo ustrezno predstaviti. Tk pred dnevom republike so krajinj Verda lahko prebrali enajsti številko Okenca. Hkrati je bila to tudi druga letošnja številka. V njej so mladi napisali najprej nekaj misli o svojem delu in sprejemanju le-tega med krajinj. Omeniti velja tudi zapis o punku. Misli, ki se pojavljajo pri mladih ob poslušanju tovrstne glasbe, so si zelo nasprotujoče. Mladi so obudili tudi spomine s pohoda po poteh slovenske delegacije na zasedanju AVNOJ. Poleg tega pa je na petin-tridesetih straneh še kup zanimivih novic, bodic, idej in pogledov na delo in mišljenje mladine z Verda.

V. J.

Hlapci ob obletnici Cankarjeve smrti

V počastitev obletnice smrti našega velikega pisatelja Ivana Cankarja (11. december 1918) je bilo v okviru predstav Kulturnega petka gostovanje ljubljanske Drame na Vrhniki s Cankarjevimi Hlapci. Za uprizoritev je Cankarjeve drame, v kateri se družbeni problem slovenske braznačnosti in hlapčevstva stika s pisateljevim osebnim, ljubezenskim, religioznim in etičnim svetom, se je poskusilo že več generacij slovenskega gledališkega snovanja. Novi prijemi pa ne zmanjšujejo veličin in umetniške izpovedi Cankarjeve politično-ideološke vizije. Predstavo si je ogledalo približno 250 obiskovalcev. Po predstavi, ki je trajala dve uri in pol, so se pogovora udeležili: dramaturg Lado Kralj in igralci Polde Bibič, Štefka Droščeva, Ivo Ban ter okoli štirideset obiskovalcev predstave. Zanimiv pogovor, ki ga je vodila Vida Curkova, bi gotovo trajal še dlje, če bi ne bilo časovnih omejitev (prejšnje uprizoritve takšnih omejitev še niso poznale).

Visoki jubilej člana Vrhniškega Pihalnega orkestra

6. maja letos smo člani vrhniškega pihalnega orkestra slavili visoki jubilej našega člana Habetovega Janeza, ki mu po domače pravimo »Malnarjev«. Janez je slavil svoj sedemdeseti rojstni dan. Morda ta dan sam na sebi ne bi bil tako slaven, če ne bi dobri poznavalci vrhniške godbe vedeli, da je Habetov Janez že od vsega začetka član tega orkestra. To se pravi celih 55 let ali na kratko; več kot trideset svojega življenja je bil Janez basist pri vrhniški godbi. Če ga vprašate o nastanku vrhniške godbe, bo kot bi iz rokava stresal, povedal o vseh težavah, o materialnih in o finančnih. Potem, koliko dirigentov se je izmenjavalo pri tej godbi pa koliko težkih in zaspanih ur je bil prestal naslednji dan po celonočnem igranju na raznih veseljih in podobno. Pa koliko negotovanja očeta, ko je zapravil brez potrebe noči, da potem naslednji dan ni bil za nobeno rabo. Še in še bi lahko pisal iz pripovedovanja našega jubilara Janeza.

Janez Habe ne bi bilo niti za hip bojazni za obstanek godbe. Čeprav je Janez od nog do glave kmet, je imel vedno čas za vaje. Res da je morda včasih bil malo pozren, toda vaj se je udeležil. Delo na kmetiji si je vedno tako razporejaval, da se je vedno lahko udeležil vsaj nastopov. Zavedal se je, da ima njegov bas v orkestru preveliko vlogo, da bi lahko manjkal. Pa kako naj bi zapomnil, ko to pihanje v instrument da tako lepo sprostitve in pozabilenja vseh stvari, ki so ga kot kmetovalca vedno spremljale. Nekaj pa našega Janeza zelo boli. Bolj ga to, da njegov instrument — bas — ne dobi naslednika, mladega, vsaj

polovico tako vestnega fanta, ki bi, ko sam ne bi mogel več, dati vrhniški godbi tisti močan in veličasten »bum« v ozadju orkestra. Ko smo se 5. maja zbrali na njegovi domačiji in ko so v zgodnji mrak zadoneli akordi veselih koračnic, katere je on tolkokočrat igral, mu je srce veselo pelo, češ, to so moji tovariši, s katerimi sem toliko prostih ur prebil na vajah in nastopih, pa še kdaj bom, če mi bo zdravje naklonjeno. Da, naš Janez, to ti želimo, da bi bil še dolgo dolgo zdrav. To ti želi vsak član vrhniške godbe. Tudi vsi gledalci in poslušalci, ki jih ni bilo malo na ulici in ko so zvedeli, komu je namenjen ta koncert. Tudi oni so si isto želeli iz srca, predvsem zdravja. Na družabnem večeru, v »Majnu«, ki se je zavlekel pozno v noč, smo si ob slovesu z našim gostiteljem in slavljencem zaželeli, da bi tako visok jubilej, kot ga je dočakal naš Janez, dočakal še kdo v našem orkestru. Kajti če bomo člani orkestra 50 let in več zvesti svoji glasbi, potem bo Vrhniška godba še dolgo živela. Ko smo obhajali ta jubilej, smo gledali malo črnogledo, kajti takrat si res še nismo bili na jasnem, kaj bo z našo Vrhniško godbo. Sedaj je ta slika malo drugačna, saj je glasbena šola pod vodstvom novega direktorja povsem na novo zaživela. Za našo godbo najvažnejši oddelek — trobila — pihala — tolkala je odprta in na novo se je vpisalo veliko novih članov in če jih bo polovico od teh ostalo zvestih instrumentu, potem bomo čez nekaj let lahko imeli zelo močno, dejansko še močnejšo godbo, kot so jo Vrhničani vajeni. Saj vemo, da kraj, kot je Vrhnika, ne more in ne sme biti brez godbe. Res se zgodi, da morda kdaj ne moremo ustreči, dejansko se odzvati vabilu ali naročilu. Vsem tistim sporočamo, da smo čisti amaterji, ljubitelji glasbe, ki po vsakdanjem delu in službi posvetimo ogromno svojega prostega časa vajan in še vajan in šele nato pridejo nastopi. In tako se zgodi, in se bo še zgodilo, da bomo morali kako naročilo odpovedati, kajti tudi mi smo samo ljudje in imamo vso pravico do svojega letnega dopusta ali pa celo do bolniške, kar se je zgodilo ravno letošnje poletje in kar je iz članka v »Nedeljskem dnevniku« lepo razvidno. Torej dopust in bolezen sta storila svoje in mi kot celotni orkester to dobro vemo. Težje pa je to jasno nepoznavalcu glasbe. Z omenjenim oddelkom v glasbeni šoli se bo naše članstvo povečalo in s tem se bodo zmanjšale možnosti takih dogodkov, kakršen je bil to poletje. Še enkrat bi pozval vse mladince, pionirje in ostale: Poznamajte se pri svojih sovrstnikih, ki obiskujejo glasbeno šolo na Vrhniki, kako to izgleda. Radi vam bodo povedali, saj so ponosni, da se jim odpira pot do pihalnega orkestra, in bodo kot novi člani zasedli prazna mesta v naši godbi in morda bo tudi instrument, katerega naš slavljenc Janez, dobil svojega lastnika. Takrat bo naš Janez vesel, ko bo videl, da njegov ljubljani instrument ni šel v pokoj.

JOŽE UMEK

FOLKLORNA SKUPINA LIGOJNA

»Folklor pomeni narodno, ljudsko blago, to je: pesmi, šege, navade, stari inštrumenti, običaji itd. Večkrat se pojem folklor prepleta s pojmom etnologije in etnografije. To pomeni, da je vse, kar štejemo v folkloro, dejansko etnologija ali narodopisje. Folklor je del tradicionalne duhovne kulture: ljudska književnost, ples, glasba, slikarstvo. Zato to področje imenujemo folkloristika. Folklor je torej ljudska umetnost, ki izginja z industrializacijo. Zato moramo folkloro gojiti, uporabljati njene motive. Dejavnost folklornih skupin je danes v večini primerov osredotočena v pripravljane in izvajanje različnih celovečernih programov in posameznih nastopov, katerih namen je seznanjati širšo javnost z lepoto, bogastvom, izvirnostjo in umetniško močjo narodnega kulturnega izročila. Dejavnost folklornih skupin je torej v prvi vrsti motivirana predstavitevno, pa najsi gre za ohranjanje in obnavljanje izvirnega folklornega izročila, ali pa za avtentično reprodukcijo narodne kulture ustvarjalnosti. Nobenega dvoma ni, da folklorne skupine že samo s to predstavitevno motivacijo svoje dejavnosti opravljajo pomembno kulturno poslanstvo, saj približujejo našemu času tiste kulturne in umetniške prvine, ki pomenijo še danes živo osnovo kulturne dediščine in našega kulturnega ponaša,« pravi Tonka Permoserjeva, ki mlade Ligojčane uči plesati narodne pleske. Ko smo jih obiskali, so se ravno zbirali pred staro šolo. Bil je lep jesenski večer. Luna je obsijala Ligojno, tako je bila ta lepa kmečka vasica še čudovito

Tonka Permoserjeva jim ni samo mentorica, pravi prijateljica so.

vitejša. In kar nekako okrnjena bi bila ta idila, če ne bi bilo tudi življenja. Tistega življenja, ki mu na kmetih v večernih urah dajejo ton mladi fantje in dekleta. »Živimo na vasi, na kmetih, in želimo, da se ohranijo tudi kmečke navade.« So v en glas zatrjevali: Niko Samotorčan, Milan Jereb, Mojca Smrtnik, Erika Ogrin, Jelka Podlipcec, Zoška Kavčič, Peter Kavčič, Milan Vašek, Bojan Petrovičič, Tatjana Osredkar, Karmen Novak, Elza Verbič, Miran Zalaznik in Toni Slovaša. To so tisti fantje in dekleta, zaradi katerih nas je pot pripeljala v Ligojno. So prijetna mlada in vesela družina, vsi ljubijo ples, zato so pred nekaj leti poprosili Tonko Permoserjevo, po poklicu učiteljico, doma iz Drenovega griča, da jih navadi še kaj več, kot so sami znali. Tako je nastala »Folklorna skupina Ligojna«. Sicer pa prislunimo mentorici in, kot so dekleta in fantje dejali, njihovi pristni prijateljici Tonki Permoser: »Folklorna skupina Ligojna deluje že tretje leto. Skupina šteje trenutno 16 članov (stalnih članov), občasno tudi več. Vzrok različnemu številu članov je vojaščina, saj nekateri odhajajo na službeno vojaškega roka, drugi se vračajo. To je tudi ena izmed večjih težav za redno vadbo. Poleg plesalcev in plesalk imamo tudi izvestega spremljevalca harmonikaša Tonija, ki prihaja na vaje celo z daljnega Vrzdence pri Horjulu. Mentor omenjene folklorne skupine je tov. Tonka Permoser. Skupina se je prvič zbrala pred tremi leti, in sicer za pripravo proslave 4.

Ohranjene tradicije

julija. Mladi fantje in dekleta so bili pripravljeno resno delati in tako so prišle vaje že v nekako obveznost vsakega posameznika. Vadili smo po dvakrat tedensko v prostorih osnovne šole v Ligojni. Pohvale vredna je bila udeležba na vajah, saj je le redkokdaj kak plesalec manjkal. Lotili smo se gorenjskih plesov in delno tudi staroslovenskih plesov, ki so jih plesali širom po Sloveniji v različnih inačicah. Ples smo sami priredili in spremljavo tudi. Vaje so tekle, plesalci so plesali več ali manj že dobro obvladali, tedaj pa je nastopila težava glede obleke — narodne noše. Želeli smo imeti čim bolj izvorno narodno nošo, zato smo se napotili v Šentjakobsko ledaljšče, kjer smo si obleko izposodili. Tako smo bili pripravljeno za naš prvi nastop, doma v Ligojni, pred domačim občinstvom. Celotno proslavo smo resnično popestrili, gledalci so nas izredno lepo sprejeli in prav zato nismo ostali samo pri prvi proslavi, ampak smo z vsem navdušenjem pričeli z rednimi vaji in v povezavi z ZKO Vrhnika osnovali Folklorno skupino Ligojna. Pravilo, da so v začetku mislili, da bodo zaplesali le na nekaj proslavah v domači vasi, da jim bo ples le zabava. Pa so se uštel. Vedno več je bilo prošenj, da nastopajo tudi v drugih krajih. Prišli so se nastopi in gostovanja čedalje bolj pogosto in prav to je zahtevalo, da so morali število vaj tedensko povečati. Nastopali so največ v domači občini, po vaseh in na Vrhniki, sami ob različnih proslavah, jubilejih, ob novem letu itd. Med velikim številom nasto-

V treh letih delovanja so nastopili že na številnih odrih.

pov jim je najbolj ostal v spominu nastop za novo leto v domu počitka. Neverjetno so bili navdušeni naši najstarejši občani, saj so ob našem plesu postali zopet mladi in z nami prepevali. Poleg domačih nastopov so bili tudi izven občinskih meja, tako na kmečki ohceti, kjer so plesali v mednarodnem programu za slovenski par, pa v Logatcu, Lazah in drugje. Letos so bili povabljeni celo na zaključno prireditev »Naša beseda 80« v Brežice so skromno, kar preskromno, vendar ponosno povedali. S številnimi nastopi je počasi splahnela tudi trema in pravilo, da so se tega neprijetnega občutka že povsem otresli. Tudi svoje narodne noše imajo že vsi. Ta problem so rešili tako, da si jo je vsak plesalec in plesalka sam izpopolnil. Večino »gvantov« so dobili v dar in tako jim ni treba več trošiti denarja za sponjanje. Pri tem so jim veliko pomagale tudi družbeno-politične organizacije v Ligojni in seveda tudi krajevna skupnost. Vsak uspeh, vsak »aplavz« pa jim nehoti začrta nove naloge. »V bodoče imamo namen še naprej vaditi gorenjske pleske, jih izpopolnjevati in pred vsem dobro izdelati. To priporočilo nam je dal Bruno Ravnikar, strokovnjak za folklorne ples pri ZKO Ljubljana. Udeležil se je naših vaj in njegova napolnila v največji meri uresničujamo. Morda se bomo v daljnji prihodnosti lotili zapisov notranjskih plesov, ki še niso bili predstavljeno širšemu občinstvu. Tudi to idejo je dal prav Bruno Ravnikar, vendar zahteva veliko mero spretnosti in znanja glasbe,« pravi njihova mentorica.

Varovati moramo

Zadnje čase vse pogosteje govorimo in razmišljamo o našem odnosu do obdelovalne zemlje, do kmetijske proizvodnje nasploh. Sicer, govorili smo veliko tudi že v preteklosti, pa kljub temu ni bilo vidnega napredka. Često je slišati tudi mnenja, da v občini kaj več kot smo dosegli pri proizvodnji hrane, tudi ne moremo pričakovati, po drugi strani pa ugotavljamo, da v razvoju kmetijstva še vedno zastajamo za realnimi možnostmi in potrebami. Sicer pa razmišljanja o povečanju kmetijske proizvodnje na našem področju izvirajo tja od ustanovitve Mlekarne na Vrhniki (1904. leta) in so v različnih obdobjih dosegle še kar lepe rezultate. Zanima pa nas bolj sedanj in prihodnji pas in moramo poznati vse značilnosti in možnosti razvoja kmetijstva na našem področju, zato smo v uredništvu organizirali pogovor o problematiki kmetijstva v naši občini, v katerem so sodelovali kmetje Gabrijel Hladnik, Ele Košir,

Albin Novak, Marija Hren, predsednik IS Franc Krašovec, direktor Kmetijske zadruge Andrej Štular, Marjan Bežan z Zavoda za načrtovanje, Cilka Umek s Kmetijsko zemljiške skupnosti in načelnik davčne uprave Silvo Modrijan.

Torej z našimi sogovorniki smo poskušali prikazati in razjasniti sedanji položaj kmetijstva in spregovoriti o možnosti, kako v bodoče tudi v naši občini pridelati več hrane.

Že vnaprej smo vedeli, da ne bomo mogli celovito »obdelati« tega problema. Zato tudi vas, dragi bralci, kmete pa še posebej naprošamo, da sodelujete, da vi z vašega zornega kota opišete svoje poglede, mnenja in izkušnje in jih posredujete uredništvu. Želimo namreč, da se ta »okrogla miza« nadaljuje z vašimi mišljenji in dopolni to razpravo, saj je ostalo odprtih še vrsto problemov in problemčkov, ki se jih v tem pogovoru niti dotaknili nismo. V uredništvu upamo, da sprejemate ta poziv.

Naša družbena strateška usmeritev v naslednjih letih je boj za še večje pridobivanje hrane. Nedvomno lahko iščemo izhod le v dobro pripravljenih in takih programih za proizvodnjo hrane, ki bodo zagotavljali normalen dohodek vsem, ki se s kmetijsko proizvodnjo ukvarjajo. Le s konkretnimi akcijami lahko motiviramo kmetovalce. Oni ne marajo »besedičenja«, veliko bolje sprejemajo konkretne akcije in programe. Takrat šele so pripravljene »zavijati rokave«. Hočejo neko garancijo, da bi se tako izenačili z delavci v združenem delu.

Trkamo sicer na zavest ljudi, da moramo kmetijske površine varovati. Ali jih res varujemo?

V predlogu družbenega plana SR Slovenije sta posebej citirani dve nalogi občin: opredelitev zemljišč, ki so namenjena za trajno kmetijsko proizvodnjo ter zavarovanje teh zemljišč s predpisi in izdelava zemljiške bilance kmetijskih zemljišč. Lahko tudi za našo občino rečemo, da je zavarovanje za kmetijstvo namenjenih zemljišč ena od osnov kmetijske proizvodnje?

Ob tem se pojavljajo tudi težave v zvezi s smotnim izkoriščanjem kmetijskih zemljišč, še zlasti sedaj, ko se energija nenehno draži.

Razkoraki med trenutno uradnimi cenami mesa in mleka ter med dejansko ceno, ki je izračunana na osnovi razmerja med živo težo prašiča in ceno koruze, so zelo veliki in najbrž je to glavni vzrok pomanjkanja mesa in mleka na trgu ter tudi vzrok, da so družbena pitališča prazna, da imajo klavnice izgube — vrhniška je nima, pa vseeno obstaja bojazen, da jo bodo zaprli. Lahko to rešimo res samo s sprostitvijo cen do ekonomskega nivoja ali se kaže odločiti za regresiranje?

Predvsem od vsega tega je odvisen socialni in ekonomski status našega kmeta in v veliki meri tudi pogled na poklic kmeta, ki je v očeh mnogih kar nekako manj spoštovan in »vreden«. To so tista osnovna vprašanja, ki so med seboj tesno povezana in rešitve v neki odvisnosti ena od druge in jih moramo kar celovito obravnavati. Ob tem pa se seveda prepleta še vrsta drobnih, vendar za celotno obravnavo problematike kmetijstva pomembnih vprašanj, od tistih vsakdanjih kmetovih težav, položaja žene — kmetijske proizvajalke in drugih problemčkov, ki pa ravno tako vplivajo na kmetijsko proizvodnjo, na življenje in delo kmeta.

Razvojne možnosti imamo

Andrej Štular: »Problem v kmetijski proizvodnji je zelo širok in obsega poleg prirodnih danosti še cel kup zgodovinskih, socialnih, lastniških problemov in problemov trženja. Zaradi omejitvenih faktorjev: padavin, značilnosti zemljišč, tradicije bližine mesta Ljubljane in ostalih faktorjev so na našem področju možnosti za pridelovanje hrane usmerjene predvsem na gove-

Mnogim kmetom je gozdarjenje še vedno dopolnilni, nekaterim pa celo glavni vir zasluzka.

dorejo — mleko, meso. Z razvojem pridelovanja koruze, pa so možnosti tudi za razvoj prašičereje, za kar ne bi mogli trditi, da je nekaj novega, če pomislimo, da smo pred 20. leti zredili na našem področju toliko prašičev, da smo jih tedensko prodali na Hrvaško celo po 40; toliko, kot jih sedaj tam kupimo.

Pomembno je, da poznamo tudi naše razvojne možnosti in da skušamo usmeriti to vedno pomembnejšo dejavnost tako, da bo lahko čim več proizvajala, kajti menimo, da je danes pridelovanje kme eno najpomembnejših nalog. Na našem področju imamo še zelo velike možnosti, da je nujno, da usmerimo urbanizacijo na področja, ki so za kmetijstvo manj primerna — področje od Vrhnike proti Logatcu, kjer je skalnat svet, za gradnjo primeren, le da je nekoliko dražji pristop, kar pa je bogato poplačano z več sonca in manj megle.

Razdrobljenost kmečkih gospodarstev je bila (in je še sedaj) eden glavnih vzrokov za težave kmetijske proizvodnje. To je bil tudi povod za razvoj zadružništva na Slovenskem. Tako je bila tudi na Vrhniki ustanovljena zadruža že v začetku tega stoletja (mlekarna 1904). Kmetje so že takrat videli možnost prodaje le v skupnem nastopu, kar se je vse skozi odražalo v mlekarni, kasneje v žagi itd. Že vseskozi je močna tendenca razvoja živinoreje.

Področje ki ga zajema KZ Vrhnika, se pokriva z občino Vrhnika in leži med Krasom ter Ljubljanskim barjem, zato ima večina kmetij dva tipa tal: nekaj trdinske, večinoma nagnjene, in nekaj barjanske zemlje. Padavin je precej, večinoma v spomladanskem in jesenskem obdobju. Barjanska tla so pretežno zapeljavljena s preslico in ponekod tudi kislja.

Najprimnejša krmna baza bi zaradi obilnih padavin bil tudi travnat svet, vendar je govejih površin premalo, zato smo se odločili za koruzno-silažo ali zmje. Tako si lahko zagotovimo

doma pridelano krmno. Zaradi kolobarjenja je potrebno računati tudi z žitom, ki se bo menjalo s koruzo. Da pa bomo to krmno bazo zares preskrbeli, potrebujemo dovolj velike količine umetnih gnojil in sicer v naslednjih 5 letih potrebujemo: leta 1981 — 1000 ton, leta 1982 — 1060 ton, leta 1983 — 1120 ton, leta 1984 — 1180 ton in leta 1985 — 1250 ton. Le tako lahko pričakujemo, da bomo plan proizvodnje izpolnili.

Že v preteklosti so se zelo izkazale strojne skupnosti, predvsem za koruzo. Takemu načinu izkoriščanja strojev moramo v bodoče posvečati še večjo pozornost in ker imamo v programu tudi proizvodnjo žita, ki je na našem področju popolnoma opuščena, je potrebno nabaviti dva žitna kombajna. Za izvedbo uspešnih melioracij pa potrebujemo še en traktor z jarkačem in podrahačem. Pri urejanju zemljišč smo v zadnjem srednjeročnem obdobju zelo zastajali. Kupili smo le en traktor z jarkačem, ki je last Kmetijsko zemljiške skupnosti.

Za naslednje srednjeročno obdobje predvidevamo zaradi izpolnitve proizvodnje mesa, mleka in prašičev, ureditev pašnikov na Pokojišču, če bo možno melioracijo Podliske doline ter proizvodnjo prašičev.

Program razvoja kmetijstva v prihodnjem srednjeročnem obdobju je narejen. Sedaj je v javni razpravi in računamo, da bo v decembru na referendumu sprejet. Program torej predvideva razvoj govedoreje, razvoj prašičereje in določene žitne skupnosti. Če bomo to dosegli, bo dovolj.

Gabrijel Hladnik: »Program se mi zdi dobro napisan. Lahko rečem, da sem z zapisanim zadovoljen, ampak sprašujem se, kdo bo to naredil. Lahko mi pišemo tudi, kako bomo šli mi na Luno, ampak kdo bo pa šel in s čim bo sploh lahko šel? Ravno tako je v kmetijstvu. Meni predvsem nekaj ni naj-

bolj všeč. Nenehno se samo pogovarjamo in govorimo, zakaj šepa kmetijstvo. Resda mora biti nekakšna dolgoročna usmeritev.

To je jasno. Jasno pa nam ni v teh pogovorih, kdo bo prihodnje leto še nekaj pridelal, če že sedaj vemo, da vsega primanjkuje.

Povem svoj primer. Za svojo proizvodnjo nujno rabim 50 ha dobre zemlje. Ljubljanske mlekame pa imajo v Bistri veliko dobre zemlje, imajo jo toliko, da vsega niti pokosijo ne. Otava je ostala nepokošena. Treba se bogogovoriti, da del tiste zemlje dobimo tudi mi kmetje, saj smo zanj, ker je dobra, tudi zainteresirani. Posestvo ima pretežno del dobre zemlje na Verdskem polju, v Bistri in za avtocesto. In kaj ima sploh Vrhnika občina od njih? Ne zredijo za Vrhniko

Dogovoriti bomo morali davčno politiko

Cilka Umek: »Na kmetijsko zemljiško skupnosti se pogovarjamo v okviru zveze o združevanju sredstev. Prejkoslej bo prišlo do združevanja sredstev v regiji in če bomo imeli programe, bomo ta sredstva tudi dobili. Jasno pa je, da moramo že ta program v tem srednjeročnem obdobju zadovoljivo realizirati. Na osnovi tega lahko tudi pričakujemo večja vlaganja širše družbe, to je regije v kmetijstvo v naši občini.«

Albin Novak: »Nekaj sredstev bomo verjetno morali dati tudi sami kmetje. Kmetija pa, če ni dovolj proizvodno močna, sigurno ne bo zmogla take obremenitve. Če pa je kmetija velika, se pa v naši družbi še zmeraj pojavljajo dvomi v tako kmetijo. Zato mislim, da bi bilo nujno, da se enkrat, pa ne samo na Vrhniki, ampak v Sloveniji, dogovori davčna politika. Nimam nič proti temu, da plačujemo davek po dohodku, samo da ne bi bilo toliko obdavčeno vlaganje v kmetijsko proizvodnjo.«

Silvo Modrijan: »Vlaganje se odšteje, tu so olajšave.«

Albin Novak: »Kjer so velike kmetije, sem prepričan, da se bodo pojavljale še večje, ker je to ekonomska nuja. Te bodo pa ustvarila za normalno vzdrževanje dovolj velik dohodek, verjetno bodo ustvarile tudi viške.«

Cilka Umek: »Ne bi bilo prav, da bi samo te kmete obdavčevali po dohodku. Potem bi tisti, ki nič ne proizvedejo, ostali brez davka, kar pa je narobe. Zemlji-

leta in to lahko podkrepim s meri pozidave najboljših kmetijskih zemljišč v zadnjih 20 letih. Vrhnika je bila pred 20. leti kmetijska občina z okrog 34-odstotnega kmečkega prebivalstva, pa je tega prebivalstva kve še 8 ali 9 odstotkov. Ne zato, ker so mladi iz odhajali v tovame, kar se strani kaže kot napredek — tako je tudi drugod po Sloveniji in vendar ravno tak od kmetov na urejenih površinah zagotavlja dovolj veliko proizvodnjo hrane za vse.

Poznamo nekatere pozidave na Vrhniki in sami okolici: Janezova vas, Dragomer, Verd, Bevke, skratka, skoraj vseh naselijh so ravno tiste boljše površine pozidane, zemljiščih je bila gradbeno javnost pač najlaže izvede najcenejša. Danes pa smo do dejstva, da moramo teh pozidov v zadnjih 20 letih dobiti nove kmetijske površine.

Glede razdrobljenosti vzrokov: Tudi dedovanje eden, saj je vsak lahko košček zemlje. Če pogledamo Blatno Brezovico — ob njem je hiša, za njo kozolec, polje pa kmetu parcela vleče v Ljubljano. Včasih so pa tudi tako, da je vsak dobil dobre in nekaj slabe. Danes pa je to težko, ker pozidali dobro zemljo, slaba je ostala. Velikokrat smo voriili, da naj bi se ta urbanizacija na slabši zemlji, bilo rečeno takole: — Ja saj zemljo rad prodam. — Postalo vprašanje, ali res lahko zemljišča sam odloča o tem, bo zemljo prodal ali ne. — da se nikjer po svetu to ne

Cilka Umek

Ele Košir

Marija Hren

ški maksimum je 10 ha obdelovalne zemlje v ravnini v kolikor obdeluje kmet družbeno zemljo že govorimo o združenem kmetu, ampak ta kmet združuje zemljo in proizvodnjo. In potem je davčna politika tu precej drugačna.«

Kmetijska zemljišča moramo varovati

Marjan Bežan: »Kar zadeva zavarovanje kmetijskih zemljišč, moram reči, da je to prioritarna naloga, ki je opredeljena tudi v družbenem planu občine, še zlasti v tistem delu, ki govori o prostorskem planiranju. Zavarovanje kmetijskih površin temelji na kategorizaciji zemljišč, ne glede na njihovo dejansko rabo in ne glede na proizvodnjo na njih. Skratka: varujemo potencial, ki bi bil lahko usmerjen v kmetijstvo.

Druga stvar, pa nekoliko ločena od tega je, kako bomo program kmetijske proizvodnje zares izvajali in kakšni bodo naši širši plani in katera zemljišča bomo načrtno usmerjali v kmetijsko proizvodnjo. Da bomo v bodoče s prostorom ravnali pravilno, moramo imeti tudi ta plan kmetijske proizvodnje na določenih zemljiščih in ne le kategorizacije in potencialno varovanje kmetijskih površin. V tej vsesplošni gradbeni aktivnosti je seveda prva stvar odločitev, da varujemo vse zemljišče, primerno za kmetijsko obdelovanje. Naslednji korak je, da skupaj naredimo plan perspektivne kmetijske proizvodnje, seveda skupaj s strokovnjaki.«

Andrej Štular: »Pri urejanju kmetijskega prostora moram reči, da smo se o teh stvareh začeli pogovarjati komaj zadnje

ja. Reči moramo, do teh kmetijskih zemljišč, ne glede na to, ali je danes ta zemlja lana ali ne ali bi jo kmet rad dal ali ne in s tem bomo uresničili neke osnovne pogoje, da kmetijstvo sploh lahko razvija. Druga stvar pa je, da bomo nek način morali najti sredi da bomo tista zemljišča, sicer danes manj primerne za kmetijsko proizvodnjo kot smo jih pozidali sedaj urejali na teh površinah razvijali kmetijsko proizvodnjo.

Seveda če bomo delali s lastnimi močmi, tistimi, ki imajo kmetijstvo, bo šla ta proizvodnja izredno počasi naprej, kmetij še odhajali mladi, ker še vedno ne bodo imeli ekonomskih pogojev. Če se pa lotili malo bolj načelno

Ob pametni kmetijski p...

Kmetijsko zemljo

epim se je v zadnjem času lo-
ših kmetov bo morala stvar
h 20. malo drugače izgledati.
). leti vsa pa je ureditev
4-od prostora, se pravi
va, tega in urbanega prostora
i kve, ena družba ne more ži-
Ne cest, brez tovam, žer-
iz kmetanovanj, kanalizacije,
r se po, dato mora biti, ampak
lek d rmo: toliko in toliko je
o sve zemlje, ki se ne sme
od davati.«

Trn v peti je tudi združbenost zemljišč

Hladnik: »Kmetije velike probleme tudi z združbenostjo zemljišč. Sicer Bistri večino dobre obdelane zemlje, vendar, kakor v Ljubljani, porabim štiri petine samo vožnjo, za pot do zemlje in le eno petino za plo na polju. Vidite, koliko porabim nesmotno. S združevanjem bi lahko veliko prihranil.«
Košir: »Na našem polju Borovnici, predvsem v malo zemljišča tudi zelo velika. Zraven tega pa se še z divjadjo. In tako obdelovalno zemljo delamo, gnojimo, orjemo, porabimo ne nazadnje precej nafte, na koncu v iz iz te zemlje ne dobimo nič. Včasih so lovci ponoči hodili naokrog, malo mi preganjali divjad in je vsaj nekaj še ostalo na gaga sedaj skoraj ni več. Za njiv je tudi zaradi tega ostalo neobdelanih. Na izpostavljenih njivah ni

biti enako socialno varni kot recimo delavec v tovarni.

Ostarelim kmetom, tistim, ki so danes še vedno na kmetijah in so celo življenje delali in garali na kmetiji mora oziroma bo družba morala priznati to minulo delo in jim zagotoviti »mirno« starost. Celo življenje so namreč delali, ne samo zase, tudi za družbo, mar ne.«

Cilka Umek: »Socialne varnosti nimajo kmetje na majhnih kmetijah predvsem tam, kjer so starejši ljudje, medtem ko se mladi kmetje večinoma vključujejo v invalidsko pokojninsko zavarovanje. S primerno proizvodnjo z dovolj velikim obsegom proizvodnje, je možno doseči tudi socialno varnost. To pa je seveda zopet različno, tudi odvisno od tega, kje ima zemljo in kakšna so ta zemljišča. Prej je Hladnik govoril o zemljišču v Bistri, o razdrobljenosti zemljišč. Tudi če gremo v komasacijo, bo to težko doseči, tam so namreč Ljubljanske mlekarne in težko bi za vse kmete v Verdu dobili zemljišče v bližini. Ravno tu bi ta zemljišča težko zbrali, medtem ko drugje, v drugih vaseh obstoje boljše možnosti, da se opravi komasacija. Sicer pa z Ljubljanskimi mlekarjami tečejo dogovori in so pripravljeni odstopiti del zemljišč, ki jih sami na izkoriščajo kmetom.

Je pa veliko kmetov, predvsem starejših, ki se komasaciji upirajo, čeprav celo sami ugotavljajo, da njihova proizvodnja ne napreduje. To pa je starostni moment. Mladih na kmetijah je premalo. Velikokrat te mlade moti neenakopraven položaj v družbi, da se ne odločajo za ta poklic.

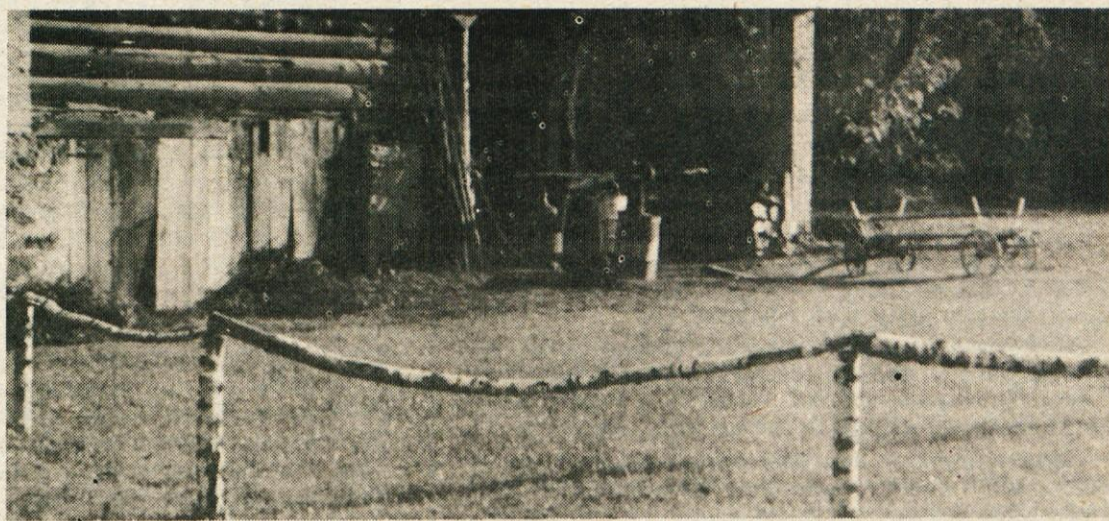
za očetovo hišo, tam je gotovo kmetijska zemlja, ampak boš šel zidat na neko slabšo zemljo, neprimerno za obdelovanje.« Tam pa bodo stroški gradnje veliko večji in tja ne bo šel graditi hiše. Vidite, v čem je konflikt.

Kar zadeva sam prostorski plan, oziroma plan o rabi prostora v sami občini je jasno vodilo, da bomo varovali proizvodno zemljo. Nakar bomo razmišljali o ostalem delu. To je seveda načelna odločitev, ki pa se zatakne takoj, ko stopiš na realna tla. Nekdo pravi, da zidajmo na po-bočjih. Kmalu bomo rekli, zidajmo na barju, ki je manj vredno. Nakar bodo komunalni inženirji, denimo, vprašali kako določiti zemljo, kjer bo lahko kdorkoli gradil in kakšna bo cena gradnje. S tem hočem samo povedati, koliko je ob tem prisotnih križajočih se interesov. Cilji kmetijske perspektive niso soočeni z drugimi cilji.

Naša osnovna orientacija glede na dosedanja pozidavanja, ki so bila povsem stihijska, je, da zavremo tak način in da jo spravimo s poseganji v prostor, v regularne okvire urbanizacije. Kar pomeni, da delamo načrte urbanizacije, vendar moramo imeti tudi programe kmetijstva za čim daljše obdobje, da se znano orientirati in tako zavarovati kmetijska zemljišča. To je tisto, česar nimamo in od tu izvira težava.

Seveda pa, v kolikor ni prostorske usmeritve, je težko reči, kam bomo kmetijsko proizvodnjo usmerjali in tako nastajajo težave pri samem organiziranju kmetijske proizvodnje.«

Franc Krašovec: »Dokler ne pridemo do prostorskega plana,

Idila je že res, ampak kmetje pravijo, da idila denarja za življenje na kmetiji ne prinaša. Trdo je treba delati na kmetiji!

razmerje cen kmetijskih proizvodov. Ne mislim, da bi morali imeti kmetje posebne cene za svoje pridelke. Imeti pa bi morali stalne garantirane cene za svoje pridelke, ki bodo v določenem razmerju do — na primer — koruze. Izkušnje v zadnjih letih kažejo, da ravno zaradi nesorazmerij v cenah prihaja do motenj pri preskrbi, zato je potrebno kmetom zagotoviti ekonomske cene. Kmetu moramo zagotoviti prava razmerja v cenah. Če bi se vse občine tako obnašale, kot se obnašamo mi, oziroma če bi temu problemu prislunhile tako, kot je naš izvršni svet, potem ne bilo problema glede preskrbe. Kmetu moramo zagotoviti, da bo dobil zasluženi denar in da ne bo živel slabše, kot delavec v tovarni.«

Franc Krašovec: »Po sedanjih ocenah sredstev splošne porabe bo mogoče za stimuliranje kmetijske proizvodnje v obdobju 1981—1985 zagotoviti 20.250.000 din iz sredstev proračuna občine Vrhnika. Samoupravni sporazum o združevanju sredstev organizacij združenega

upoštevata možnost domače proizvodnje krme.«

Imamo višinske in barjanske kmetije

Andrej Štular: »Ne smemo prezreti tudi višinskih kmetij. Tudi nanje moramo začeti drugače gledati, kot smo do sedaj. Višinske kmetije imajo glede na svojo specifičnost 20 odstotkov višje stroške in te stroške jim bo treba priznati. Na kakršenkoli način.

Naslednja stvar je problem okrog reprodukcijskega materiala. Danes umetnih gnojil ni, dobiš jih samo za devize. To pa ni prav. Vsi bi radi jedli dobro in čim cenejšo hrano, sedaj pa naj si kmetijstvo samo zagotavlja devize zato, da bomo lahko pognojili in več pridelali. Mislim, da to ni logično. Naša zadruga ima slučajno na razpolago devizna sredstva in bomo poskrbeli za umetna gnojila in vsak kmet, ki deluje z zadrugo, jih bo dobil. Samo ni način, da moramo gnojila deliti kot na karte.«

Cilka Umek: »Problem niso samo višinske kmetije. Tudi o kmetijah na barju se moramo dogovoriti. Poglejte, kadarkoli se v Bevkah pogovarjamo, pravijo kmetje, da imajo iste težave pri delu kot tisti na višinskih kmetijah ali pa še hujše. Proizvodni stroški so često še večji kot v hri-bih.

Mislim, da bomo morali, ko bomo ločili kmetijski del zemljišč na barju od druge porabe v ta zemljišča, kar precej vložiti, če bomo hoteli več pridelati. Potrebni bi bili precej melioracij.«

Albin Novak: »Pred nekaj leti je bilo v ljubljanski regiji organizirano tekmovalno v pridelavi koruze. Najboljši proizvajalci v celi ljubljanski regiji so bili na barjanski zemlji. Samo treba je pripomniti, da je ta zemlja zelo omejena. Če bi bilo celotno Barje, tudi tisto, ki poplavlja, tako urejeno, bi lahko imeli skoraj rekordne pridelke.«

Ele Košir: »Veliko kmetov živi tudi od gozda in ne gredo ravno v veliko širino kmetijske proizvodnje. Kmetje, ki imajo gozd, oziroma dohodek iz gozda, se ne vključujejo ravno v večjo organizirano prašičerejo in govoderejo, vsaj v borovniškem koncu ne. Mnogi najdejo zaslužek tudi s prevozi lesa iz gozda.«

Cilka Umek: »Dohodek iz gozda je precejšen. Vendar gozdarjenje je sezonsko delo, kmet pa ima tudi obdelovalno zemljo in na njej tudi prideluje, saj v gozdu ni kar naprej. Samo treba je specializirati kmetovanje in možnosti za to ni malo.«

Ele Košir: »Povem vam, da imam za resnično dobro in učinkovito proizvodnjo premalo obdelovalne zemlje. Ukvarjam se pač z vsakim po malem, tudi z gozdniimi prevozi, ker je zaslužek večji.«

Moralo bo biti bolje, saj jesti moramo

Marija Hren: »Poglejte, marsikateri kmet danes proda zemljo za zidanje hiš. Jaz zemlje ne bi prodala. Sedaj kar dobro kmetujem, za mano pa bo kmetijo prevzel sestričin sin in že hodi v kmetijsko šolo. Zato se mi zdi čudno, da nekateri, čeprav imajo naslednike, prodajajo zemljo. Jasno mladi potem ne vidijo bodočnosti. Ta fant jo vidi. Tudi pokojninsko zavarovanje plačujem razen zase in za možovo sestro tudi zanj.

Mislim, da mora vsaka kmetija »iti«, jasno, delti pa je treba kar krepko. Ženska sem, pa »obvladam« dva traktorja. Mladim manjka korajže in volje za težko delo na kmetiji. Ne bi se smeli ustrašiti dela, tudi na kmetiji se že zasluži, moralo pa bo biti še bolje. In vse tako kaže, da bo, saj jesti bodo ljudje morali.

Veliko govore tudi, da mladi kmečki fantje ne dobijo nevest. Saj so sami »fejst« fantje, pa da jih ne bi dobili! Morali pa bodo delo tako organizirati, da žene ne bodo samo gale. Jaz grem recimo v zdravilišče, si že tako organiziram delo na kmetiji, da grem lahko.«

Marjan Bežan: »Veljalo bi pogledati tudi polkmete in vrtičkarje. Tudi ta proizvodnja ni zanemarljiva, ko govorimo o kmetijstvu.«

Albin Novak: »Mislim, da tiste, ki se kakorkoli ukvarjajo s kmetijstvom, lahko razdelimo na tri skupine. V prvo najvažnejšo sodijo tisti, ki proizvajajo tržne viške, v drugi so taki, ki pridelajo dovolj hrane le zase, tretji pa so vrtičkarji, ki pa bodo najbrž kaj kmalu namesto rož začeli gojiti povrtnino. Najbrž so vsi pomembni in koristni.«

Cilka Umek: »K nam na Kmetijsko zemljiško skupnost prihajajo tudi ljudje iz blokov. V najem želijo vsaj košček obdelovalne zemlje. In mislim, da ne smemo tega dejstva zanemariti, čeprav je daleč od usmerjene proizvodnje. Je pa kljub temu koristna. Mislim, da moramo vsakomur, ki zemljo želi obdelovati, to zemljo tudi dati. Seveda v okviru možnosti.

Hladnik Silvo Modrljan Albin Novak Andrej Štular Marjan Bežan Franc Krašovec

obene rentabilnosti. Ko sploh ni več mogoče priti. Ta problem bomo morali rešiti.«

Kmetova socialna odgovornost je odvisna od proizvodnje

Novak: »Dotikamo se socialne varnosti kmeta. Nedej kmet v veliki meri odvisen od proizvodnje in menim, da je možnost že vsak do socialno varnost tudi na Sicer so nekateri vzroki, ki jih ne moremo rešiti. Eden od njih je razdrobljenost zemljišč. Precej pomemben, je tudi struktura naših kmetijskih precej visoka. Pri tem pa moramo biti miselnost pri kmetijah, da nikakor ne morejo

S prostorskim planom določiti meje pozidovanja

Marjan Bežan: »Edina regulativa, ki jo danes imamo in po kateri se ravnamo, so meje zazidljivosti. Še zdaleč ni vse urbanistično urejeno. V določenih trenutkih smo postavljeni pred dejstvo, da prehitro določimo lokacije. Dogaja se, da v lokacijski oddelki Zavoda za načrtovanje prihajajo ljudje s prošnjami za nove lokacije. To so večinoma nasledniki kmetov, naslednja generacija, ki se ne ukvarja več s kmetijstvom ali pa so polkmetje. Seveda zahtevajo lokacijo na svoji zemlji. In verjemite, težko je zavirati te zahteve.

Da bi jih lahko načrtno usmerjali, bi morali reči: »Ne boš zidal

smo prisiljeni reševati po delčkih. Zato gremo pred občinsko skupščino z odloki o prepovedi parcelacije za posamezna zemljišča. Meje zazidljivosti moramo premakniti na slabša zemljišča, čeprav tu pogosto naletimo na osebni interes. Primer nasprotovanja nekaterih krajanov na Drenovem griču proti odloku o spremembi lastninske pravice ni izhajal iz ničesar drugega kot iz tega, da bodo zemljišča prodali po najvišji nekontrolirani ceni. Imamo regulativo, da to korigiramo, vendar se velikokrat temu pridruži tisti osebni interes, ki preprečuje družbeno razpolaganje z zemljišči.

Glede uporabnosti zemljišč na barju pa menim, da imamo še vedno premalo programov. Potrebujemo širši program, ki bi ga celotna družba lahko podprla, oziroma bi ga morala podpreti. Za vsako zemljišče, ki ga namestavamo urejati, moramo vedeti, kakšno kmetijsko proizvodnjo bomo na njem imeli. To je ravno tako kot takrat, kadar se odločamo, da postavimo tovarno.«

Za kmetijstvo tudi sredstva iz občinskega proračuna

Andrej Štular: »Kljub temu pa smo v zadnjem času le dosegli določene premike, čeprav smo daleč zabredli z deagrarizacijo. Mislim, da lahko in moramo — kljub vsem težavam — izpeljati esnovno nalogo tako daleč, da bo občina popolnoma oskrbljena z govejim mesom, mlekom in vsaj 75-odstotno s svinjskim mesom. Tiste stvari, ki jih pri nas ni možno pridelati, bomo pač morali kje drugje kupiti.

Mislim, da je za razvoj kmetijstva silno pomembno tudi stalno

dela je zadnja rešitev, ker v tak način financiranja ne moremo vključiti občanov, ki so zaposleni v Ljubljani (v občini je zaposlenih 4400 občanov, 3500 občanov je zaposlenih v drugih občinah).

Sredstva v letih 1981—1985 naj bi se porabila za financiranje pospeševalne službe, za pospeševanje kmetijstva na planoti Pokojišče po posebnem programu in razdelilniku, za nadomestilo polovice obrestne mere na kredite, odvisno od dogovora na ravni SRS. Glede proizvodnje govejih pitancev izvršni svet meni, da je rešitev le v dolgoročno zastavljenem razmerju med ceno krmlil ter odkupno ceno živali.

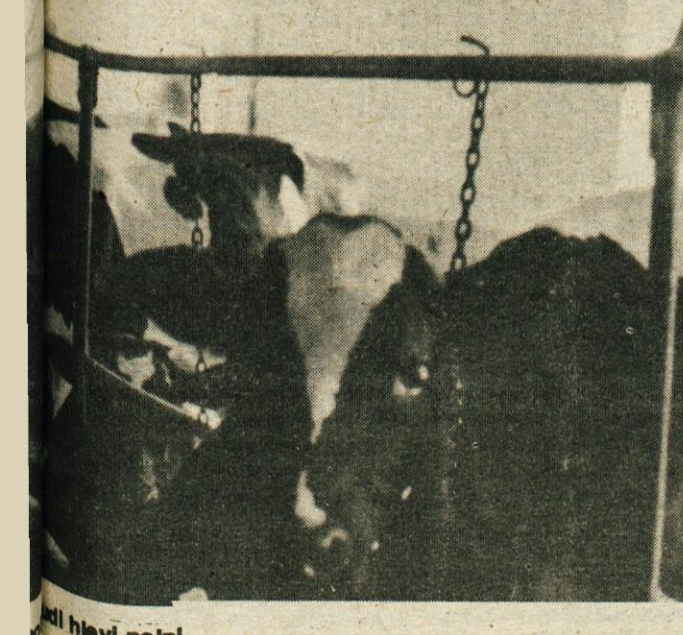
Proizvodnja prašičev je v zadnjih letih popolnoma izpadla, zato izvršni svet predlaga dva ukrepa:

— enkratno premiranje s 1000 dinarjev na vsakega prvi vhlavljenega pujska. Premijo se da rejcu kot obrestovalno posojilo za dobo 5 let s tem, da se vsako leto 20 odstotkov kredita in obresti odpiše.

S premijami za pospeševanje mlečne proizvodnje se izvršni svet ne strinja, ker gre tu za proizvodnjo za mnogo širši trg in za predelavo v okviru Kmetijske zadruge Vrhnika, ki mora del sredstev akumulacije vlagati v proizvodnjo mleka. Vsaj za pospeševanje mlečne proizvodnje je potreben republiški dogovor.

Kmetijska zadruga mora za predvideno proizvodnjo zagotoviti možnost nakupa krmlil in gnojil z minimalno trgovsko maržo.

Izvršni svet je zahteval, da naj Kmetijska zadruga in Kmetijska zemljiška skupnost programe dopolnita z oceno možnosti organizacije konjereje, ovčjereje perutninarstva in predvsem

...ali hlevi polni.

Mladi na ogledu usmerjene kmetije

Tudi na Vrhniki mladi kmetovalci ne spimo!

Sklenili smo, da si ogledamo usmerjeno kmetijo. V nedeljo, 7. 12. 1980 smo to tudi storili. Ogledali smo si usmerjeno kmetijo pri Rus Francu na Logu. Zaradi slabega vremena nas je bilo le peščica zainteresiranih. Domači so nas pristrčno sprejeli. Najprej smo se na prijetnem domačem zapečku pogovarjali o svojih problemih in izmenjali izkušnje.

Pogovarjali smo se o zaostalem kmetijstvu. Vse manj pozomosti posvečamo mladim. Žal je to že stara bolezen. Toda posledice se že čutijo. (Križa z mesom in ostalimi pridelki) Več spoštovanja bi morali imeti do teh svetih in pridnih rok, kolikor jih je še. Saj danes vse siliv v industrijo, kmetijstvo pa stoji ob strani.

Še bi se lahko pogovarjali, toda čas nas je preganjal. Stopili smo v lepo urejen hlev. Na eni strani hleva so privezani mladi pitanci, nasproti njih pa krave mlekarice. Na koncu pa so v prosti reji telata.

Že ob samem pogledu na to veliko čredo živine ti je toplo pri srcu. Gospodar France pravi: »Imeti moraš precej ljubezni do živali, da sploh lahko začneš gojiti živino!«

Povedal nam je, da krmi z silažo-molcem. Pogovarjali smo se tudi o spravilu in o vskladiščenju silaže.

Skoraj tri ure smo se v prijetnem vzdušju pogovarjali o tem in onem v kmetijstvu.

Ob koncu smo se domačim za vse zahvalili, to bom storil tudi ob tej priliki: še enkrat najlepša hvala za prijeten sprejem.

MILAN UMEK

PIŠEJO PIONIRJI

Ob dnevu republike

29. november je za vse jugoslovanske narode največji praznik. To je rojstni dan naše države. Letošnji je bil že sedemindeseti in v Borovnici ter okolici smo v počastitev tega dne pripravili prireditve, slovesnosti, srečanja.

Že 29. novembra je bila v prostorih krajevne skupnosti slovesnost, kjer so dvanajstim občanom podelili visoka državna odlikovanja. Nagrajencem smo čestitali tudi pionirji in mladinci naše šole, flavtisti pa smo jim zaigrali nekaj skladbic.

Tega dne so naši osnovnošolci pripravili srečanje s preserskimi mladinci. Pomerili so se v streljanju in si ogledali nastop šolske folklorne skupine, ki je prvič plesala ob »živi« glasbi — spremljali so jo namreč mladi tamburaši. Zatem je bil na vrsti ples. Glasba je privabila mnogo učencev, da so se veselo zavrtili.

Naslednji dan smo najprej imeli proslavo učenci višje stopnje. Pevski zbor, recitatorji, kvartet blokflavt, šolska folklorna skupina in dramski krožek nižje stopnje so se zares potrudili, da je proslava praznično izzvenela.

Na Bregu so v počastitev praznika republike odprli nov vrtec in izročili namenu asfaltirano cesto. V programu so sodelovali malčki iz tamkajšnjega vrtca, flavtisti glasbene šole in mladinci, ki so z recitalom navdušili vse prisotne.

Popoldne so tudi cicibani končno dočakali veliki trenutek. Sprejeti so bili med pionirje. Najprej so ponovili pionirsko zaoblubo, nato so dobili rdeče rutke in modre kapice, na katerih se je svetila značka. Preden so odšli na zakusko v šolo, so še prisluhnili programu, ki so ga pripravili pionirji.

Ob 17. uri pa je bila na vrsti še proslava za vse krajanje. Mnogi ljudje, ki se je komaj stisnila med štiri stene kinodvorane, so se predstavili recitatorji — pionirji in mladinci, šolska in mladinska folklorna skupina, deklice s simboličnimi vajami, šolski pevski zbor, moški pevski zbor LIKO ter najmlajši iz vrtca, govoril pa je tov. Jeremič.

Mislim, da smo letošnji praznik republike proslavljali svečano in dostojno.

Maja Makovec, 5. a
Lit.-nov. krožek
OŠ Borovnica

Obisk v tovarni usnja

Že dolgo časa sem si želela obiskati tovarno usnja, na katero smo vsi Vrhnjani ponosni. Moja mamica je dolgo vrsto let delala v njej. Večkrat sem jo spraševala o njenem delu. Znova in znova mi je morala pripovedovati, a prave predstave kljub temu nisem imela. Letos pa se je moja želja uresničila. V petek, dan pred dnevom praznika republike, so na ogled tovarne povabili vse predsednike razrednih skupnosti. Veseli smo se odzvali vabilu.

Po četrti šolski uri smo skupaj s tovarišicami učiteljicami, Babičev in Žibertovo, odšli v tovarno. Sprejeli so nas trije tovariši, ki so nam razkazali tovarno, nam predstavili delo v njej in odgovarjali na naša radovedna vprašanja.

Opdeljali so nas v veliko dvorano, kjer so v velikih sodih prali kože. Nekaj mož je delalo ob strojih, opranim kožam so odstranjevali dlako. Tovariš France nam je opisal postopek dela, vendar smo ga bolj malo slišali, ker so bučali stroji. Ogledali smo si tudi dvorano, v kateri kože v sodih tako dolgo spirajo, da dobijo modrikasto barvo. Posebno všeč mi je bila sušilnica kož. Delavci kože lahko obesijo ali pa jih raztegnejo v izobiljivan prostor v nekakšni omari. Tudi dvorana, v kateri smo spoznali način barvanja kož, mi je ostala v nepozabnem spominu.

Po ogledu tovarne so nas vodili povabili v njihov salon, kjer smo se okrepčali s sadnim sokom in z obloženimi kruhki. Za spomin smo dobili knjige. Predstavniki šestih in sedmih razredov smo dobili knjigo SOCIALISTIČNO SAMOUPRAVLJANJE V JUGOSLAVIJI.

Z obiskom v Industriji usnja smo bili vsi zadovoljni, saj smo se seznanili z delom v tej delovni organizaciji.

Ksenija Miklavčič 6. b
Osnovna šola
Ivan Cankar — Vrhnika

Vrhnjki rejci malih živali so tudi letos v Domu krajevne skupnosti Vrhnika pripravili razstavo. Štrideset rejcev, večina jih je bilo z Vrhnike, je razstavilo okrog 480 malih živali. Ocenjevalca iz Avstrije sta izredno dobro ocenila živali in pohvalila prizadevne vrhnjke rejce.

Tek po ulicah Vrhnike ob praznovanju dneva republike

ZTKO Vrhnika in OŠ Ivan Cankar Vrhnika sta 26. 11. 1980 organizirala in izvedla TEK PO ULICAH VRHNIKE za vse kategorije. Udeležilo se ga je 191 tekmovalcev in tekmovalk iz več krajev Slovenije in Vrhnike.

Razveseljivo je, da postaja tek na Vrhniki vse bolj priljubljena športna dejavnost, katere se v vedno večjem številu udeležujejo tudi tekmovalci iz drugih krajev naše republike.

Rezultati:
Mlajši pionirji — roj. 1970 in kasneje: 1. Andrej Krvina, 2. Boštjan Makovec, 3. Luka Drašler, 4. Jaka Puc, 5. Tomaž Puc, 6. Marjan Dolamič, 7. Srečko Moruz, 8. Blaž Dobrovolj, 9. Jože Fortuna, 10. Sašo Videnc, 11. Primož Kržmanc, 12. Peter Molek, 13. Peter Suhadolnik, 14. Edi Vuk, 15. Peter Štular, 16.—17. Zobeč Jani, 18. Boris Drašler, 19. Blaž Bomšič, 20. Marjan Gutnik, 21. Matic Mrak, 22. Grega Rome, 23. Uroš Vrhovec, 24. Heri Voglar, 25. Igor Murko, 26. Leon Kržič, 27. Dejan Skobec, 28. Boštjan Mlakutnik.

Mlajši pionirke — roj. 1967, 1968, 1969: 1. Robert Kužnik, 2. Uroš Rot, 3. Marko Rijavec, 4. Rafael Mam, 5. Metod Osredkar, 6. Robi Ogrin, 7. Blaž Caserman, 8. Tone Nagode, 9. Andrej Dobrovolj, 10. Milan Kovačec, 11. Jure Rot, 12. Robiti Japelj, 13. Ljubo Grujič, 14. Jože Primec, 15. Mirko Gabrovšek, 16. Milan Bizjak, 17. Bojan Posavec, 18. Miha Rihar, 19. Tomaž Plut, 20. Jemaj Krašovec, 21. Robert Mihevc, 22. Mišo Sagrković, 23. Robert Mele, 24. Uroš Gabrovšek, 25. Primož Kavčič, 26. Igor Skpec, 27. Albert Pajnikher, 28. Dane Kasalović, 29. Edo Petkovišek, 31. Darko Kozlovčič, 32. Cveto Grampovčnik.

Mlajše pionirke — roj. 1970 in kasneje: 1. Darja Možina, 2. Marka Knapič, 3. Marta Eržen, 4. Špela Kukec, 5. Dejana Gligorevič, 6. Mateja Tomažič, 7. Sabina Zalović, 8. Tanja Dermota, 9.—10. Katarina Krašovec, 11. Alenka Grom.

Mlajše pionirke — roj. 1967, 1968, 1969: 1. Polona Japelj, 2. Marica Kovač, 3. Natalija Rožnik, 4.—5. Milojka Cigale, 6. Maja Malavašič, 7. Mojca Lampe, 8. Barbara Barbo, 9. Milena Oblak, 10. Jana Mezg, 11. Erna Leventič, 12. Barbara Varšek, 13. Danila Žgavec.

Starejši pionirji — roj. 1965, 1966: 1. Andrej Mohar, 2. Bogdan Zemljik, 3. Tone Hren, 4. Tomaž Mohar, 5. Janez Rupnik, 6. Janko Končan, 7. Andrija Skubak, 8. Robi Trampuž, 9. Robert Starkež, 10. Simon Hlebec, 11. Zoran Grom, 12. Borut Jesenovc, 13. Marjan Dolinar, 14. Hamza Beganović, 15. Tomica Stematović, 16. Marko Bobnar, 17. Rudi Dobrovolj, 18. Dušan Malavašič.

Starejše pionirke — roj. 1965, 1966: 1. Branka Rihar, 2. Jana Kovač, 3. Jožica Hosta, 4. Irena Šurca.

Mladinci — roj. od 1961 do 1964: 1. Franc Povše, 2. Marjan Dizdarevič, 3. Janez Škorjanc, 4. Dare Perme, 5. Janez Bratovž, 6. Miran Stanovnik, 7. Srečo Gyorek, 8. Milan Mohar, 9. Vladimir Kveder, 10. Tomaz Repovž, 11. Bojan Novak, 12. Uroš Lavrinšek, 13. Grom Robi.

Člani — od 18 do 30 let — JLA: 1. Ljubo Menković, 2. Tone Ušaj, 3. Peter Macuh, 4. Radoš Gospičič, 5. Anton Žabkar, 6. Mile Čule, 7. Zoran Nakalamič, 8. Vukajlo Džoković, 9. Janžeković Budise, 10. Aco Arsovski, 11. Bojan Jurko, 12. Ivica Gas, 13.—14. Darko Golob, 15. Jakob Hekli, 16. Franjo Babič, 17. Darko Barišič, 18. Arsenije Jovanović, 19. Mustafa Hodžič, 20. Božina Novoselec, 21. Milivoj Vrabec, 22. Bour Golob, 23. Zoran Gačevski, 24. Svetolip Jotović.

Člani od 18 do 30 let: 1. Konrad Merlak, 2. Ivan Tomažin, 3. Edvard Doljak, 4. Damjan Eranjnik, 5. Andrej Velkavrh, 6. Jaka Susman, 7. Franc Petkovišek, 8. Ivan Urb, 9. Žarko Markovič, 10. Janko Smole.

Članice do 25 let: 1. Dada Grom, 2. Boža Grom.

Članice nad 25 let: 1. Greta Rozman, 2. Darinka Erzetič, 3. Mateja Grom, 4. Rožica Lampe, 5. Nuška Vogrinc, 6. Anka Grom, 7. Iva Pečar.

Veterani A od 30 do 40 let: 1. Janez Grom, 2. Marjan Grom, 3. Jože Štine, 4. Miro Pinter, 5. Gabriel Jelovšek, 6. Bogdan Grom, 7. Franči Novak, 8. Branko Rojc, 9. Plahutnik Leon, 10. Jure Ilen, 11. Stanko Ilijaš, 12. Tone Gantar, 13. de Gleria Dušan, 14. Slavko Dedič.

Veterani B nad 40 let: 1. Rado Ridl, 2. Štefan Kovač, 3. Štefan Premrl, 4. Ivan Barkol, 5. Uroš Lampe, 6. Franc Kovač, 7. Janez Gabrovšek, 8. Alojz Hvala, 9. Janez Medič, 10. Blaž Geč, 11. Alojz Kržmanc.

ZTKO Vrhnika

Poznate vse prednosti svojega članstva?

Ali veste, da avto-moto društva in Avto-moto zveza Slovenije združujejo in zastopajo interese svojih članov in jim v stiski nudijo pomoč? Članom AMD je omogočeno sodelovanje pri izobraževanju s področja prometnih predpisov in pri športu, turistični ter družbeni dejavnosti avto-moto društev in zvez. AMZJ je članica mednarodnih avtomobilističnih organizacij, zato so njeni člani deležni pomoči in ugodnosti tudi pri potovanju v tujini.

Leto je naokoli in veliko voznikov se bo v kratkem znova odločalo za članitev v avto-moto društvo. Tako so v vrhnjskem avtomoto društvu že začeli z obnavljanjem članstva in vpisovanjem novih članov za leto 1981.

Članarina za posamezne kategorije je sledeča:

— avtomobilisti	280 din
— motoristi	140 din
— traktoristi	140 din
— člani brez vozil	100 din
— člani podmladka	10 din

Spisek članskih ugodnosti za leto 1981 je precej velik, zato naj omenimo le najpomembnejše:

Tehnične ugodnosti:
— brezplačna pomoč pri odpravi manjših napak na mestu okvare,
— brezplačen prevoz v prometni nesreči poškodovanega vozila,
— brezplačna kontrola in nastavitve žarometov,
— brezplačna kontrola zavor,
— brezplačna kontrola hladilne tekočine,
— popust pri ceni za vleko vozila v primeru okvare,
— popust pri ceni raznih testirani motorja in ročvozja.

Omenjene ugodnosti lahko člani AMD dobijo pri tehničnih bazah, ki so v Ljubljani, Mariboru, Celju, Kranju, Novi Gorici, Kopru, na Otočcu ter na avtocestah v Postojni in v Teplju. Delovni čas tehničnih baz je vsak dan (tudi nedelja in prazniki) od 7. do 20. ure, razen v Kopru, Postojni in Teplju, kjer delajo neprekinjeno. Vse tehnične baze lahko pokličete na telefon 987 ali s pozivnega stebrička na avtocesti.

Turistične ugodnosti:
— garantno pismo za tujino, s katerim lahko poravnate stroške po pravila ali prevoza poškodovanega vozila, stroške zdravljenja, kupite vozovnico za prevoz v domovino in križete stroške sodnih ali odvetniških storitev. Nastale stroške plača član AMD po povratku v domovino v domači valuti,
— klic v sili — AMZS bo člana preko radijskih postaj doma ali v tujini obvestila o katerikoli neprijetnosti, ki se mu je zgodila doma v času njegove odsotnosti,
— popust v avtocampih doma in v tujini,
— popust v raznih gostinskih in turističnih objektih ter obrtnih delavnih.

Zavarovanje:
Člani AMD imajo 10 % popust pri kasko zavarovanju osebnih vozil pri Zavarovalni skupnosti Triglav in Croatia.

Pravni nasveti:
Člani AMD imajo pri pogodbenih odvetnikih AMZS pravico do brezplačnih pravnih nasvetov.

Motorevija:
Vsak član AMD letno prejme brezplačno 11 izvodov glasila AMZS — Motorevija, ki prinaša novice in zanimivosti s področja avtomobilizma, motociklizma in avto-moto športa ter obvešča o delu AMD in AMZS, svetuje za varnejšo vožnjo in vzdrževanje vozil ter predlaga turistična potovanja.

Poleg naštetih ugodnosti AMD Vrhnika vsak mesec organizira tečaj za nove voznike motornih vozil. Prvi tečaj se začne že 26. januarja 1981. Pohitite s prijavo!

Vsak četrtek ob 16. uri, ko so v društvenih prostorih učne ure, lahko pridejo na testiranje oziroma preverjanje znanja o prometnih predpisih vsi člani društva. Testiranje je brezplačno.

Vozniki, ki ste že člani AMD, priporočite članstvo v avto-moto društvu tudi prijateljem in znancem! Tako bo velika družina AMZS še večja in močnejša. Članstvo v AMD je tudi solidarnost na cesti!

Občani, šoferji!

Na AMD Vrhnika, Stara cesta 7 se lahko zglosite vsak dan od 8. do 12. ure, ponedeljek in četrtek tudi od 14. do 16. ure, ter v sredo od 14. do 18. ure.

Prvi gozdni tek »Ulovka 80«

V organizaciji ŠD Partizan Vrhnika in pod pokroviteljstvom IUV Vrhnika na Ulovki izveden 1. gozdni tek »Ulovka 80« za vse kategorije. Kljub slabemu vremenu so organizatorji dobro pripravili progo tako, da se je teka udeležilo preko 200 tekmovalcev vseh krajev Slovenije. Prišli so iz Maribora, Celja, nja, Ljubljane, Logatca, Borovnice, Ilirske Bistrice, s Kokrice, z Vrhnike in drugih krajev.

V najzanimivejšem teku na 15 km pri veteranih je zmagal NOVAK (Olimpij) z zelo dobrim časom 50,36,00.

V kategoriji članic je postala zmagovalka MODIČ (Brdo), pri starejših pa je bil najuspešnejši domačin KOVAČ.

Omenimo še, da je bila organizacija zelo dobra. Organizator se je potrudil, da je elek. center IUV Vrhnika sproti posredoval rezultate.

Tudi ostale službe Ulovka 80 so delovale brez napak, tako da so tekmovalci že sedaj obljubili, da se bodo drugo leto z veseljem udeležili drugega gozdnega teka Ulovka 81.

Rezultati:

Mladinci do 18 let — 7 km: 1. Martin Kavka, 2. Beno Piškur, 3. Silvo Vrhovnik, 4. Roman Lazar, 5. Janez Bratovž, 6. Stane Moroz, 7. Janez Blažič, 8. Tomaž Pogačar, 9. Andrej Kalan, 10. Darko Krošelj, 11. Mile Čule, 12. Miro Stanovnik, 13. Uroš Rot, 14. Robi Trampuž, 15. Jure Rot, 16. Jože Slabe, 17. Zoran Grom, 18. Blaž Caserman, 19. Jemaj Fefer, 20. Tomaž Grom, 21. Zoran Posavec, 22. Robi Grom, 23. Polde Kovač, 24. Andraž Grom, 25. Skopec, 26. Dušan Malavašič, 27. Uroš Gabrovšek, 28. Aleš Medič, 29. Gper Gantar, 30. Franc Gorenc.

Moški do 30 let — 15 km: 1. Franci Novak, 2. Božo Starašinič, 3. Janko Smole, 4. Rafko Drašček, 5. Žarko Markovič, 6. Ivan Kop, 7. Bojan Dečman, 8. Tomaz Kalan, 9. Ivan Tomažič, 10. Franc Miklavčič, 11. Mile Čule, 12. Miro Zdravkovič, 13. Janko Preskar, 14. Jože Krizman, 15. Aleš Čerin, 16. Tomaz Šarf, 17. Srečo Gyorek, 18. Silvo Demšar, 19. Edvard Boljak, 20. Marko Šek, 21. Vinko Podgorac, 22. Andrej Tomažin, 23. Lojze Homan, 24. De Brajnik, 25. Franc Jug, 26. Janez Jereb, 27. Lojz Praša, 28. Ivan Logožič, 29. Miro Pivk, 30. Drago Arhar, 31. Dušan Novotny, 32. Toni Turk, 33. Janez Zoran, 34. Milan Selan, 35. Bojan Jesenovc, 36. Borut Fefer, 37. Jakob Susman, 38. Andrej Velkavrh, 39. Franc Petkovišek, 40. Niko Goleš, 41. Zlato Čonč, 42. Tomo Bratič, 43. Boris Sima, 44. Jože Justin, 45. Dušan Metelko.

Moški od 30 do 40 let — 15 km: 1. Svetlan Vujasin, 2. Janez Urmec, 3. Lojze Oblak, 4. Franc Kavčič, 5. Polde Taler, 6. Konrad Merlak, 7. Jeni Mele, 8. Aci Hafner, 9. Srečo Pirman, 10. Alojža Čoko, 11. Grom Janez, 12. Miro Grom, 13. Miro Pinter, 14. Tone Košir, 15. Jože Štine, 16. Bogdan Grom, 17. Gabriel Jelovšek, 18. Tone Karlin, 19. Andrej Stermetki, 20. Miha Smole, 21. Polde Kovač, 22. Zdravko Vrbič, 23. Franc Knez, 24. Branko Rojc, 25. Rode, 26. Jože Vogrinc, 27. Tomaž Kotnik, 28. Stanko Ilijaš, 29. Vojko Premrl, 30. Janez Rot, 31. Matevž Pleško, 32. Ivan Dremelj, 33. Slavko Devič, 34. Janez Malavašič.

Moški od 40 do 50 let — 15 km: 1. Brane Kušar, 2. Štefan Kovač, 3. Štefan Premrl, 4. Alojz Jošt, 5. Jure Dolenc, 6. Andrej Grom, 7. Uroš Lampe, 8. Uroš Gabrovšek, 9. Alojz Hvala, 10. Franc Hrovat, 11. Andrej Srpič, 12. Miro Omerzel, 13. Karel Lazar, 14. Marjan Čerin, 15. Jože Jerina, 16. Lado Man, 17. Esad Karalič, 18. Staš Potočnik, 19. Stojan Ilič, 20. Erik Kristina, 21. Janez Medič, 22. Florjan Regovec, 23. Bogdan Vidanič, 24. Peter Petkovišek, 25. Dušan Medič, 26. Dušan Metelko.

Moški nad 50 let — 15 km: 1. Franc Kovač, 2. Srečo Kocbek.

Tek JLA — 7 km: 1. Ljubinko Menković, 2. Tone Ušaj, 3. Peter Macuh, 4. Zoran Nakalamič, 5. Boris Janžekovič, 6. Franjo Pavic.

Ženske do 25 let — 7 km: 1. Tina Modic, 2. Marjeta Pogačnik, 3. Marjeta Kovač, 4. Danica Molan, 5. Polona Japelj, 6. Tatjana Goleš, 7. Jasna Kovčič, 8. Jolanda Poropat, 9. Jožica Hosta, 10. Irena Ratkovič, 11. Simona Čerin, 12. Branka Rihar, 13. Nada Grom, 14. Mojca Lašič, 15. Irena Šurca, 16. Sabina Zalović, 17. Maja Malavašič, 18. Mojca Lampe.

Ženske od 25 do 35 let — 7 km: 1. Irena Dolenc, 2. Darinka Erzetič, 3. Greta Rozman, 4. Boža Grom, 5. Meta Grom, 6. Darja Gantar.

Ženske nad 35 let — 7 km: 1. Greta Rozman, 2. Cilka Kovač, 3. Meta Grom, 4. Milena Regovec, 5. Terezija Geč, 6. Betka Dežman, 7. Albinova Ilovnik, 8. Tatjana Zavašnik, 9. Nuška Vogrinc, 10. Majda Grom, 11. Majda Grom, 12. Nataša Madič, 13. Anica Malavašič, 14. Helena Žigon.

Najmlajši za nogometnega prvaka Notranjske

NK Usnjar je organiziral v novi dvorani na Vrhniki prvega od skupno petih turnirjev za prvaka Notranjske v nogometu, in sicer v konkurenci prve in druge selekcije. Prej je bilo dogovorjeno da na prvem turnirju na Vrhniki sodelujejo predstavniki vseh petih občin Notranjske-Vrhnike, Logatca, Cerknice, Ilirske Bistrice in Postojne. Na žalost sta ob napovedanem času prišli le moštvi Vrhnike in Ilirske Bistrice. Kljub tako okrnjeni udeležbi pa je organizator NK Usnjar lahko zadovoljen. Prvak Notranjske dobi pravico do sodelovanja v četrtfinalnih borbah v Sloveniji. Če pa premaga tudi to oviro, tekmuje tudi za prvaka Slovenije.

Tekma med Ilirsko Bistrico in Vrhniko se je končala neodločeno. Vrhnjani so bili boljši v kategoriji mlajših pionirjev (I. selekcija), zmagali so s 4:0. Gostje pa so zmagali v kategoriji starejših pionirjev (II. selekcija) z rezultatom 8:2.

MOMIR ARSIČ

ŠAHOVSKE VESTI

TURNIR V POČASTITEV DNEVA REPUBLIKE

V počastitev Dneva republike je Šahovsko društvo Vrhnika organiziralo 4. hitropotezni turnir za posameznike, pod pokroviteljstvom Krajevne skupnosti Vrhnika in ZTKO Vrhnika. Na turnirju je sodelovalo 30 šahistov iz Vrhnike in nekaterih krajev Notranjske. Po kvalifikacijah v treh skupinah so najboljši igrali v finalu.

Rezultati: 1. Simon Jerič, Borovnica 8,5; 2. Dekanja, Postojna 8; 3. Hajna, Postojna 7,5 točk itd.

HITROPOTEZNI TURNIR

Hitropotezni turnir za december je bil 7. 10 in je tudi prvi turnir v novi šahovski sezoni. Sodelovalo je 14 šahistov. Rezultati: 1. Leon Gostiša 13; 2. Vlado Mlinar 10; 3. Sašo Čačić 9; 4. Matjaž Justin 8 točk, itd.

PRVENSTVO ŠD VRHNIKA ZA LETO 1980

Na klubskem prvenstvu za leto 1980 je sodelovalo 12 šahistov, ki so od oktobra do decembra v medsebojnih srečanjih prikazali kvaliteten šah.

Rezultati: 1. Leon Gostiša 9; 2. Slavko Čačić 9; 3. Janez Sodja 8; 4. Franc Gostiš 8 točk, itd.

Na tem turnirju je Čačić Slavko osvojil tudi naslov prvokategorika.

PRVA SLOVENSKA LIGA

Vrhnjki šahisti se kljub veliki želji niso uspeli obdržati v prvi slovenski ligi. Kljub temu pa so s svojo borbenostjo dostojno predstavljali svoj klub in vrhnjki šah nasploh.

Kljub temu pa je bil dosežen izvrsten uspeh, saj je Simon Jerič iz Borovnice postal mojstrski kandidat.

M. STANKOVIČ

NOVICE IZ ŠD DRAGOMER

Šahovska sekcija Dragomer je ob 29. novembru organizirala redni vsakoletni turnir. Udeležilo se ga je 10 igralcev. Zmagal je Alojz Šotin 7 točk, drugi je bil Stane Pezdir 7, tretji pa je bil Brane Celarc s 6 točkami, itd.

Šahovska sekcija Dragomer bo organizirala novoletni turnir dne 28. 12. 1980 ob 9. uri v prostorih doma družbenih organizacij v Dragomerju. Prijave se sprejemajo 15 minut pred pričetkom tekmovanja. Vabimo ljubitelje kraljevske igre da se turnirja udeležijo v čimvečjem številu.

Šahovska sekcija Dragomer obvešča vse ljubitelje in ljubiteljice šaha, da se bo pričelo prvenstvo sekcije 11. januarja 1981 ob 9. uri v prostorih doma družbenih organizacij. Prijavit se lahko do 9 ure tega dne v domu. Prostori so ogrevani. Vabimo tudi vse pionirje in pionirke da se vključijo v šahovsko sekcijo. Informacije bodo lahko dobili v nedeljo, 11. januarja od 9. do 12. urev prostorih doma družbenih organizacij.

ZA JAVNO RAZPRAVO

OSNUTEK

Resolucija o družbenoekonomski politiki in razvoju občine Vrhnika v letu 1981

Resolucija o družbenoekonomski politiki in razvoju občine Vrhnika v letu 1981 izhaja iz temeljnih usmeritev, ciljev, nalog in obveznosti iz predloga dogovora o temeljnih družbenega plana občine Vrhnika za obdobje 1981—1985. V resoluciji je poudarek predvsem na tistih nalogah in ukrepih, ki so opredeljene kot prioritete naloge v letu 1981 in pomenijo uresničevanje skupnih ciljev in interesov družbeno gospodarskega razvoja v prvem letu izvajanja novega srednjeročnega plana, ki sloni na stabilizacijskih ukrepih in prizadevanjih vseh nosilcev družbene reprodukcije.

I. OCENA DRUŽBENEGA RAZVOJA V LETU 1980

Doseženi rezultati za devetmesečno obdobje so že osnova za oceno izvajanja opredeljene politike razvoja in konkretnih nalog za tekoče leto. V tem letu smo glede na splošno gospodarsko situacijo ob koncu leta 1979 oziroma v začetku leta sprejeli resolucijo o politiki uresničevanja družbenega plana razvoja občine Vrhnika za obdobje 1976—1980, v letu 1980 in podpisali dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980. Navedena dokumenta sta zahtevala spremembe v poslovanju gospodarskih in družbenih dejavnosti, saj sprejeti ukrepi posegajo na vsa področja od delitve usvarjenega dohodka, zaposlovanja, plačilne bilance s tujino, osebne, skupne in splošne porabe, investicijske politike, politike oblikovanja cen in nenazadnje našega spoznanja, da moramo priti z dogovarjanja na dejansko realizacijo sprejete in dogovorjene politike.

Ocenjujemo, da bodo posamezni opredeljeni in sprejeti cilji razvoja realizirani. V letu 1980 je opaziti občuten napredek na področju doslednejšega izvajanja sistema samoupravnega planiranja. Vsi nosilci planiranja so se aktivno vključili v pripravo planskih dokumentov, čeprav se skoraj na vseh nivojih pojavljajo težave — OZD so sprejele, oziroma so pred sprejetjem, temeljev planov, čeprav še vedno nimajo jasne opredeljene politike razvoja za posamezna področja, niso znani vsi ukrepi za dosledno izvajanje stabilizacije gospodarstva, niso tudi v celoti poznane vse obremenitve združenega dela. Proces svobodne menjave dela med uporabniki izvajalci ni v celoti zaživel, kar se je sedaj še bolj pokazalo pri obravnavi osnutkov SS o temeljnih planov SIS materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti. Vse premalo se pogovarjamo o vsebini programov in nalogah izvajalcev za realizacijo le-teh. Vzroki za tako stanje so tudi v tem, da je vsebina in kvaliteta ponujenih programov taka, da ne daje jasne slike, kaj to pomeni za organizacijo združenega dela (za koliko so manjše ali večje obveznosti), kaj je tisto, za kar bo potrebno združevati dodatna sredstva in kaj smo že do sedaj združevali oziroma izvajali. S tako konkretizacijo bi lahko odgovorili tudi na tista vprašanja, ki se nanašajo na uveljavljanje odgovornosti posameznika.

Kljub opredelitvi, da bomo zagotavljali pogoje za stabilnejši vzpon gospodarske rasti na osnovi samoupravnega planiranja, racionalnega gospodarjenja, izsledkov znanstvene dejavnosti in drugih kvalitativnih prvin, se čuti pomanjkanje kvalitativnih proizvodnih programov, ki so osnova za gospodarsko rast ter spremembo gospodarske strukture. V občini smo posebej presojali predvidene investicijske naložbe v skladu s sprejetimi kriteriji banke ter ugotovili, da vse predlagane investicijske naložbe ne bodo deležne družbenih sredstev. Poleg zagotovitve finančne konstrukcije so se pojavila vprašanja predpriprav za prvotno načrtovane naložbe. Organizacije združenega dela so predlagale Ljubljanski banki — gospodarski banki Ljubljana, da v svoje programe vključi posamezno investicijo s svojo udeležbo, ne da bi vzporedno bilo rešena vsa ostala vprašanja, od projektne dokumentacije do gradbenega dovoljenja.

Zaradi nepripravljenosti k investiranju in premalo dodelanih finančnih konstrukcij za posamezno naložbo se ocenjuje, da predvidene naložbe ne bodo realizirane. Industrija usnja Vrhnika je načrtovala izgradnjo obrata usnjene konfekcije in skladišče surovih kož, za katero ocenjujemo, da se bo prenesla v naslednje obdobje. Za obrat usnjene konfekcije je pripravljena lokacijska dokumentacija in naročena izdelava podprojekta.

LIKO Vrhnika je načrtoval pričetek gradnje stolarne na Verdu, dokončanje opremljenosti vratarne ter gradnjo prodajnega skladišča. Od načrtovanih nalog bodo realizirali le pripravo na izgradnjo II. faze stolarne.

Kamolom Verd je načrtoval izgradnjo oziroma razširitev industrije gradbenega materiala. Ta naloga do konca leta 1980 ne bo realizirana.

Droga Portorož — obrat Jelka Vrhnika — je predvidela vlaganja v izgradnjo proizvodnih in skladiščnih prostorov, naloga ne bo realizirana zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

Kljub jasnim opredelitvam s področja investicijskih vlaganj lahko ugotovimo, da večjih vlaganj v letu 1980 ni bilo, razen manjših adaptacij in razširitve obstoječe proizvodnje v TOZD Iskra — Antena Vrhnika.

Nekoliko drugačne rezultate ugotavljamo na področju ustvarjanja in delitve dohodka. Opredeljene usmeritve (razen izjem) se v celoti izvajajo. Dohodek bo realno za 5 % večji kot v letu 1979.

Tudi prizadevanost nosilcev zunanjetrgovinske menjave (IUV in LIKO) omogočata večji delež izvoza v ustvarjenem celotnem prihodu oziroma dohodku. Pokritje uvoza z izvozom bo ugodno. Omenjene organizacije združenega dela ustvarjajo kar 99 % doseženega izvoza, kar pomeni, da je ostali delež še vedno majhen.

Ocenjuje se, da dogovorjena stopnja zaposlovanja (2,0 %) ne bo presežena.

Poraba sredstev za izvajanje dogovorjenih programov SIS družbenih dejavnosti je bila obravnavana na zborih občinske skupščine v prvih dneh decembra leta 1980. Ob tem je bilo ocenjeno, da se programi izvajajo v dogovorjenem obsegu, razen investicij. Ugotavlja se tudi, da poročil niso pripravile vse SIS, tako da ni bilo možno ugotoviti dejanskega dotoka in porabe sredstev za leto 1980 za celotno občino.

Ostale opredeljene usmeritve na področju družbenih dejavnosti bodo realizirane, razen dokončne organiziranosti skupnih strokov-

nih služb SIS družbenih dejavnosti in gospodarstva, da bi racionalno izkoriščali kadrovske in materialne možnosti, ker je potrebno upoštevati novo zakonodajo na področju zdravstva (oblikovanje strokovnih služb občinskih zdravstvenih skupnosti).

Naloge pri izvajanju programov SKIS se kljub težavam pri spreminjenih pogojih kreditiranja in zagotavljanju lastne udeležbe uresničujejo, razen modernizacije ceste Ligojna, II. faza, izgradnje »F« kanala, I. faza, zunanja ureditev Klisa, I. faza, in izgradnja ceste ter kanalizacije šole Log, ki se prenese oziroma bodo realizirane v letu 1981.

Na področju stanovanjskega gospodarstva se ocenjuje, da bo zgrajenih 64 stanovanjskih enot in pričetek uveljavljanja ekonomskih stanarin, s čimer je povezana tudi delitev sredstev stanarin s posebnim poudarkom na delitvi sredstev za gospodarjenje s stanovanjskim skladom. Na področju gospodarjenja s poslovnimi prostori so uveljavljena načela ekonomskih najemnin, ki so zagotovljene s kategorizacijo prostorov. Izvajanje zagotavlja enostavna in razširjena reprodukcija.

Naloge prenove stanovanj in vzdrževanja stanovanj (zaradi sprejetih pogojev kreditiranja) se prenese v naslednje srednjeročno obdobje.

Ob upoštevanju ocen realiziranih in nerealiziranih nalog iz resolucije v letu 1980 se pričakuje doseganje naslednjih kazalcev razvoja:

KAZALEC	plan 76—80	resolucija 1980	ocena realizac. 1980	ocena realizac. 76—80
bruto dohodek	11,4	5	5	8,6
zaposlenost	2,9	2	2,0	3,3
produktivnost	—	3,9	—	—
masa BOD — nominalno	—	15,6	20,8	26,9
realni OD	3,0	—	—	—
izvoz	9,2	9	nom. 30,0	19,0
uvoz	5,1	—	nom. 20,0	34,8

Izvajanje oziroma vzroki za nerealizacijo nalog po posameznih točkah resolucije bodo prikazani v analizi izvajanja resolucije za leto 1980.

II. PREDNOSTNE USMERITVE RAZVOJA V LETU 1981

1. Osnovni cilji razvoja v letu 1981

Ob upoštevanju osnovnih usmeritev, ciljev in nalog, ki jih opredeljuje predlog dogovora o temeljnih družbenega plana občine Vrhnika za obdobje 1981—1985, bo aktivnost v letu 1981 usmerjena na naslednja področja:

- poleg obstoječih nosilcev (usnjarska, lesna), vključevanje kovinske, elektro, kemične in druge industrije v mednarodno menjavo in delitve, da bi dosegli skladnejše odnose v devizno-bilancnem in plačilno-bilancnem položaju celotne republike;

- zagotavljanje pogojev za pospešitev gospodarske rasti občine z večanjem individualne in družbene produktivnosti, z boljšim izkoriščanjem zmogljivosti, z večanjem deleža znanja in vzpodbujanjem inovatorstva ter drugih oblik inventivnega dela in izboljšav, ki vplivajo na povečanje dohodka oziroma družbenega proizvoda ter z vlaganjem v gospodarstvo in ostalo spremljajočo infrastrukturo;

- krepitev akumulativne in reproduktivne sposobnosti gospodarstva na kvalitativnih osnovah, to je na osnovi večje produktivnosti dela, učinkovitejšega in uspešnejšega gospodarjenja s sredstvi, zadržanjem zaposlenosti ter ustrezno prerazporeditvi delavcev za opravljanje nalog in opravil. Povečati je treba skrb za delovno disciplino, nagrajevanje po rezultatih dela osnovi objektivnih meril), smotno deliti dohodek. Rastejo naj vse oblike porabe, ki pa ne sme rasti hitreje od dohodka in družbenega proizvoda, razen investicij v osnovna sredstva;

- zagotovitev konkretnih in kvalitativnih razvojnih programov za modernizacijo obstoječih in novih zmogljivosti ter zagotovitev sredstev za njihovo izvajanje;

- povečanje učinkovitosti vlaganj s postopnim zmanjševanjem odvisnosti od kreditov na podlagi združevanja sredstev za investicije;

- preverjanje vseh nameranih investicij na osnovi kriterijev za prestrukturiranje gospodarstva ter njihovo prilagajanje dejanskim materialnim možnostim;

- utrjevanje že izvedenih integracij ter večje sodelovanje med organizacijami združenega dela v občini in izven občine, ki naj privedejo do uresničitve skupno razvojnih ciljev;

Na vseh ravneh je potrebno zaostri odgovornost za dosledno uresničevanje samoupravno sprejetih nalog, ciljev in obveznosti; Potrudili se bomo za:

- doseganje večjih rezultatov v proizvodnji hrane in surovin za predelavo z izboljšanjem organizacije dela, boljšim izkoriščanjem zemljišč in drugih naravnih danosti, večanjem produktivnosti dela in uvajanjem sodobne tehnologije v vseh fazah proizvodnega procesa;

- vzpodbujanje združevanja dela in sredstev kmetov med seboj v okviru združenih obratov za kooperacijo;

- nadaljnjo pospešitev kmetijske proizvodnje ter spreminjanje njene strukture v ustvarjenem dohodku;

- da bi aktivirali vse prirodne danosti v kmetijstvu, bomo nadaljevali z melioracijskimi deli na pripravi kmetijskih zemljišč in s komasacijami. S tem bomo pridobili nova primerna zemljišča za proizvodnjo hrane;

- večjo povezanost kooperantov v cilju večanja staleža živinskega fonda;

- izboljšanje oskrbe občanov z boljšim izkoriščanjem domačih možnosti za proizvodnjo hrane;

- krepitev varnosti občine z nadaljnjim uveljavljanjem SLO in DS.

To so le najvažnejše usmeritve in cilji vsakega občana in družbene skupnosti kot celote, vsak pa si mora prizadevati na svojem področju, da bo dal svoj prispevek k zagotavljanju gospodarskega in družbenega razvoja, še zlasti v težjih pogojih gospodarjenja.

2. Materialni okvir razvoja v letu 1981

Planirana oziroma predvidena gospodarska rast za leto 1981 sloni na predvideni dinamiki doseganja ekonomskih kategorij ob doslednem uveljavljanju kvalitativnih dejavnikov razvoja. V kolikor se bomo vsi nosilci izvajanja opredeljenih razvojnih usmeritev usmerili v lastne ukrepe v izvajanju načrtovanih aktivnosti, bomo v letu 1981 dosegli naslednje stopnje gospodarske rasti:

- realno rast dohodka celotnega gospodarstva za 3,8 %,
- nominalno rast 24 %,
- rast zaposlovanja v občini 1,3 %,
- realna rast izvoza blaga in storitev za 2,6 %,
- doseganje 139,2 % pokritje uvoza z izvozom (uvozili v vrednosti 624.733.000 din, izvozili v vrednosti 869.492.000 din).

3. Naloge na področju ustvarjanja celotnega prihodka in razporejanja dohodka in oblikovanje sredstev za zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih potreb

Rast celotnega prihodka mora sloneti na kvalitativnih osnovah, kar pomeni doseči večjo produktivnost dela, večjo izrabo proizvodnih zmogljivosti in večjo učinkovitost vloženih sredstev. Da bi dosegli

take kvalitetne premike, je potrebno posvetiti vso skrb, še zlasti naslednjim področjem:

- temeljiti analizi problemov tehnologije, organizacije proizvodnje in tržnih razmer,

- spodbujanju in razvijanju inovatorstva, iznajditeljstva in tehničnih izboljšav, ki pomagajo zniževati stroške za boljše izrabo materiala, s krajšanjem potrebnega delovnega časa in preprečevanjem onesnaženega okolja,

- varčevanju s surovinami, reprodukcijskim materialom in energijo,

- doslednejši uporabi meril, ki spodbujajo produktivnost dela, boljše izkoriščanje predmetov in sredstev za delo in odnos do dela,

- izdelavi meril za objektivno vrednotenje različnega dela in delovnih učinkov,

- boljšemu in odgovornejšemu odnosu do dela in večji delovni disciplini,

- uspešnemu razvoju preventivne, zdravstvene dejavnosti in medicine dela, varstva pri delu ter ukrepov za zmanjšanje izostankov z dela zaradičasne ali trajne izgube delovne sposobnosti!

- odgovornejšemu odnosu do zaposlovanja novih delavcev.

Doseženi dohodek je osnovni instrument, ki definira oblikovanje osebne, skupne in splošne porabe ter zagotavlja večja ali manjša sredstva za razširjeno reprodukcijo. Pri določanju meril o razporejanju dohodka, kakor tudi pri vrednotenju programov v družbenih dejavnostih, bodo delavci v združenem delu upoštevali celovitost interesov in potreb razvoja.

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela materialne proizvodnje in drugih organizacij proizvodnje bodo pri razporejanju dohodka in čistega dohodka zagotovili, da bodo sredstva za osebne dohodke v temeljnih organizacijah naraščala 5 % počasneje od rasti dohodka. V kolikor bodo TOZD pri razporejanju dohodka in čistega dohodka ter delitvi sredstev za osebne dohodke kršile sprejeta načela družbenoekonomske politike, bo družbenopolitična skupnost v okviru zakonitih pogojev sprejemalačasne ukrepe družbenega varstva.

Sredstva za osebne dohodke delavcev v organizacijah združenega dela s področja družbenih dejavnosti bodo rastle v skladu z opravljenim delom, kot to določajo samoupravni sporazumi o svobodni menjavi dela, vendar največ do rasti sredstev za osebne dohodke v materialni proizvodnji (5 % počasneje od rasti dohodka v gospodarstvu).

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb za izvajanje programov SIS družbenih dejavnosti (razen sredstev Skupnosti pokojninsko invalidskega zavarovanja) bodo rasla 10 % počasneje od rasti dohodka v občini. V okviru tako opredeljenih razmerij se bodo izvajala redna dejavnost in zagotavljal minimalna sredstva za ohranitev doseženega standarda na področju družbenih dejavnosti, in sicer:

- na področju **otroškega varstva** se bo izvajala redna dejavnost s planiranim povečanjem za 8 oddelkov, za kar je potrebno zagotoviti sredstva za adaptacije;

- redno izvajanje programa **izobraževanja** z upoštevanjem povečanja oddelkov z novo pridobljenimi objekti;

- na področju **kulture** samo redno izvajanje programa in zagotavljanje minimalnih sredstev za vzdrževanje obstoječih objektov;

- na področju **telesne kulture** se bo izvajala le redna dejavnost vključno z delovanjem in minimalnim vzdrževanjem telesno-kulturnih objektov;

- izvajanje redne dejavnosti na področju **socialnega skrbstva**;

- na področju **zdravstvenega varstva** izvajanje redne dejavnosti s prednostjo osnovne zdravstvene službe in pričetek združevanja sredstev za nadzidavo Notranjskega zdravstvenega doma;

- na področju **zaposlovanja** se bo izvajala le redna dejavnost.

Da bi omogočili čim večjo usklajenost med plani posameznih SIS in dejanskim pritokom sredstev za skupno porabo, se bo redno spremljala realizacija teh sredstev in na osnovi tega bodo predlagane potrebne spremembe obremenitve gospodarstva že med letom.

Sredstva za zadovoljevanje **splošnih potreb** bodo rastle 15 % počasneje od rasti dohodka. Poleg čiste splošne porabe v okviru izvajanja enotne davčne politike bomo zagotavljali sredstva za izvajanje nalog s področja ljudske obrambe, pospeševanja kmetijstva in komunalnega opremljanja zemljišč za industrijsko in servisno cono.

4. Naložbena aktivnost

Ocenjuje se, da bomo v letu 1981 pričeli z realizacijo naslednjih investicijskih naložb:

- pričetek izgradnje konfekcije usnja Vrhnika

- izgradnja I. faze drobilnice in separacije ter odpraševanje nosilec naloge: ŽG TOZD Kamnolom Verd

- pričetek vlaganj v program V-100 (termoizolacijske smole) in rekonstrukcija — sanacija obrata smol

- pričetek naloge: TOZD Fenolit Borovnica

- priprava dokumentacije in pričetek gradnje objekta za proizvodnjo računalniških sklopov

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje projekta — lupilnica

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje projekta — lupilnica

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega servisa nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje stranskih obratov

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje stranskih obratov

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

- priprava dokumentacije za pričetek gradnje novega objekta nosilec naloge: DROGA — TOZD Gosad

nosilcev in programov nadaljnega razvoja rekreacijsko-turističnih centrov Zaplana, Ulovka, Bistra;

— V prehodnem obdobju po letu 1981 bodo udeleženci zagotovili pogoje, da bodo temeljne organizacije združenega dela prispevale vsaj 600 din na zaposlenega za sofinanciranje komunalne infrastrukture v kraju bivanja svojih delavcev;

— v okviru medobčinskega sodelovanja bomo do konca leta 1981 utrdili sistem financiranja gradnje šolskih vzgojno varstvenih objektov, ki se gradijo zaradi priseljevanja prebivalstva iz drugih občin;

— potrebno bo preveriti vse investicije v zdravstvu, ki jih vsebuje skupni program regionalne zdravstvene skupnosti in ob upoštevanju doseženih standardov na tem področju pripraviti prioriteten red. Po tem naj bi bila opravljena korekcija prispevne stopnje za izvajanje programa občinskih zdravstvenih skupnosti;

— do dokončne opredelitve o združevanju sredstev za zdravstveni informacijski sistem v regiji je potrebno pripraviti program dela, opredeliti funkcioniranje tega sistema in položaj delovne skupnosti, ki bo naloge s področja avtomatske obdelave podatkov opravljala;

— v okviru posebnega dogovora v letu 1981 z mestom Ljubljana bomo opredelili postopke za evakuacijo in možnost nastanitve določene strukture prebivalcev Ljubljane na področju naše občine.

Izvršni svet Skupščine občine Vrhnika je na svoji seji, dne 11. 12. 1980, obravnaval osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju občine Vrhnika v letu 1981 in predlaga zboru združenega dela, zboru krajevnih skupnosti in družbenopolitičnemu zboru, da sprejmejo naslednji

SKLEP: Sprejme se osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju občine Vrhnika v letu 1981 v predloženem besedilu in se jo da v javno obravnavo, ki traja do 10. 1. 1981.

Vrhnika, dne 11. 12. 1980

IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE OBČINE VRHNIKA

OSNUTEK

Odlok o urbanističnem redu v občini Vrhnika

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Odlok o urbanističnih redih v občini Vrhnika je izdelan na osnovi: a) urbanističnega programa občine Vrhnika iz leta 1967, b) prostorskih izhodišč za izrabo površin občine Vrhnika (meje zazidljivosti) iz leta 1976 (odlok — Ur. list SRS št. 3/76), c) zakona o urbanističnem planiranju ter predstavlja novelacijo temeljne urbanistične dokumentacije zaradi potreb družbenega razvoja.

Urbanistični red v občini Vrhnika določa urbanistične ukrepe v območjih, ki niso zajeta z urbanističnimi in zazidalnimi načrti in niso razglašena za zavarovalna območja posebnih namenov.

V območjih, ki so po odloku o določitvi naselij in posameznih območij, ki se urejajo z urbanističnimi in zazidalnimi načrti, samo z zazidalnimi načrti ali samo z urbanističnimi redi — Ur. list SRS št. 13/68 in 12/71, zajeta z urbanističnimi in zazidalnimi načrti, veljajo do sprejetja odlokov o izdelavi urbanističnega oziroma zazidalnega načrta ali urbanističnega reda določila tega urbanističnega reda.

2. člen

Gradnja novih objektov ni možna: a) izven meja zazidljivosti, b) na kmetijskih zemljiščih od I. do IV. a. kategorije, v višinskih predelih pa tudi na V. in VI. kategoriji (Zaplana, Smrečje, Podlipa), ki se urejajo po tem urbanističnem redu (kategorizacija kot element prostorskega plana), c) v območju varovalnih in lesno-proizvodnih gozdov od I. do 7. skupine (po podatkih GG Vrhnika), d) v območju vodnih rezervatov, e) v območjih krajinskega spomeniškega varstva (po podatkih Ljubljanskega regionalnega zavoda za spomeniško varstvo), g) v območjih posebnih namenov.

3. člen

Gradnja na območjih izven meja zazidljivosti (2. člen a) je dovoljena v primerih gradnje gospodarskih objektov, ki služijo izključno za kmetijske namene (hlevi, silosi, kozolci, kašče).

Možna je nadomestna gradnja stanovanjskega objekta (po porušitvi starega), vendar le za lastnika, ki ima tu stalno bivališče in uporablja objekte za kmetijstvo in samo v primeru, ko je komisijso ugotovljeno, da stari objekt ni več primeren za adaptacijo.

Investitor, ki želi graditi v območjih, ki jih obravnava ta člen, si mora pred izdelavo lokacijske dokumentacije pridobiti pismeno izjavo pristojnega upravnega organa za kmetijstvo in gozdarstvo občine Vrhnika, da se dejansko ukvarja s kmetijstvom ter da zemljo tudi obdeluje.

4. člen

Za objekte, ki so registrirani kot kulturni spomeniki in v zavarovanih območjih velja poseben spomeniško-varstveni režim, zanje se v okviru posebnega predpisa dovoljuje posege v zvezi z vzdrževanjem in revitalizacijo teh objektov. Isto velja za objekte, ki leže v zavarovanih območjih spomeniškega, naravovarstvenega in krajinarstvenega značaja. Pri teh primerih se upoštevajo določila iz elaborata »Spomeniška karta in seznam zavarovanih kulturnih in naravnih spomenikov v območjih SO Vrhnika (karta A) Regionalnega zavoda za spomeniško varstvo Ljubljana ter pismena določila, ki jih izda imenovani zavod.

5. člen

Vzdrževalni posegi na obstoječih objektih so dovoljeni le ob pogojih osnovne komunalne opremljenosti: elektrika, pitna voda, dovoz in odvajanje fekalij — v skladu s sanitarnimi predpisi.

II. NAČIN UREJANJA SANACIJE NASELJ IN GRADNJE OBJEKTOV

6. člen

Na območju, za katerega velja urbanistični red (po 1. členu), je dovoljena sanacija posameznih zgradb. Zaradi izboljšanja bivalnih in delovnih pogojev je v zgradbah dovoljeno izboljšati funkcionalne gradbeno-tehnične in higienske razmere, pri tem pa je treba ohraniti prvotne oblike zgradb (zunanost zgradbe).

Na območju, za katerega velja urbanistični red (po členu 1), je dovoljena adaptacija in gradnja novih objektov pod pogoji, ki so določeni v 2. in 8. členu tega odloka.

7. člen

Na področjih, ki se urejajo po urbanističnem redu (po členu 1), je dovoljena adaptacija in gradnja zgradb naslednjih vrst:

- stanovanjskih hiš (lokacijsko in gradbeno dovoljenje),
- nadomestnih stanovanjskih hiš po porušitvi ali zaradi rušenja prvotnih objektov (lokacijsko in gradbeno dovoljenje),
- javnih objektov lokalnega značaja (lokacijsko in gradbeno dovoljenje),
- preurejevanje obstoječih objektov v počitniške hišice (lokacijsko in gradbeno dovoljenje)
- manjših trgovskih in gostinskih prostorov za lokalne potrebe (lokacijsko in gradbeno dovoljenje),
- obrtnih delavnic, če obstaja potrebna komunalna infrastruktura in če izpolnjuje pogoje glede omejenih emisij v bivalno okolje (lokacijsko in gradbeno dovoljenje),
- kmečkih gospodarskih objektov (lokacijsko in gradbeno dovoljenje),
- samostojnih garaž (lokacijsko in gradbeno dovoljenje)

8. člen

Za graditev novih objektov in za adaptacijo obstoječih objektov, s katerimi se spreminja zunanost, velikost ali namembnost objektov v naseljih, ki jih ureja urbanistični red, veljajo naslednji pogoji, kar zadeva ureditev zemljišč in jih uporabljamo pri določanju lokacij in oblikovanju objektov:

1. gradnja novih objektov je dovoljena znotraj meja strnjene naselja ali na zemljiščih v neposredni bližini naselja v skladu z določili tega odloka. Maksimalna oddaljenost novih objektov sme biti 30 m.

2. V primeru nadomestne gradnje je investitor dolžan pred izdajo uporabnega dovoljenja porušiti stari objekt.

3. V primeru, ko se posamezna zazidava predvideva v večjem (največja možna površina osnovne še proste parcele 2.500 m²), za gradnjo po 2. členu primernem kompleksu ali parceli je treba lokacijske pogoje opredeliti na osnovi predhodno izdelane zazidalne skice celotnega obravnavanega območja. Skico se izdelava v okviru lokacijske informacije ali lokacijske dokumentacije.

Zazidalna skica je tudi osnova za razdelitev večje parcele v posamezne gradbene parcele, katerih velikost pa ne sme presegati 500 m², če dejavnost ne zahteva večje površine. Zazidalna skica se opravi v smislu zakona o urbanističnem planiranju (programski del ZN).

4. Novi objekti in prizidki morajo biti oddaljeni od obstoječih sosednjih zgradb najmanj toliko, da so zagotovljeni higiensko-zdravstveni in požarno-varstveni pogoji. Odmiki med objekti naj bodo 8 — 10 m, dovoljeni pa so tudi manjši odmiki v slučaju požarnih sten, slepih fasad, ali če to dovoljuje konfiguracija terena, v soglasju s sanitarno in požarno inšpekcijo ter s pismeno privolitvijo sosedov.

5. Novi objekti in prizidki k obstoječim objektom morajo biti oddaljeni od ceste v skladu s predpisi za različno kategorizacijo cest, od vaških poti pa najmanj 5 m od zunanjega roba obstoječe ceste.

III. POSTOPKI ZA PRIDOBITEV LOKACIJSKEGA DOVOLJENJA

9. člen

Investitor si mora pred vlogo za lokacijsko dovoljenje, pred naročilom situacijskega in parcelacijskega načrta ali izdelavo lokacijske dokumentacije pridobiti mnenje (lokacijsko informacijo) o zazidljivosti parcel, ki ga izda pooblaščen strokovna organizacija.

Lokacijska informacija, ki se lahko opravi ustmeno ali pismeno in grafično, vsebuje:

- ugotovitev o zazidljivosti zemljišča,
- okvirno določitev gradbenega zemljišča (v primeru zazidalne skice pa tudi predlog parcelacije in situacijo objektov), kar je osnova za pridobitev gradbenega zemljišča,
- opis nadaljnjih postopkov, v slučaju negativne informacije pa utemeljitev.

V primeru, kot ga določa 8. člen (3. točka), se izda tudi zazidalna skica.

10. člen

Lokacijsko dokumentacijo si investitor pridobi na osnovi pozitivne lokacijske informacije pri pooblaščen strokovni organizaciji. Lokacijska dokumentacija vsebuje:

1. Poročilo s podatki o legi, funkciji, višini in oblikovanju gradbenega objekta in okolja in komunalnih naprav.
2. Situacijo z vrisom objekta, kotami pritličja, slemena in kapi, dovozom, priključki komunalnih vodov in njihovimi niveletami ter hortikulturno opremo in parcelno mejo pripadajoče parcele.
3. Kopijo zemljiško-katastrskega načrta v merilu 1:2880.
4. Topografsko-katastrski načrt v merilu 1:1000 ali 1:500.
5. Soglasja upravljalcev komunalnih naprav in pristojnih organov za posamezne resorje, ki so pogojena z zakoni, odloki in prakso teh organov.

11. člen

Vlogo za lokacijsko dovoljenje preda investitor pristojnemu upravnemu organu za urbanizem in komunalne zadeve SO Vrhnika s prilogami:

- dokazilo o razpolagalni pravici z zemljiščem
- lokacijsko dokumentacijo

12. člen

Lokacijsko dovoljenje ni potrebno: — za tekoča vzdrževalna dela na obstoječih objektih, ki ne zadevajo njihove zunanje podobe (sanacija stavb),

- za adaptacije, s katero se ne spreminja zunanost, velikost, stabilnost in namen objekta, vključno z menjavo oken in vrat, obnovo dimnikov, ostrešja, strešne kritine in fasade,
- za postavitev začasnih objektov in naprav ob prireditvah in proslavah, vendar jih mora najkasneje v 24 urah po končani prireditvi odstraniti in vzpostaviti zemljišče v prvotno stanje,
- za graditev objektov montažne ali masivne izvedbe v maksimalnem obsegu 3 m x 4 m tlorisne površine z dvokapno streho, kot so drvarnice, čebelnjaki, kurniki, steljniki, lope, zajčniki, ki se štejejo za pomožne objekte za potrebe posameznega občana,
- za izgradnjo manjših gnojšč, greznic, smetišč in ponikalnic (za potrebe 1 kmečkega gospodarstva), če si je interesent predhodno pridobil soglasje občinske sanitarne inšpekcije,
- za izgradnjo vodnih rezervarjev, katerih voda naj bi služila za namakanje, za izgradnjo kapnic in manjših zajetij pitne vode,
- za postavitev ograj, podpornih in opornih zidov (prilagojenih konfiguraciji terena).

Za vse te objekte mora investitor pri upravnem organu za urbanizem in komunalne zadeve SO Vrhnika priglasiti nameravani poseg. Pri priglasitvi je investitor dolžan predložiti naslednje dokumente:

- opis gradbenega objekta in zemljišča, na katerem namerava graditi objekt,
- mapno kopijo z vrisanim objektom,
- zemljiško-knjižni izpisek,
- za nove objekte po tem členu tudi idejni načrt gradnje.

Ni dovoljeno postavljanje počitniških prikolic, vozil, šotorov, lesenih barak z namenom, da bi kdo v normalnih pogojih v njih začasno ali stalno bival.

13. člen

Za izdajo gradbenega dovoljenja mora investitor predložiti organu za izdajo gradbenega dovoljenja (objekti našeti v 7. členu) naslednjo dokumentacijo:

1. pravno močno odločbo o lokacijskem dovoljenju,
 2. projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja (PGD po zakonu o graditvi objektov), ki je usklajen s pogoji iz lokacijske dokumentacije,
 3. potrebna soglasja, kot jih zahtevajo pooblaščen organi inšpekcij in organizacije, ki upravljajo z komunalnimi napravami.
- Za objekte, kjer se kapacitete spreminjajo nebitveno (t. j. povečava do 1/2 obstoječih kapacitet), ni potrebno soglasje za vodovodni in elektro priključek.

14. člen

Za objekte, kot jih določa 7. člen, za rekonstrukcijo ali odstranitev objekta, prav tako tudi za odpiranje gramoznic, kamnolomov, peskokopov, glinokopov, za večja nasipavanja, ki presegajo ravni sosednjih zemljišč, za odstranjevanje dreves iz krajinsko značilnih drevesnih sestojev ali javnih parkov, je potrebno pridobiti lokacijsko dovoljenje pri pristojnemu upravnemu organu.

15. člen

Zakoličenje objekta opravi pristojni upravni organ ali pooblaščen strokovna organizacija po izdaji gradbenega dovoljenja, v skladu s pogoji lokacijskega dovoljenja.

Zapisnik o zakoličenju je treba poslati:

- investitorju,
- pooblaščen strokovni organizaciji, ki je izdelala lokacijsko dokumentacijo (Zavod za načrtovanje Vrhnika),
- pooblaščenemu upravnemu organu, ki je pristojen za geodetske zadeve (Geodetska uprava Vrhnika).

IV. UPORABA ZEMLJIŠČA

16. člen

Zemljišča se smejo uporabljati le za namene, ki jih določa urbanistični program občine Vrhnika. Gradbene posege naselitve odredajo in usmerjajo zazidalni okoliš ali meje zazidljivosti kot sestavni del urbanističnega programa, vendar s pogoji, ki jih določa ta odlok.

17. člen

Za parcelo v okviru meja zazidljivosti štejejo tisto, ki je v celoti ali delno znotraj začrtanih meja, vendar omogoča postavitev objekta še znotraj meja zazidljivosti z vsemi potrebnimi odmiki.

V. KOMUNALNO OPREMLJANJE ZEMLJIŠČ

18. člen

Graditev objektov, ki jih opredeljuje ta urbanistični red, mora temeljiti na strokovnih rešitvah komunalnih naprav in priključkov.

19. člen

Urejanje stavbnih zemljišč po urbanističnem redu, to je izven urbanističnih in zazidalnih načrtov, planira in izvaja skladno z zakonom krajevna skupnost ali Samoupravna komunalna interesna skupnost, če se krajevna skupnost in Samoupravna komunalna interesna skupnost za posamezno območja sporazumno tak dogovorita.

VI. KONČNE DOLOČBE

20. člen

Pri izvajanju tega odloka je obvezno usklajevanje in upoštevanje zahtev teh potreb splošnega ljudskega odpora.

21. člen

Nadzor nad tem odlokom izvaja pristojna občinska urbanistična, komunalna in gradbena inšpekcija v okviru svoje pristojnosti in na lastno pobudo in na pobudo pooblaščen strokovne organizacije, krajevnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in občanov.

22. člen

Pri kazenskih določbah se smiselno uporabljajo kazenske določbe veljavne zakona o urbanističnem planiranju ter zakona o graditvi objektov.

23. člen

Sprejet urbanistični red bo SO Vrhnika uskladila s temelji družbenih planov dolgoročnega razvoja (prostorsko komponento) in jih tudi v nadalje usklajevala z etapnimi srednjeročnimi plani.

24. člen

S sprejemom tega odloka preneha veljavnost: — odloka o urbanističnih redih v SO Vrhnika (Ur. list SRS št. 13/68, 12/71 in 9/80), — pravilnik odloka o prostorskih izhodiščih za izrabo površin občine Vrhnika (meje zazidljivosti — Ur. list SRS št. 3/76), — odlok o določitvi gradbenih objektov, ki se štejejo za pomožne prostore (Ur. list SRS št. 33/67).

25. člen

Ta odlok začne veljati z dnem objave v Uradnem listu SRS.

Številka: 3/6-350-8/80
Datum:

Socialistična republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE VRHNIKA

PRESEDENIK
Skupščine občine Vrhnika
Vladimir MEJAC

OBRAZLOŽITEV

Delo Zavoda za urbanistično načrtovanje Vrhnika — lokacijski oddelek in referata za urbanizem upravnega organa SO Vrhnika spremljajo težave pri ugotavljanju možnosti lokacij oz. izdaji lokacijskih dovoljenj, kar je posledica pomanjkljive urbanistične dokumentacije, saj je z ZN urejenih le manjše število naselij.

Zakon o urbanističnem planiranju daje možnost urejanja naselij in območij, ki niso zajeta z urbanističnim načrtom ali z zazidalnim načrtom, z urbanističnim redom.

Z urbanističnim redom se določa način urejanja in asanacije naselij, namenska uporaba zemljišč, komunalno opremljanje zemljišč, pogoji za graditev objektov glede lege, funkcije, višine oblikovanja, velikosti stavbnih zemljišč in drugi pogoji, ki jih mora investitor izpolniti v zvezi z graditvijo objektov ali z drugimi posegi, ki vplivajo na spremembo prostora.

Za območje občine Vrhnika je bil v letu 1968 sprejet odlok o urbanističnem redu, ki pa več ne sledi splošnim družbenim potrebam in koristnim predvsem pa ne upošteva nove zakonodaje, ki zadeva področje urejanja prostora.

Odbor za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve je predlagal sprejem novega odloka o urbanističnem redu, ki bi vsaj v osnovi opredelil in objektiviziral odločanje o lokacijah izven območij urejenih z ZN. Delovni osnutek odloka je pripravljen in zajema vse posege v prostoru tako stanovanjsko gradnjo, gradnjo gospodarskih poslopij, pomožnih objektov, začasnih objektov, ograj, adaptacije z nadomestnimi gradnjami, ki bo ostal veljavni vse do izdelave urbanističnih in krajinskih načrtov po izdelavi prostorskega dela družbenega plana občine Vrhnika.

Odlok bi, poleg omenjenega, občanom pomenil, glede na to, da zajema delo zakonodaje s področja urbanizma in graditve objektov, tudi vodi skozi postopek za pridobitev potrebne dokumentacije.

Delovni osnutek je usklajen s pripombami sekretariata za zakonodajo poslan je bil v pregled medobčinskemu inšpektoratu, ki k vsebini ni imel pripomb.

Izvršni svet Skupščine občine Vrhnika je na svoji seji, dne 11/12-1980 obravnaval osnutek odloka o urbanističnem redu v občini Vrhnika in predlaga zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti Skupščine občine Vrhnika, da sprejmeta naslednji

SKLEP: Sprejme se osnutek odloka o urbanističnem redu v občini Vrhnika

Javna razprava traja do 31/1-1981.

Vrhnika, dne 11. 12. 1980

IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE OBČINE VRHNIKA

ODMEVI — PISMA OBCANOV

Se enkrat: Zimska služba pa taka

V številki 69 glasila »Naš časopis« je bil objavljen članek »Zimska služba pa taka«... pri objektivnega informiranja občanov...

sti in modernizacijo. Predvsem bi morali več pozornosti posvetiti vprašanjem delitve dela in specializacije... nista osamljen primer v Borovnici — dogaja zgodaj jutraj, posebno še v zimskem času ob gosti jutranji megli ne vem.

Stop za klavnico...

Vemo tudi, da se meso v zadnjem času... stop za klavnico... Varno tudi, da se meso v zadnjem času... stop za klavnico...

Nihče v Borovnici nima nič proti trim stezam, ki so v zadnjem času izredno moderne in pameten izkoristek prostega časa delavcev in ostalih občanov.

Anketa — ocenite časopis

Izleka se še eno leto in vsi pregledujemo in ocenjujemo ter že delamo načrte za naprej. Tako tudi mi v uredništvu poskušamo oceniti svoje delo, našo neuspešnost ali uspešnost posredovanja informacij vam, dragi bralci, in narediti načrt za naprej, za še boljše obveščanje.

HP DROGA PORTOROŽ TOZD GOSAD SREDIŠČE OB DRAVI PE JELKA VRHNIKA

RAZPISUJE delo in naloge čistilnih del v obratu Jelka Vrhnika POGOJI: zaželjena je končana osnovna šola Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru, stanovanje ni zagotovljeno.

OBJAVA

prednostne liste za dodelitev stanovanj zgrajenih iz sredstev družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu občine Vrhnika, za stanovanja v Borovnici v stanovanjskem bloku B-7, 8.

POPIS PREBIVALSTVA

Prihodnje leto, 31. marca 1981 bo natančno po desetih letih, ponovno izveden Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj.

Srečno novo leto želi vsem občanom Cvetličarna »JANA« na Volčjevi cesti 9 Cvetličarna je odprta vsak dan od 8. — 12. ure in od 14. — 18. ure razen nedelje

Za nesebično in takojšnjo pomoč v reševalni akciji za v gozdu izgubljenim članom naše družine, ki so nam jo izkazali Vida in Jože Debevc, Vinko Ravnikar, Jože Pelko, Jože Pristavec, Franc Dragar in Franci Turk ter miličniki s postaje milice Vrhnika, Logatec in Cerknica se naskreneje zahvaljujemo. Družina Dragar s Pokojišča

HVALA, KRVODAJALCI! Občinski odbor Rdečega križa Vrhnika se vsem krvodajalcem, ki so letos sodelovali v krvodajalskih akcijah, in organizacijam združenega dela, ki so omogočile, da so se njihovi delavci udeležili akcij, iskreno zahvaljuje.

ZAHVALA Ob boleči izgubi naše drage sestre in tete, Marije Kogovšek — Micke stare 83 let se iskreno zahvaljujemo sosedom za pomoč v težkih trenutkih, sorodnikom in prijateljem za darovano cvetje in vence.

ZAHVALA Ob boleči izgubi mojega ljubljenelega moža Jakoba Molka se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in delavcem IUUV za izrečena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti.

ZAHVALA Ob izgubi drage žene, mame, stare mame in prababice Rozalije Novak rđj. Košir iz Idrijske ceste 17 Vrhnika se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje in darovali cvetje ter jo tako v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

ZAHVALA Vsem, ki ste našega očeta spremili na njegovi zadnji poti, izrekli sožalje ter darovali vence in cvetje iskrena hvala. Posebna zahvala dr. Jožetu Petrovčiču in sosedom za nesebično pomoč. Družina Pirc in Brancelj

Vaš časopis prinaša: 1. že znane informacije 2. nove informacije Če menite, da časopis ne posreduje dovolj informacij, kje jih potem dobite? 1. v občinskih upravnih organih 2. v KS 3. od znancev 4. nikjer 5. drugo (kje) Kdo vam posreduje največ informacij o življenju in delu v občini? 1. Naš časopis 2. Delo 3. Ljubljanski dnevnik 4. Radio 5. Televizija 6. Delegatska priloga Našega časopisa 7. Znanci 8. Drugo (kdo) Kakšne so po vašem mnenju informacije, ki jih dobivate v (skupščinskem gradivu) Delegatski prilogi? — Ali so te informacije razumljive: da ne — Menite, da so informacije strokovno pripravljene in zanesljive: da ne — Ali so informacije točne: da ne — Navajajo več možnih rešitev: da ne — So te informacije preobsežne: da ne — Ali te informacije ponavljajo že znana dejstva: da ne — Menite, da te informacije zadostujejo za sprejemanje pravih odločitev: da ne Ali berete delegatsko prilogo: 1. v celoti 2. delno 3. nikoli 4. ne dobim gradiva Posredujete svoja mnenja o zadevah, ki jih obravnavajo te informacije: 1. na zborih občanov 2. delegacijam 3. organom krajevne skupnosti 4. predsedniku krajevne skupnosti 5. sploh ne poveste svojega mnenja 6. drugam (kam) Vaša šolska izobrazba: 1. osnovna 2. srednja 3. višja 4. visoka

Sinovi, zлата vredni

Pomembna naloga zakoncev je tudi načrtovanje družine. In tako sta tudi moja starša, pred dobrimi dvajsetimi leti, dobro premislila, preden sta se spustila v načrtovano investicijo-dva sinova. Po uvoženi tehnologiji, ki sta jo zapazila v nekem Danskem filmu, sta doma napravila ta dva sinova. Bila sta plod izključno domačega dela.

Čas je tekel, midva pa sva rastla in se razvijala... Potem pe je nena-doma nastopila stabilizacija. Časi so se spremenili — postali so vse težji. Pogosto ni bilo dobiti praška, olja, kave in še kaj bi lahko naštel. Vse to je našo delavno organizacijo »družina« prisililo, da se je sestala in proučila nastali položaj. TOZD »oče« je najprej poudaril, da je gospodarstvo že tako pregreto, da njegove plače ni mogoče več dodatno obremenjevati. Zato bomo morali nujno zmanjšati vse oblike porabe, tako skupne kot splošne. Poraba naj bi rastla počasneje od njegove plače. Več sredstev naj bi tudi namenili za akumulacijo za novega fička. Ravno tako smo »konstatirali«, da bo imperativ našega gospodarjenja izvoz.

V razpravi ob polletnem obračunu smo ugotovili, da sprejeti ukrepi že dajejo določene pozitivne rezultate. Tako smo akumulacijo za našega fička povečali za 67%. Ravno tako sta skupna in splošna poraba, kljub dopustom, naraščali počasneje od očetove plače. Le TOZD »starejši sin«, katerega član sem, se je ne-prestano pritoževal, da ni konkuren-čen na tujih tržiščih pri tujih dekletih. Ljubezenski izdelki, ki jih proizva-jam, se v tujini srečujejo z vse ostrejšo konkurenco. Zastarela teh-nologija in nizka produktivnost dela mi je že onemogočila nadaljnje osvaja-nje trga-deklet. Sprejeli smo 30% devalvacijo in moja konkurenčnost se je izboljšala. Hkrati pa smo spu-stili v ljubezensko obratovanje tudi novo investicijo — mojega mlajšega brata. Tako smo do devetmesečnega obračuna kar dobro shajali.

V zadnjem kvartalu pa so spet na-stopile težave, predvsem z repro-dukcijskim materialom kot je olje, prašek, kava... Na predlog DSSS »mama« smo se nastalemu položaju takoj prilagodili. Vsa strategija je bila odvisna od brata in mene. Tako sem moral takoj pustiti sosedovo Špelo, ki je bila nelikvidna, ter preusmeriti svoje interese na Mico, ki je bila po-moćnica v Mercatorju. Bratec pa se je — hočeš nočeš moraš usmeril na Urško, ki je bila vajenka v isti trgo-vini. Lep pogled, nasmešek in poljub-ček tam nekje med praznimi poli-cami in že sva bila domenjena za randi.

Z Mico sva odšla v Močilnik. Tu sva ob glasbi povečevala in se potem še malo zavrtela. Zapitek sem plačal s premostitvenim kredi-tom sosedovega Janeza. Ko pa se je rajanje ravno dobro razžive-lo, sem pričel tiščati domov. Mici sem mimogrede omenil, da moram biti naslednjega dne naspan in spočit, ker bom po trgovinah iskal prašek, olje in kavo. Dekle se ob tem samo nasmehe ter me prav nežno po-tegne na plesišče. Med plesom pa mi zašepeta: »Ne delaj si skrbi, te malenkosti ti še ta teden preskrbim.« Na podoben način je opravil z Urško tudi brat.

Tako smo kmalu rešili problem oskrbe. Še več, začeli smo celo ko-pičiti zaloge ter preprodajati blago. Tako da sem sedaj, tik pred novim letom, naštel v shrambi štiri kartone in še dve steklenici olja, približno pet kilogramov kave ter sedemindvajset kilogramov pralnega praška.

Tako vidite, pri nas rešujemo pro-bleme z oskrbo. Pa naj še kdo reče, da v teh težkih trenutkih niso SINOV! ZLATA VREDNI.

SIMI

Naš časopis — Glasilo Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Vrhnika — Ureja uredniški odbor: Jereb Marina (predsednik), Curk Vida, Borčić Milorad, Susman Jakob, Selan Milan, Krašovec Andrej, Petelin Franc (glavni in odgovorni urednik), Žitko Ivan (tehnični urednik). Naslov uredništva: OK SZDL, Cankarjev trg 8, Vrhnika. — Številka žiro računa: 50110-678-41016 — Tele-fonska številka uredništva 70-325 — Tisk Tiskarna Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Po mnenju Sekretariata za in-formacije v JS SRS na podlagi 7. točke prvega odstavka 25. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316-72) je Naš časopis oproščen prometnega davka.

Novoletni teden za otroke

Leto se je hitro zasukalo in zgodnji sneg je namig-nil, da je novo leto pred vrati. Snega in praznovanja se gotovo najbolj veselijo našinajmlajši in šolarji. Druš-tvo prijateljev mladine Vrhnika je z interesnimi skup-nostmi naše občine pripravilo program praznovanj in obiskov Dedka Mrza. Otroci iz vrtca in šolarji nižjih razredov si bodo lahko ogledali lutkovno predstavo »Veliki Kikiriki« in lutkovni film »Zvezdica Zaspanka«. Učencem na višji stopnji na Vrhniki in v Borovnici se bo predstavila gledališka skupina iz Pimič s pravljíč-nim spletom »Dumbarija«, tudi v Borovnici v okviru DPD »Svobode« pripravljajo pravljíčno igrico »Ostr-

žek«, s katero se bodo predstavili v okviru pričakova-nja dedka Mrza. Šolska dramska skupina osnovne šole I. Cankar pripravlja novoletni program, obiskali bodo otroke v posameznih krajevnih skupnostih. V Cankarjevem domu na Vrhniki pa bo vsak dan po-poldne obiskal otroke delovnih kolektivov dedek Mrz s programom in s košem, seveda.

K novoletnemu vzdušju bo pripomogla tudi Cankar-jeva založba, ki bo vsako popoldne ponudila knjige in slikanice iz bogate izbire literature za najmlajše. M. R.

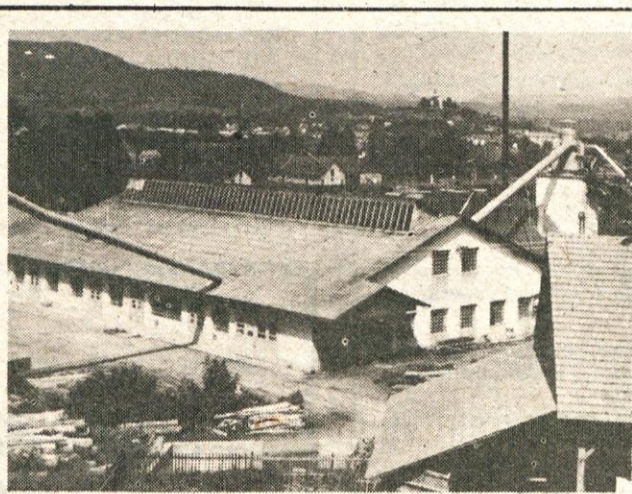
Delovno v novo leto

Ob koncu leta radi pogledamo, kaj smo naredili v tekočem letu vsaka organizacija smo tudi gasilci na Logu potegnili črto pod delo v letu 1980. Kljub velikim težavam, s katerimi smo se soočali leto, smo na koncu le veliko storili. Res je, da manjka še marsikaj, toda vsega naenkrat se res ne da opraviti. Veliko stvari je ostalo v naslednje leto. Mislim, da bomo tudi v naslednjem letu enako delali kot smo bili letos. Zato se ob koncu leta vsem, ki so kakorkoli so-pomožni in pripomogli k izgradnji gasilskega doma, prav lepo za hvalju-jemo in želimo vsem krajanom uspešno novo leto 1981 z gasilskim po-vo: »NA POMOČ!«

KAVČNIK AN

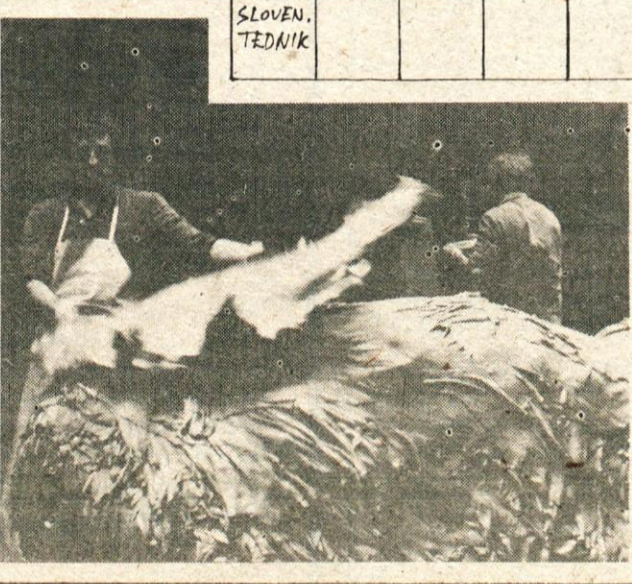
NAGRADNA NOVOLETNA KRIŽANKA

Za novoletne dni smo vam pripravili križanko. Pravilno rešeno križanko pošljite najkasneje do 10. januarja in če boste izžrebani vas čakajo nagrade: 1. nagrada 500,00 din, 2. nagrada 300,00 din in 3. nagrada 200,00 din. Izpolnite tudi našo anketo, ki je na hrbtni strani križanke.

LIDIJA KOS	ZNAK ZA LANTAN	NAŠ ČASOPIS	GORA V JULIJCIH	NAPLAČILO	ODRETI	LITER	ILUVA	NABRUŠENO NARIŠATI	UKANA SOTOJE	REDOVNICI	100	AVT. OZNAKA SPLITA 100m ²	GORA V SVICI	ROKOVNIK
GRŠKI BOG VETROV		VRSTA GLINE PREBIVALA PRISILJE DRAVE				DELI ALAVE ZA ŽIT-GALNIK								
DRAG KAHEN									ROG					
NARODNA BANKA	ZUNAJ-NOST RIMSKEGA FOO								VOLT				KULTURNI SKUPNOST OBEJINE MOLEK	
PLESEN NA TRTI				ENAKI ERKI	ŠALOST		LEVIČAR	NEWTON						
VEZNIK	MLADO-LETNIK BRATERJI													TRDI-TEV
NABA-SATI							KALIJ	AFRIŠKA REKA						
DOVŠANI TONE	UŽITNA (VED, SNOV)													
URAN	ORKEST. NARODNA SKLADBA	KRALI CVETA		STIK	DROBNA VRVICA	TIPALO								
IZBA			SLOQI										ETIKA	
3		LUŽI-LIA	IGRA-LNA KARTA				VRSTA JADR-NIC	TRZNA-TI RABAT.					ZNAK ZA KISIK	VOJSKA NEMSKA PREDPONA
LESENI PLUGI			OTUS			ŠTELA RUS	JEZERO V AFRIKI						SLOVEN. REKA GORA V SVICI	
PREBIVALKA APE-NINSKEGA POLOTOKA														
PREBIVALKA JONJE				PRILJU-BLIEN POKRODA SKLEPA				SREČNO NOVO LETO 1981	ZNAK ZA ŽVEPLO	VEČNO	ELEKTR. BELCI	MRAČNO ČOP TONE	RADIJ INTER-PRETIRATI	RIMSKEGA VSEOČI-LIŠKI
♥♥♥			POZ-NANA					ŽENSKO IME	KONICA POLOTOKA (POMNJE)					
NEMŠKA LUKA			BING-LJATI	VOLT-AMPER					AMO-RETI ANNO DOMINI					PAR-MORSKI RAKI
ZAPOR-BNI ERKI	PEVEC ŠER-FEBI								PREBIV. IRAKA VRSTA ŽOLNA				VELIK (TUKA)	
	SLOVEN. TEDNIK												EQP. BOG SONCA DEL BES "PANEL"	10. IN 11. ERKA ZNAMER PR. TRASKA

RIMSKEGA 55	EVROPA OTOČNA DRŽAVA	KOŠAK HINKO	OSEBNI ZAIHEK	SESTAVIL SUSMAN JAKOB	PREDHO-DNIK MLADIN. OGAN.	HIMALAJ-SKA KOZA	AMPER	ZNACAJ	PAPALSKI NAPAD	POMO-ENIK	POLMER	DVE LETI STAR	
				NORME	OBDAVI Z IGLICAMI								
ZNAK ZA ŽVEPLO		MOŠKO IME						PREBIVALI ASIRIJE VEČJA PTICA				VOJK NADA AV. OZNAKA REKA	
AVTOM. OZNAKA ŽOPER			LJUBLJANA										
VERDIJEVA OPERA			PREDLOG					KVASINA	HRIBČEK				
								VRSTA RASTLINE GORA NA DOLENSKI					KRATICA ZA EKEMPLI GRATIA

TATARSKI VLADAR								OSEBNI ZAIHEK RAZRED			PRERODA SLIKAR. ORODJE			
TAKO ALI TAKO									ATOVE ESTO-NEC					
Φ, ρ								VENDAR, KAR					VLADAR OLIGAR-HIJE USNJE	
INDU-STRIJA USNJA	NOVI ŠAB	BANKINA DELOVNI VALOG											KRM SE	ITALIJA 100m ²
														ZENICA OSEBNI ZAIHEK
														KATRAN
														KILO-
														HČEPIKA (POMAN) SEVALUJA